

DE GEKROONDE CHRISTUS

F.W. Grant

De gekroonde Christus

De gekroonde Christus

Copyright: OudeSporen
Vertaling: T. Hanenburg 1991/92
Redactie: P. Hanenburg / J.P. Spoor
Vormgeving: Jan Paul Spoor
Oorspr. titel: 'The Crowned Christ'
[Introduction \(stempublishing.com\)](http://stempublishing.com)

Eerste editie 2021

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch of mechanisch, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

'en op zijn hoofd waren vele kronen'.

Openbaring 19:12

Inhoud

Inleiding.....	9
Hoofdstuk 1 - de godheid van Christus.....	15
Hoofdstuk 2 - De eeuwige Zoon.....	21
Hoofdstuk 3 - Het vleesgeworden Woord.....	29
Hoofdstuk 4 - Zijn menselijke geest en ziel.....	37
Hoofdstuk 5 - De Zoon des mensen.....	49
Hoofdstuk 6 – De tweede Mens.....	61
Hoofdstuk 7 - De laatste Adam.....	73
Hoofdstuk 8 - De gezalfde Priester.....	83
Hoofdstuk 9 - De Voorspraak.....	93
Hoofdstuk 10 - De Koning.....	99
Hoofdstuk 11 - Hoofd en Erfgenaam van alle dingen.....	111
Hoofdstuk 12 - Hoofd van het lichaam.....	117
Hoofdstuk 13 - De Bruidegom.....	127
Hoofdstuk 14 - De troon van God en van het Lam.....	137

De gekroonde Christus

Inleiding

Er zijn enkele inleidende woorden nodig om bij onze lezers deze serie artikelen te introduceren die, als God de tijd en de wijsheid daartoe geeft, zullen volgen. Het is mijn bedoeling, in het vertrouwen dat de genade van God me daartoe in staat stelt, in te gaan op de persoonlijke namen en heerlijkheden van onze Heer Jezus Christus, zoals de Schrift ze aan ons voorstelt, voor de aanbidding van onze harten, opdat wij ons, door de overdenking van zo'n vruchtbaar onderwerp, misschien meer bewust zullen worden wat Hij voor ons is en Hem, als het ware, kronen met zijn vele kronen. Want Hij verwacht van ons dat wij Hem de heerlijkheid geven die van Hem is; als we dat doen zullen onze eigen zielen zich zeker verrijken en meer de rijkdom vinden waarmee Hij ons heeft begiftigd, omdat we leven in de gezegende stralen van die luisterrijke heerlijkheid en er door worden verheven: 'Wij, die met onbedekt gezicht de heerlijkheid van de Heer aanschouwen' en er door worden 'veranderd naar hetzelfde beeld van heerlijkheid tot heerlijkheid' (2 Kor. 3:18).

Onze studie zal daarom bovenal een gewijde studie zijn als God het verlangen van mijn hart, zoals Hij het kent, toestaat. Inderdaad, het zou gevaarlijk zijn een dusdanig onderwerp te benaderen in een andere dan een aanbeddende geest. Het zou heiligschennis zijn om deze goddelijke oneindigheden te onderzoeken zonder ons bewust te zijn in Wiens tegenwoordigheid we staan. Toch ligt onze bescherming niet in het weigeren om de plaats waar de genade ons uitnodigt en verwelkomt

te naderen, maar in het tegenovergestelde. De plaats van nabijheid is de enige plaats waar we veilig zijn; het heiligdom is onze toevlucht. En terwijl we zien op Hem van Wie geschreven staat: 'Niemand kent de Zoon, dan de Vader', ligt onze troost en zekerheid hierin, dat, in zoverre de Schrift van Hem spreekt, zij spreekt om te worden verstaan; en het enige dat het deel van het geloof kan zijn is te trachten de Schrift te verstaan.

Wij hoeven dan alleen:

- nederig te zijn;
- de Schrift te volgen;
- niet boven haar uit te gaan;
- te stoppen waar zij ophoudt;
- of waar onze kennis er van te kort schiet, dit te erkennen.

Dan zullen we zeker ontdekken, hier zowel als elders, dat 'alle Schrift' door God ingegeven en nuttig is. Laten wij eenvoudig leerlingen zijn, geen bespiegelaars, theoretici, of critici, maar discipelen; aan de voeten van Jezus behoeven we geen vrees te voelen.

Ons onderzoek zal daarom noodzakelijkerwijs leerstellig zijn; het zou niets anders kunnen zijn. We moeten ons niet tevreden stellen met het bij elkaar brengen van teksten uit de Schrift; we zullen ons afvragen wat ze in samenhang betekenen. Het is het karakter (kenmerkend voor) van het Woord van God, zowel in haar ogenschijnlijk eenvoudige als in haar moeilijkste gedeelten, om tot onderzoek uit te nodigen en iets achter de hand te houden als beloning voor de toewijding. Het is een land dat nooit uitgeput raakt door de oogst die het opbrengt; ja, dat jegens ons handelt, alsof het daardoor steeds rijker wordt. En zoals God zijn gehele oude volk recht gaf op het land dat Hij hen gaf en van hen allemaal landbouwers wilde maken, - zo heeft Hij op een meer volledige wijze iedere gelovige ziel een deel van en recht op dit goede land van zijn

erfenis gegeven, wat hij door zijn eigen toewijding vruchtbaar moet maken.

Dus is het aan ons om vanuit de Schrift haar leer zo te ontvouwen dat meer wordt verkregen dan wat aan de oppervlakte ligt. Dat zal als het resultaat van onze eigen ijver, ons eigen werk in de Schrift, noodzakelijkerwijze de vraag uitlokken: is dit dan welbeschouwd, werkelijk wat de Schrift zegt? Er wordt dan een 'geloofsbelijdenis' ontwikkeld zoals we dat noemen; maar een menselijke belijdenis is nooit in zichzelf gezaghebbend, juist omdat ze menselijk is. Ze kan slechts heenwijzen naar de Schriftplaatsen waarvan ze is afgeleid en zeggen, daar is mijn gezag. Maar dat laat direct ruimte voor - en maakt noodzakelijk - allerlei soorten verschillende oefeningen, die de voorzichtigen en tragen en vreesachtigen evenzeer zouden schuwen, maar waarin de instandhouding van de ware geestelijke gezondheid ligt. Mijn belijdenis vertegenwoordigt voor mij, niet mijn eigen gedachten, maar de uitwerking van de Schrift op mij zoals ik het heb geleerd in min of meer dagelijkse gemeenschap met haar en met de gedachten van anderen en in de toepassing ervan op de praktijk. In mijn eigen belijdenis, verkregen op bovengenoemde wijze, is het de Schrift en niets anders waarvoor ik buig en die ik als gezaghebbend erken. Het is de uitwerking van haar gezag op mij; die niet te hebben zou gebrek aan levende kennis van het levende Woord betekenen.

Toch is hier direct de opening voor geschillen waaraan we, hoe onze afkeer ervan ook is, niet kunnen ontkomen, behalve door lafheid en onverschilligheid. Hierdoor lijkt de Schrift in plaats van een oogstveld op een slagveld. De christelijke eeuwen galmen van strijdgekletter. En bovendien kunnen we niet anders zien dan dat God boven alles, ten goede was. De algemeen aanvaarde 'geloofsbelijdenissen' die, wat hun gebreken ook mogen zijn, toch zoveel van het fundamentele geloof van het christendom bevatten (belichamen), werden verkregen door lange strijd met opeenvolgende vormen van ketterij. En over hetgeen waarin ze het gebrekkigst zijn is tot nog toe weinig of geen twist is gerezen. Oorlogvoering hoeven we niet te vrezen, als we daarin niet louter de

geest van de krijger hebben, maar de bendes van Benjamin (di. 'zoon van de rechterhand') gaan uit onder leiding van het 'vruchtbare' Efraïm (Num. 2: 18-22). De waarheid hoeft zeker geen conflict te vrezen. Zijn banieren vielen nooit in een open veld.

Is dit het dan wat de Schrift aan ons overlaat? Ja, het is nodig om een oor te hebben om te luisteren als we 'overwinnaars' willen zijn en om mannen van God te zijn als we nut van de Schrift willen hebben. De waarheid kan niet leven zonder strijd te midden van een wereld die ver van God is en God heeft geen moeite gedaan om de dingen zo duidelijk te maken dat een onverschillig iemand, ondanks zijn onverschilligheid, de waarheid zal leren kennen, maar dat juist de ernstige en geoefende zal haar kennen, zoals de Heer zegt: 'Ieder die uit de waarheid is, hoort naar mijn stem' (Joh. 18:37). En dit geldt naar evenredigheid voor iedere christen.

De kronen op het hoofd van Christus zijn of zijn persoonlijke heerlijkheden, of staan ten minste daarmee direct en innig in verband. Dus vanaf het moment dat we ons hiermee bezighouden, betreden we gebieden van onophoudelijke twistpunten. De inspanning van de vijand is door alle eeuwen heen tegen Christus Zelf geweest en zelfs zijn in de tegenwoordige tijd nieuwe vormen van dwaling ontstaan. Het helpt niet om deze te negeren, maar ze moeten veeleer in alle opzichten in het oog gehouden worden. Ook kan men zich er niet af maken door te zeggen: 'laten we ons houden aan de woorden van de Schrift', zonder ernstig onderzoek van de betekenis van haar woorden. De methode van satan is ze zo veel mogelijk uit het zicht te verstoppen, zodat ze hun werk niet kunnen doen op die plaatsen waarvan hij weet dat ze doeltreffend zijn. Ook kunnen wij zijn geschut niet neutraliseren zonder zijn wapens aan het licht te brengen. Hij is veel voorzichtiger met dingen dan met woorden; en om hem te antwoorden moeten we aantonen dat woorden iets betekenen.

Maar ondertussen kunnen we de vormen van het kwaad, die nu zo talrijk en vaak zo (vermomd) onherkenbaar (in de tegenwoordige tijd

is) zijn, niet (negeren) stilzwijgend voorbijgaan; Wat ik graag zou willen zien als het doel van de artikelen die hier beginnen, vanaf de eerste tot de laatste, is Christus te verkondigen in zijn gehele volheid, in de verschillende heerlijkheden waarin het Woord Hem voorstelt. Er kan geen hoger doel zijn, hoewel men des te meer zal beseffen dat dit maar in beperkte mate bereikt kan worden. Maar hierbij mag zeker op de hulp van de Geest van God gerekend worden als men oprecht is. Hij is onder ons om Christus te verheerlijken, om van de dingen van Christus te nemen en ze aan ons voor te stellen. En de armsten en de zwaksten, indien zij zich van harte en oprecht (en laten we toevoegen: nederig) hiervoor in zijn handen stellen, zullen zeker meer dan menselijke kracht ondervinden om het te verkrijgen. Moge Hij het nu geven.

De gekroonde Christus

Hoofdstuk 1 - de godheid van Christus

Voor iemand die in het bezit is van het Nieuwe Testament, is het nauwelijks nodig een tekst aan te halen om de godheid van Christus te bewijzen. Het is alleen de wil om het hierin te vinden die kan ontbreken hoewel het iets anders is om te zeggen dat het niet moeilijk is om het te begrijpen. Natuurlijk zijn er moeilijkheden. Dat een baby, geboren in Bethlehem, opgroeiende in wijsheid en in grootte in het huis van de timmerman te Nazareth, tegelijkertijd de God van alle mensen zou zijn, is een moeilijkheid die niemand ontkent. Het Oude Testament vermeldt dit echter en vestigt op het wonder er van twee maal de aandacht, in woorden die, zoals iedere Jood duidelijk is, geschreven werden lang voor de geboorte van Christus. Zo zegt Jesaja (Jes. 9:5 SV): 'Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij rust op zijn schouder en men noemt hem Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vrededorst.' En verder in Micha 5:1 'En gij, Bethlehem Efrata, al zijt gij klein onder de geslachten van Juda, uit u zal Mij voortkomen die een heerser zal zijn over Israël en wiens oorsprong is van ouds, van de dagen der eeuwigheid.'

Het is zeker een mysterie, maar het is ook duidelijk dat dit feit wordt bevestigd en nog wel door Eén naar wie vanaf het begin de geslachten der mensen hebben uitgezien, als het 'Zaad van de vrouw', - naar wie, sinds Hij gekomen is, de geslachten hebben teruggekeken. Hij is de

unieke Mens in de menselijke geschiedenis! De wonderbare verklaring past goed bij het wonder van het feit, waar de gehele kracht van de ziel op wordt geconcentreerd. Hij die de wereld maakte, heeft haar die van Hem was afgefallen, opnieuw betreden, inderdaad in een vreemde gedaante, maar zo om de meest tedere belangstelling in haar te tonen. Als we weten Wie het is, - de zelfvernedering kennen, de kindertaal van de Eeuwige, terwijl Hij de omstandigheden van het scepseel ondervindt, maar zo ver van het paradijs verwijderd, - welk een openbaring ligt er dan in deze onherkenbaarheid die Hij heeft aangenomen!

Hijzelf is tot ons gekomen! Wie kwam, tenslotte, daarvoor zo in aanmerking als Hij? Zullen we Hem beoordelen naar de hoogte van zijn troon, - en dan is Hij inderdaad ver van ons af; of naar de diepte van een goddelijke natuur, die juist in de mens het vermogen heeft geplant van een zelfopofferende liefde, (dat nog in hem gezien kan worden, ondanks zijn verval) die slechts de vage weerspiegeling van zijn Maker kan zijn?

Zou het een ander kunnen zijn dan Hij - een scepseel anders dan Hijzelf, - aan wie Hij het overgelaten heeft om onze harten te winnen, door de heerlijkheid van zo'n groot werk dat voor ons volbracht is? Nee, onmogelijk! En wanneer we ons dit werk voorstellen, niet enkel beperkt, als gedaan in een bepaalde uithoek van de schepping, maar als gedaan voor de ogen van de overheden en machten van de engelenwereld, 'opdat Hij in de komende eeuwen de uitnemende rijkdom van zijn genade zou betonen in goedertierenheid over ons' (Ef. 2:7), - hoe onmogelijk is het dan dat iemand anders dan Hijzelf dit zou doen!- want dat zou helemaal geen openbaring van God geweest zijn, maar slechts van één of ander scepseel. God zou in de centrale heerlijkheid van zijn wezen nog onbekend zijn!

'Alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen' (Kol. 1:17) wordt van Christus gezegd. Zulke uitspraken zijn bevestigingen van zijn godheid bijna meer dan de meest directe vermeldingen er van zouden kunnen doen. Hoe onmogelijk is het om slechts aan een scepseel te denken als het

centrum waar het universum omheen zou draaien!, of zelfs aan een lagere godheid! Ga terug tot het scheppingsverhaal en hoe natuurlijk klinkt het nu van 'Hem, die God is en bij God is', (zoals het evangelie van Johannes Hem bekend maakt) 'Laat Ons mensen maken naar ons beeld, als onze gelijkenis'. Of zie in gedachten vooruit naar waar we gebracht worden in die profetie van Jesaja waarmee we zijn begonnen, met die naam van Hem, niet 'de Eeuwige Vader', zoals de tekst van de 'common version' is, maar zoals het staat in het Hebreeuws en in de kantlijn van de 'revised' (SV), 'de Vader der eeuwigheid'; Degene die alle dingen die Hij in het begin gemaakt heeft hun uiteindelijke definitieve vorm zal geven.

Aldus beseffen we dat er in het middelpunt van het heelal niet slechts een Macht is die haar bestuurt en bijeenhoudt, - wat overigens waar is van Hem 'in wie alle dingen samen bestaan' (Kol. 1:17), maar een Hart, volledig bekend gemaakt als de morele Macht die nu geopenbaard is als de 'Geliefde' van de 'Liefde' Zelf. Hier wordt ze in de Vleeswording en de Verzoening aan ons bekend gemaakt. Er kon geen ander zijn. Het is geen satelliet die een zon geworden is, maar de licht gevende Zon zelf, - ja, de Zon van alle zonnen. Denk aan Hem die van Zichzelf kon zeggen dat Hij het 'Licht van de wereld' was, - Hij sluit elk ander! Licht uit - en van Zichzelf getuigde, zoals licht doet, zodat verwerping er van alleen kon gebeuren door dat deel van de mensen die 'de duisternis meer hebben liefgehad dan het licht, want hun werken waren boos' (Joh. 3:19). En Hij manifesteerde Zich niet alleen als het licht door zijn uitspraken, een boodschap die Hij bracht, een openbaring die Hem was opgedragen, hoewel dat er ook was, maar Hijzelf was het Licht, zoals Hij zegt, terwijl Hij dit zo nauwkeurig mogelijk omschrijft - 'Zolang Ik in de wereld ben, ben Ik het licht van de wereld' (Joh. 9:5).

Zijn uitspraken zouden inderdaad nog leven nadat hij was weggegaan en de openbaring die Hij deed bleef over voor latere tijden. Niettemin zou het nacht zijn voor de wereld wanneer Hij van haar was weggegaan. Niets kon de Zon vervangen. Natuurlijk, er zijn kleine 'lichten' genoeg - fakkels, vreugdevuren, hier en daar een calcium licht; maar geen van

deze kon worden verward met de zon. Zelfs de maan schijnt dank zij het licht van de zon en de natuur zelf, - waar we goed aan doen om naar te kijken - getuigt dat het licht van de wereld een licht moet zijn van buiten de wereld; niets dat door haarzelf wordt voortgebracht is in staat haar goed te verlichten. 'God is licht' en hier is iemand die beweert in de wereld zo absoluut te zijn, dat als een discipel nog de wens kenbaar maakt om hem de Vader te tonen, Hij hem kan verwijten 'Ben Ik zo lange tijd bij u en heb je Mij niet gekend, Filippus? Wie Mij heeft gezien, heeft de Vader gezien; hoe zeg je dan: Toon ons de Vader?' (Joh. 14:9)

Niets kon meer absoluut zijn dan de verklaring dat er, wat God Zelf betreft, in feite niemand anders te zien was, - er was niemand achter Hem, die 'de schittering' was - of, zoals in de Revised Version, 'de uitstraling van zijn (de Vaders) heerlijkheid, de afdruk (het exacte beeld) van zijn wezen' was (Hebr. 1:3), 'Het beeld van de onzichtbare God' (Kol. 1:15). Hij is dus Degene die (dingen) openbaar maakt, of (zoals alleen Johannes Hem noemt) het 'Woord van God.' Het begin van zijn evangelie, waarin de goddelijke heerlijkheid van Christus het speciale onderwerp (bijzondere thema) is, stelt Hem in dit karakter (als zodanig) voor. 'In [het] begin'- toen alles wat een begin had begon, was (niet begon, maar was) het Woord. Openbaring begon met schepping; het werk moest (noodzakelijkerwijs tot op zekere hoogte) op een bepaalde manier getuigenis geven van de Bewerker er van; maar dit was niet genoeg; want in het allereerste begin van de schepping, spreekt het persoonlijke Woord over de bedoeling van God dat Hij zou worden gekend. Hij wilde daarom schepselen hebben tot wie Hij kan spreken en het Woord van God is dus de Schepper: 'Alle dingen zijn door Hem geworden, en zonder Hem is niet één ding geworden dat geworden is'. Schepping is, - zeker geen afbeelding, - de werkelijke taal van het Woord van God. 'Het Woord was bij God'- een te onderscheiden Persoon; 'en het Woord was God'- een goddelijk Persoon; en 'dit was in het begin bij God.' - altijd persoonlijk te onderscheiden en altijd in de gemeenschap met de Vader.

Te weinig wordt er aan gedacht - voor sommigen schijnt het onbekend te zijn - dat het Woord de Schepper was. De zogenaamde Apostolische Geloofsbelijdenis schrijft de schepping alleen toe aan de Vader. De Schrift zegt van de Vader, 'uit wie alle dingen zijn', en van de Heer Jezus Christus, 'door wie' (1 Kor. 8:6). Paulus verklaart in Kol. 1:16, 'alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen'. Johannes stelt ons misschien in staat deze laatste uitdrukking beter te verstaan. We kunnen zien dat Hij als het Woord, de Openbaarmaker, een speciale relatie heeft met wat Hij gemaakt heeft; zodat wanneer we ontdekken dat Hij het is, - het 'Woord', - Die 'vlees geworden is', we zullen zien dat deze wonderbaarlijke komst in zijn eigen schepping, past bij zijn godheid. Aan ons, die 'voor Hem geschapen zijn', wordt zo het hele hart van God verklaard en wij worden nabij gebracht overeenkomstig de eeuwige raadsbesluiten van liefde, waarin alle Personen van de Godheid hun aandeel hebben.

We gaan verder naar de brieven van Johannes en we vinden Hem daar voor ons als het 'Woord van het leven', waar dezelfde gedachte van openbaring bij aansluit; 'en het leven is geopenbaard en wij hebben gezien en getuigen en verkondigen u het eeuwige leven, dat bij de Vader was en ons geopenbaard is' (1 Joh. 1:2). Dit is volmaakt in overeenstemming met het karakter van de brief, maar wij zijn daar nog niet aan toe gekomen. En Christus wordt opnieuw aan ons voorgesteld als het Woord van God in het boek de Openbaringen, , waar Hij Zich, zoals altijd, als God openbaart, maar nu in oordeel. Hij is de Ruiters op het witte paard, terwijl het zwaard des oordeels uit zijn mond komt. Hoe gezegend is het voor ons om in deze naam van de Zoon van God het goddelijke voornemen van openbaring van eeuwigheid af te herkennen en te zien dat wij door de Vader aan de Zoon gegeven zijn, vanaf het begin van de schepping volgens dit doel - 'geschapen voor Hem'. De woorden van de Heer in zijn gebed tot de Vader voor hen die Hem uit de wereld gegeven zijn, - hoewel het lijkt alsof ze een enger bereik hebben, - tonen ons slechts hetzelfde voornemen in zijn voortgang, zoals het nu gedefinieerd wordt met het oog op de menselijke zonde en haar fatale gevolgen. Aan hen die Hem gegeven zijn openbaart Hij

de naam van de Vader en geeft hen de woorden van de Vader. Eén die zijn plaats bij Hem had was afgevalen; maar die was een 'zoon van het verderf' (vs. 12).

Het is niet nodig om ons te verwickelen in de kwesties die in de eerste kerk met betrekking tot de leer van het Woord of de Logos oprezen. De Schrift is hierover glashelder duidelijk en over zulke onderwerpen is ergens anders geen licht te verkrijgen. Als wij dit begrijpen verwonderen we ons niet dat Hij beweert 'De Zelfstandig Bestaande' te zijn, zoals in zijn woorden tot de Joden: 'Voor Abraham werd, ben Ik' (Joh. 8:58). Dit is de naam van de godheid die niet over te brengen is, waarmee Hij Zichzelf aan Mozes en aan Israël openbaart: 'Ik ben heeft mij tot u gezonden' (Ex. 3:14). Daar Hij altijd het Woord is, de Onthuller, was deze vroegere stem natuurlijk die van Hemzelf. Hij is dus de Blijvende, de Onveranderlijke, de Eeuwige. Jahweh is alleen het synoniem hiervan. En zo wordt verklaard dat de heerlijkheid van Jahweh, die Jesaja zag in zijn dagen, de heerlijkheid van Hem is. 'Dit zei Jesaja omdat hij zijn heerlijkheid zag en van Hem sprak' (vergelijk Joh. 12:40, 41 met Jes. 6:9, 10). Zowel het Oude Testament als het Nieuwe Testament zijn dus vol van zijn Tegenwoordigheid. Alleen heeft Hij nu die tabernakel van vlees aangenomen om zijn heerlijkheid daarin ten toon te spreiden. Hierin komt zijn gehele voornemen om nabij ons te zijn, zijn welbehagen met de mensenkinderen, volledig (tot uiting) voor de dag. Hij is nu werkelijk Immanuel, 'God met ons' en de gelukzaligheid (zegen) daarvan zal voor ons de eeuwigheid vullen.

Dat Hij gelijke eer met de Vader Zelf zou opeisen is op deze wijze volstrekt te begrijpen, daar het op zichzelf ook volledig verklaart wie Hij is: 'opdat allen de Zoon eren, zoals zij de Vader eren' (Joh. 5:23) is de meest nadrukkelijke verklaring van gelijkheid. Thomas' 'mijn Heer en mijn God' (Joh. 20:28) geeft Hem die gelijke eer met de volledige erkenning van zijn te trage geloof.

Hoofdstuk 2 - De eeuwige Zoon

Dat Christus de Zoon van God is kan niemand die in de Schrift gelooft ook maar een moment ontkennen of in twijfel trekken. Maar op het moment dat we er toe komen om te overdenken hoe en in welke zin Hij de Zoon van God is, komen we niet alleen de woordenstrijd tegen waarmee het ongelooft altijd zijn heerlijke Persoon heeft aangevallen, maar beginnen we ook het mysterie te ervaren van wat het geloof zelf in alle opzichten volkomen belijdt. En dit niet alleen, maar we vinden in de Schrift deze naam van Hem, 'Zoon van God', in tweevoud - zijn naam in de Godheid en zijn naam in zijn mensheid. Als we goed willen verstaan wat betreffende Hem geopenbaard wordt moeten we onszelf afvragen wat de betekenis in beide gevallen is en overwegen in welke zin iedere Schriftplaats er over spreekt.

Het is duidelijk dat God deze verantwoordelijkheid op ons legt en we moeten niet proberen daaraan te ontkomen, - d. w. z. aan het begrijpen van het Woord van God. De mensen proberen hieraan te ontkomen door hun toevlucht te zoeken in wat zij denken dat eenvoudig is, maar wat vaak alleen neerkomt op traagheid van gedachten. Zij geloven wat meegedeeld is; zij menen dat het wijs is om dat niet te diep te onderzoeken. Ze zijn zo bevreesd voor dwaling dat ze niet durven onderzoeken wat de waarheid is; maar de waarheid zelf is het enige bolwerk tegen dwaling. 'Zo vaak uw woorden gevonden werden', zegt

de profeet, 'at ik ze op , uw woord was mij tot vreugde en blijdschap mijns harten' (Jer. 15:16). De sterke uitdrukking laat de soort ontvangst blijken die het woord van God vereist, - het moet vastgegrepen, opengebrouwen en ontleed worden. Niet alleen de buitenkant er van moet ons eigen gemaakt worden, maar alles wat er in opgesloten ligt. Zó kan het ons voeden en kunnen wij er door groeien en wordt het inderdaad 'de vreugde en de blijdschap van het hart'.

We kunnen ons slechts herinneren dat de Heer hetzelfde treffende beeld gebruikt met betrekking tot Hemzelf. Hij is het brood van het leven, zijn vlees is waarlijk spijs en zijn bloed is waarlijk drank. Wat een bedrog van Satan is het niet geweest het volk van God voor te houden dat dit alleen maar het letterlijke deelnemen aan het avondmaal van de Heer is, of dat wat er bij betrokken wordt, - waarbij het ingaan in en de toe-eigening van Christus in zijn volheid voor ons veranderd wordt in het deelnemen aan een godsdienstig ritueel (dit is zo zelfs als zij dit misschien verzachten door nadrukkelijk te beweren dat geloof noodzakelijk is). Hier is geen dood voor ons, maar enkel leven en de versterking en volmaking van het leven dat de goddelijke liefde ons meegedeeld heeft.

Hiervoor moeten we de waarheid betreffende Christus kennen en die steeds beter trachten te verstaan. We kunnen Hem alleen door openbaring kennen; en we moeten nog altijd doorgaan om Hem door openbaring te leren kennen. Teksten zijn de gedachten van God waarin Hij voor ons is bewaard, - de dienst van de Geest van God is er (hoewel niet onafhankelijk van Zijn directe persoonlijke kracht) om ons Christus praktisch eigen te maken. Laten wij dan de Schrift vurig en met volharding onderzoeken, om beter de kennis te bezitten waarin het eeuwige leven is; en moge ons met een diepe kennis, een diepere vreugde in Hem gegeven worden, wat zal resulteren in inniger gemeenschap met de Vader en in kracht om de heerlijkheid waarop we staren te weerkaatsen.

Adam was door schepping een zoon van God en hoewel de zondeval de gelijkenis heeft bedorven, kon de apostel toch bij de Atheners goedkeurend aanhalen: 'enigen van de dichters onder u hebben gezegd: want wij zijn ook zijn geslacht.' (Hand. 17:28, 29) Wij zijn dit niet alleen omdat we door Hem geschapen zijn, want Hij is niet de Vader van de dieren, maar als bezitters van een geestelijke natuur die ons geschikt maakt om gemeenschap te hebben met Hem, die Geest is. Al 'maakt Hij zijn engelen tot geesten', ook wordt over hen gesproken als over 'zonen van God' (Hebr. 1:7; Job 38:7)

Maar van 'dat Heilige' dat uit Maria geboren werd, de nieuwe Adam van een nieuwe schepping, wordt bevestigd dat het 'de Zoon van God' is, terwijl Hij niet op de normale natuurlijke wijze ontvangen is, maar door de overschaduw van de Heilige Geest (Luc. 1:35). En zoals Adam, terwijl hij de vader van zijn geslacht was, tot nog toe van de goddelijke zijde slechts de 'eerstgeborene onder vele broeders' was, zo is Christus dat ook, op een hoger plan dan dat van de natuur, onder hen die 'uit de Geest geboren zijn' en dus 'zonen van God' zijn. De 'laatste Adam' is, - terwijl Hij, zoals dit betekent, ook het hoofd van een geslacht is, - toch de 'Eerstgeborene onder vele broederen.' (Rom. 8:29)

Dit is nu niet ons onderwerp en ik ga er hier nu niet verder op in, behalve dan om op te merken, - voor sommigen die er ernstig bezwaar tegen maken, dat deze naam wordt toegepast op Hem als goddelijk Persoon,¹ - dat dit alles in de naam 'Zoon van God' is ingesloten als aan Christus die naam wordt gegeven. Zij stellen dat 'Zoonschap' afstamming inhoudt en dus ondergeschiktheid aan de Vader; en ze verwarren de gedeelten die over Hem spreken als verwekt in de tijd (Ps. 2:7) met die, welke we nu moeten beschouwen, die staande houden dat Hij alleen maar 'Zoon' is in zijn officiële karakter.

Maar één directe tekst uit de Schrift weegt zwaarder dan alle mogelijke argumenten; dat geldt zeker hier, waar we niets weten dan door openbaring. En het wordt gegeven als bewijs van de grootheid van

1 Bijvoorbeeld Adam Clarke en Albert Barnes, de commentatoren.

de goddelijke liefde, in één van de ons meest bekende teksten n.l. , 'Want zó lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon heeft gegeven, opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat maar eeuwig leven heeft' (Joh. 3:16). Dit wordt door de Heer Zelf gezegd; terwijl de apostel die het verhaalt in zijn brieven er over zegt: ' Hierin is de liefde van God ten aanzien van ons geopenbaard, dat God zijn eniggeboren Zoon in de wereld heeft gezonden opdat wij zouden leven door Hem. Hierin is de liefde, niet dat wij God hebben liefgehad, maar dat Hij ons heeft liefgehad en zijn Zoon heeft gezonden als zoenoffer (P) voor onze zonden' (1 Joh. 4:9, 10).

De diepte van deze liefde wordt dus hierin getoond, dat de Vader de Zoon in de wereld gezonden heeft voor ons; het is dus volkomen duidelijk dat Christus de Zoon was vóórdát Hij in de wereld kwam. Het spreekt gewoon onze harten aan, wij weten bij ons zelf, hoewel we gevallen zijn, iets van wat de liefde van een vader is. En als we terugzien naar de tijd toen het God behaagde om, in het geval van Abraham, iets van de wezenlijkheid van een offer te laten zien, dan voelen we het als een bovennatuurlijke beproeving als we de weloverwogen woorden horen, ieder woord als een foltering: 'Neem toch uw zoon, uw enige, die gij lief hebt, Izaäk, en ga naar het land Moria, en offer hem daar tot een brandoffer op een der bergen, die Ik u noemen zal' (Gen. 22:2)

We kunnen ons enigszins indenken wat dit voor Abraham betekende. Zou de heerlijkheid van God voor ons iets verbergen of de bede van die liefde sterker kunnen worden benadrukt dan daarin dat 'God zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar Hem voor ons allen overgegeven heeft'? Zou het geen verschil maken dat ons verteld wordt dat 'Zoon' hier geen benaming van verwantschap is en dat het niet alles en nog veel meer betekent dan dat het voor Abraham betekende? Lijkt het niet alsof 'Zijn eigen Zoon' bedoeld was om dit te weerleggen en ons te verzekeren dat niets minder dan werkelijke verwantschap kon zijn bedoeld?

Maar de apostel voegt er aan toe dat het 'Zijn eniggeboren Zoon' was die Hij zond en als de naam 'Eerstgeboren' laat zien dat Hij 'broeders' heeft, dan sluit de naam van Eniggeborene hen even beslist uit. Hij was dit voordat Hij te voorschijn kwam, - van eeuwigheid aan de Zoon, en dus goddelijk, natuurlijk, zonder medegenoten. De 'Eniggeborene' toont dat Hij Zoon van nature was; en we moeten niets weglaten van dat wat de Geest van God heeft uitgekozen om Hem voor te stellen², Hoe vreemder de uitdrukking lijkt in verband met de gezegende Heer, des te nauwkeuriger moeten we ons houden aan wat zeker de Schrift is. Hier kunnen onze gedachten alleen volgen en niet leiden; wij zijn alleen zeker onder de leiding van de Geest van God, - en nergens anders.

Bovendien, de apostel Johannes is de enige geïnspireerde schrijver die deze benaming op de Heer toepast, en hij is bij allen bekend als degene wiens speciale onderwerp Zijn goddelijkheid is. Hij voert deze naam ook in op de plaats waarin hij spreekt over de heerlijkheid van God die nu aan ons is geopenbaard in Christus. 'En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond (en wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van een eniggeborene van een vader) vol van genade en waarheid' (Joh. 1:14). Dit is de algemene vertaling; maar de uitdrukkingen zijn in werkelijkheid sterker dan deze woorden overbrengen. Het woord 'gewoond' is in werkelijkheid 'getabernakeld', dus het brengt ons terug naar die tabernakel of tent waarin God vroeger met zijn volk is meegegaan. De tabernakel nu is het 'vlees' of de mensheid van Christus, waarin het 'het Woord', die God is, behaagde onder ons te wonen. Dus de heerlijkheid is goddelijke heerlijkheid; maar bij Israël van vroeger was het versluierd, - het is nu niet meer

2 Er is gezegd dat monogenes 'eniggeboren' het woord is dat door de Septuaginta wordt gebruikt om het Hebreeuwse jachid of 'enige', (in Ps. 22:20; Ps. 35:17), 'liëveling' in de algemene vertaling te vertalen de enige is. Maar dit kan niet gelden voor het geïnspireerde Grieks van het Nieuwe Testament, dat zeer nauwkeurig is, daar waar de Septuaginta dat vaak niet is; en het minst vaak met dat wat verband houdt met de Persoon van de Zoon van God.

versluierd: 'wij aanschouwen zijn heerlijkheid'. Waar leek ze op? Het was 'de heerlijkheid als van een eniggeborene van een vader', letterlijk: - 'van bij' een vader; het was eenvoudig dat karakter van heerlijkheid, als van een eniggeborene die gekomen is van de plaats die Hij toch nooit verliet, van volmaakte nabijheid in de verhouding en liefde tot God als Vader.

Dit drukt, in haar gevolg voor ons, vers 18 uit: ' de eniggeboren Zoon die - letterlijk, 'de Enige die is' of 'verblijft' - 'in de schoot van de Vader is, die heeft Hem verklaard'. Het is hier de onveranderlijke intimiteit van de eeuwige verwantschap die Hem kwalificeert als de volmaakte Openbaarmaker van God; overeenkomstig wat Hij was voordat aan ons bekend gemaakt was dat Hij was - 'het Woord dat vlees geworden is'.

Zo heeft de liefelijkste en de meest bevoegde Getuige van God die er zijn kan ons gesteld op de plaats van kinderen van de Vader, zodat wij geschikt kunnen zijn om zulk een gemeenschap te ontvangen. Er wordt zo voor ons daarin een kleine hemel gemaakt, zoals voor de aarde het firmament op de tweede dag, waardoor de heerlijke Hemel daar buiten op ons kan schijnen. Niet van veraf, noch in koude luister, maar met de warmte waarmee onze Zon, de Heerser van de dag, ons zegent en verblijdt. Liefde die Licht is, dat is de openbaring. Wat zouden wij beginnen zonder deze kostbare woorden 'Zoon' en 'Vader' na alle bedelingen, alle heilzame ten toon spreiding, om te tonen wat de natuur van God is, - in zichzelf eeuwig- de absolute waarheid van wat nu geopenbaard is?

Hij is geen 'liefde' naar aanleiding van iets, hoe groot de aanleiding ook is. Ook is de Zoon geen Zoon geworden om er mee te pralen, hoe heerlijk ook. De Vader had geen begin als de Vader; noch de Zoon daarom als de Zoon. Indien het anders zou zijn, dan hadden we, wel beschouwd, geen openbaring van de eeuwigheid, noch van God zoals Hij is, maar alleen zoals het Hem behaagde te worden - een heel andere zaak. Gode zij dank dat het niet zo is. Wij weten hoe God in eeuwigheid in liefde woonde; Het Voorwerp van die liefde is ons bekend gemaakt;

wij zijn niet gemaakt om een eeuwige stilte te kennen in het Huis dat nu zulke heerlijke muziek heeft voor de teruggekeerde verloren zonen, maar een gemeenschap waarin we nu zijn opgenomen en naar onze mate bevoorrecht zijn om er deelhebbers van te worden.

Nee, de verwantschap op aarde begonnen als Eerstgeborene van de hemelse familie, is slechts, zoals we nu kunnen zien, de voorstelling van de eeuwige verwantschap op een aards peil, waar de 'vele broeders' het kunnen verwezenlijken en er zich er in kunnen verblijden. De eeuwige werkelijkheid openbaart zich te eniger tijd en wordt, voor zover als het mogelijk is, zichtbaar voor ons gemaakt. Hoe wordt de zich naar ons uitstreckende goddelijke liefde - haar verlangen dat wij daarin zullen treden, - hoe wordt dat in dit alles gezien.

We zullen hier niet langer over uitweiden maar als wij volledig de gezegende waarheid van 'het Woord is vlees geworden' in ons opnemen, dan zullen we vinden dat van deze mensheid van Hem Zelf goddelijk licht doorbreekt voor ons, - 'het eeuwige Leven, dat bij de Vader was en ons geopenbaard is', en 'het Leven het Licht van de mensen.'

Hoofdstuk 3 - Het vleesgeworden Woord

We verlaten nu de overdenking van de godheid van onze gezegende Heer om te zien hoe de Schrift spreekt over zijn vleeswording. De apostel Johannes, van alle evangelisten de geschiedschrijver van zijn goddelijke heerlijkheid, drukt dit het indrukwekkendst uit: 'Het Woord is vlees geworden' zegt hij, 'en heeft onder ons gewoond'. 'Vlees' karakteriseert de laagste kant van mensheid; en de diepte van deze afdaling is de heerlijkheid van de openbaring die deze uitdrukking - het 'Woord is vlees geworden'- zo volmaakt overbrengt. In zijn menselijke persoonlijkheid was Christus Zelf het evangelie dat Hij predikte, zoals 'Zoon des mensen' de naam was die Hij zo graag Zichzelf gaf.

Er was een uiterste vernedering, zoals we weten, behalve zijn menswording, maar waartoe dit de noodzakelijke voorbereiding was. Maar het was veel meer dan dit; want uit de afgrond waarin Hij op het kruis afdaalde zou Hij onmiddellijk weer opstijgen, - van wege wat Hij was kon Hij door haar niet worden vastgehouden, - terwijl Hij de menselijke natuur die Hij heeft aangenomen voor altijd behoudt. Hij heeft die in zijn eigen Persoon aangenomen en het is een deel van Hemzelf. Op de troon van God, met de herinneringstekenen van die diepst mogelijke vernedering in Hem, zal Hij als het Lam regeren tot in alle eeuwigheid.

Wat een verbazingwekkende gedachte is dit, dat God zou afdalen in de gestalte van een schepsel, niet slechts tijdelijk om daarin een werk te doen dat, hoe wonderlijk ook, slechts tijdelijk zou zijn, maar om er, naar zijn eigen vrije keus, op deze wijze in te blijven. God en het schepsel - Zijn schepsel – zo voorgoed verbonden in een omhelzing die nooit zal worden verbroken! Dit kan in haar diepgaande betekenis geen gedeeltelijke of beperkte openbaring zijn. Het moet als openbaring niet slechts in de algemene taal van de mensen zijn geschreven, maar ze richt zich tot alle denkende wezens en tot alle wezens die in staat zijn om er gehoor aan te geven. En dit verzekert de Schrift ons uitvoerig, en dat 'Hij in de komende eeuwen de uitnemende rijkdom van zijn genade zou betonen in goedertierenheid over ons in Christus Jezus' (Ef. 2:7).

Kon de diepte van de goddelijke liefde ergens anders of op een andere wijze zichtbaar worden binnen het gezichtsveld van het schepsel zonder dat alle schepselen er door zouden worden getroffen? Dat zou zeker onmogelijk zijn. 'Het verderf en de dood' moeten zeggen, 'met onze oren hebben we haar gerucht vernomen.' (Job 28:22) De heerlegers van de hemel, die het slechts leren kennen als genade aan anderen, moeten het zelfs erkennen als de tederste goedheid voor henzelf, die zo met verdiepte aanbidding hun eigen heerlijke God leren kennen. De aanbidding van het Lam moet inderdaad de gehele aanbidding van de hemel hebben verwekt, onmetelijk boven alles verheven wat er van tevoren kon zijn geweest.

Wij hebben hiervan een aankondiging en van meer dan dit, waar de apostel ons vertelt dat 'naar de Vader van onze Heer Jezus Christus³ elke familie in hemelen en op aarde wordt genoemd' (Ef. 3:15). Iedere familie vindt haar plaats in de verhouding tot Hem die zo geopenbaard

3 De meeste redacteuren laten 'van onze Heer Jezus Christus' weg, op gezag van enkele van de oudste MSS .; maar sommigen hebben het wel, bijv. de Peshito Syriac-versie (van de tweede eeuw) en de Vulgaat, en het komt perfect overeen met het verband hier. We zouden 'elk gezin' moeten lezen zoals in de Revised, en niet 'het geheel', zoals in de Common Version.

is als de Vader van Christus. De openbaring van God in Christus maakt hun eigen verhouding tot Hem als het ware tot iets nieuws. Toch 'neemt Hij niet engelen aan, maar Hij neemt het nageslacht van Abraham aan' (Hebr. 2:16); en in dit verband spreekt de apostel over de vleeswording als de noodzakelijke stap naar het kruis. 'Want het paste Hem, om Wie alle dingen zijn en door Wie alle dingen zijn, dat Hij, om vele zonen tot heerlijkheid te leiden, de overste leidsman van hun behoudenis door lijden volmaakte. Daar nu de kinderen aan bloed en vlees deel hebben, heeft ook Hij op gelijke wijze daaraan deel genomen, opdat Hij door de dood teniet zou doen hem die de macht over de dood had, dat is de duivel, en allen zou verlossen die uit vrees voor de dood hun hele leven door aan slavernij onderworpen waren' (Hebr. 2:10-16).

Hier zien we waarom op zijn deelnemen aan het vlees soms de nadruk wordt gelegd alsof het de hoofdzaak zou zijn. Het vlees was dat 'aarden vat' waarin de 'vogel van de hemel' moest sterven en alleen in kon sterven (Lev. 14:1-7). Vlees is de uitdrukking die gebruikt wordt voor mensheid in haar broosheid en veranderlijkheid. Het is dus geschikt om de diepte van de goddelijke afdaling uit te drukken en was op die grond ook de volle tentoonspreiding van de heerlijkheid van God. Vandaar, 'het Woord is vlees geworden', en 'Gij hebt Mij een lichaam toebereid'; deze laatste woorden verbindt de apostel weer (volkomen in de gedachtegang van Hebr. 10:5) met zijn priesterlijk offer: 'Slachtoffer en offerande hebt U niet gewild, maar U hebt Mij een lichaam toebereid' (Hebr. 10:5).

In de aanhaling van het tweede hoofdstuk is het 'vlees en bloed' waaraan de kinderen deel hebben en waaraan Hij daarom deelnam. En nog meer wordt in 1Kor. 15:50 op de tegenwoordige veranderlijke toestand van mensheid de nadruk gelegd: 'Vlees en bloed kunnen het koninkrijk Gods niet beërven'; - niet vanwege het kwaad er in, want als zodanig schiep God het, maar omdat het vanwege die veranderlijkheid ongeschikt is voor de eeuwigheid. Hij spreekt over de eeuwige vorm van het koninkrijk; en bloed dient voor vervanging van afval: het wordt

vereenzelvigd met verandering, - met het afvoeren van materiaal, - bijgevolg met het tijdelijke in plaats van met het eeuwige.

Daarom was het lichaam dat de Heer aannam, om die wet van het offer, waarover in de boekrol over Hem geschreven was, te vervullen, nog niet in de toestand die paste bij de nieuwe schepping, hoewel Hijzelf de 'laatste Adam' en het hoofd er van was. Het lichaam dat Hij aannam was 'psychisch', zoals 'natuurlijk' gelezen moet worden (1 Kor. 15:44) en nog niet 'geestelijk'. Deze uitdrukkingen worden inderdaad weinig begrepen en wij kunnen er op zijn best nog maar weinig van verstaan. Toch kunnen we genoeg begrijpen om sommige fouten waar men vaak in valt te vermijden. Een 'geestelijk' lichaam betekent niet een lichaam door de geest gevormd, net zomin als dat een psychisch lichaam betekent een door de psyché (of ziel) gevormd lichaam. De twee uitdrukkingen lopen exact parallel in de Schrift en worden zo gebruikt om het dit te tonen: 'Als er is een psychisch (natuurlijk) lichaam is, dan is er is ook een geestelijk [lichaam]. Zo staat er ook geschreven: 'De eerste 'mens', Adam, '[werd] tot een levende ziel'; de laatste Adam tot een levendmakende geest' (1 Kor. 15:44, 45).

Hier toont de aanhaling van de apostel ons het psychische lichaam als in passende relatie tot de mens als een levende ziel - een term waarmee de dieren evengoed als de mensen worden aangeduid. Toch heeft de mens -wat de dieren niet hebben- zowel geest als ziel, maar zolang hij in het tegenwoordige lichaam is wordt hij niet naar dat hogere deel genoemd. Buiten het lichaam is hij een 'geest', in het lichaam een 'ziel'. Het psychische lichaam - het is jammer dat we geen beter bijvoeglijk naamwoord hebben voor ziel - schijnt zijn geestelijke vermogens te versluieren; de ziel (wat het gevoels-, het dierlijke deel is, hoewel veel hoger dan bij het dier) overheerst zodat het haar karakteriseert. Het lichaam is dus werkelijk, overeenkomstig de werkelijke uitdrukking in de brief aan de Filippenzen (hfst. 3:21) 'het lichaam van onze vernedering'; en dat afgezien van de gevolgen van de zondeval op haar, hoewel de gevolgen van de val daar niet uitgesloten zijn. In haar kan de geest uitwendige dingen alleen door middel van de zinnen beschouwen;

en zo verzamelt ze langzaam en met inspanning kennis voor de geest. En het schijnt dit soort kennis te zijn waarover de apostel spreekt in 1Kor. 13:8-11 als 'door een spiegel' en 'te niet gedaan worden' in die volmaakte toestand waarin we 'van aangezicht tot aangezicht' zullen zien. Het langzame ontwaken en het nog langzamer tot rijpheid komen van de vermogens van de mens, als hij in wijsheid groeit, heeft naar het schijnt veel te doen met deze duidelijke omkering in rang van de geest en de ziel.

Aan deze toestand is het lichaam van 'vlees en bloed' volmaakt aangepast als een 'lichaam van vernedering', met het doel om 'hoogmoed van de man te weren' (Job 33:17) door te maken dat hij zijn afhankelijkheid van dag tot dag bewust is, terwijl de voorziening in en de verzorging van zijn behoeften constant getuigt van de zorg en de tederheid van God voor zijn schepsel om hem dicht bij de Bron van zegen te houden. Dit alles staat los van de val en haar gevolgen; het gaat om 'de eerste mens werd tot'; niet wat hij later werd. De val bracht alles binnen wat in zo'n toestand juist nu en dan droefheid kon geven. Het gedeelte van Hebrreeën 2 maakt zorgvuldig onderscheid tussen het gelijke 'deelhebben' van de 'kinderen' aan vlees en bloed (nu in een gevallen toestand) en het beperkte 'deelnemen' van Christus daar aan. Als de Engelse woorden het al niet doen, dan tonen de Griekse wel een verschil in dit opzicht, hoewel ze niet haar exacte natuur afbakenen. Dit is echter niet moeilijk te begrijpen uit wat daarna wordt toegevoegd: 'Daarom moest Hij in alles (in alle dingen) aan zijn broeders gelijk worden, opdat Hij een barmhartig en trouw hogepriester zou zijn in de dingen die God betreffen, om voor de zonden van zijn volk verzoening te doen'. 'In alle dingen' verklaart de noodzakelijkheid van zijn deelnemen aan een echte en volledige mensheid, opdat Hij een ware Vertegenwoordiger zou zijn van hen voor wie Hij tot God inging. Hij moest voor dit doel ook absoluut vrij zijn van elke persoonlijke onreinheid of fout. Zijn mensheid moest volmaakt zijn, zonder vlek of gebrek.

Het evangelie naar Lucas getuigt ons hoe dit gewaarborgd werd. De kracht van de Heilige Geest brengt tot stand wat anders onmogelijk

zou zijn geweest. 'Dat Heilige' geboren uit de maagd was, zelfs wat zijn mensheid betreft, de 'Zoon van God' (Luc. 1:35). Dit verklaart op zichzelf niet wat Johannes bekend maakt; het is niet hetzelfde als het Woord dat vlees werd. Lucas is het evangelie van de mensheid van de Heer, zoals Johannes dat is van zijn Godheid. Het ene stelt ons de Eerstgeboren Zoon voor, terwijl het andere de Eniggeborene voorstelt. En het is essentieel voor zijn rechtmatige heerlijkheid dat beide kanten de juiste vermelding krijgen. De kracht van de Heilige Geest werd geopenbaard in de 'mens Christus Jezus' die 'in alles aan de broeders gelijk moest worden', terwijl Hij absoluut vrij van heel de treurige erfenis van de val moest zijn. Het werd geopenbaard waar het nodig was: aan de menselijke zijde en niet aan de goddelijke.

Dus juist wat zijn lichaam betreft, was het 'een lichaam toebereid', toch, 'in alles gelijk aan' dat van 'zijn broederen', uitgenomen van de gevolgen van de zonde, die Hij, daar er in Hem geen zonde was, in zijn Persoon helemaal niet kon hebben.⁴ We moeten hiervan zorgvuldig

4 Deze dingen moeten we wat de Heer betreft in zorgvuldige orde tot elkaar houden: 'een lichaam toebereid' en 'in alles de broeders gelijk worden' Het laatste moet geen geweld aangedaan worden doordat we alle consequenties van de val insluiten; want daarin waren we niet 'zijn broeders'; en beperking wordt volledig verklaard (zoals we hebben gezien) met betrekking tot zijn deelnemen aan vlees en bloed. Aan de andere kant moet een 'lichaam toebereid' geen geweld worden aangedaan zodat we het anders maken dan volkomen menselijk. Het is zodoende leerzaam ons te herinneren dat dit een aanhaling uit de Septuagint is, die dit in de plaats stelt voor het Hebreeuws: 'Gij hebt Mij oren gegraven.' Tenzij we moeten geloven dat de Hebreeuwse tekst hier onnauwkeurig is, en dat de juistheid van het Grieks hier door de apostel wordt bevestigd, is het laatste slechts een parafrase van het eerste, waarvan hij aanneemt dat het de werkelijke betekenis geeft. Maar in dit geval is het 'toebereide lichaam' niet van toepassing op enig speciaal karakter van het lichaam zelf, maar op het zijn van haar als het instrument waardoor Hij als een Mens, de Spreker, in staat moest zijn om te horen - dat wil zeggen, te gehoorzamen - wat de wil

onderscheiden het gevolg van de omstandigheden waarin Hij was, een paradijsachtige Adam in dit opzicht, waaraan ik niet twijfel, maar buiten het paradijs; ongetwijfeld, wat Adam betreft een toestand die moeilijk is zich in te denken, en voor de niet gevallen Adam een onmogelijk ding. Toch kan het mogelijk zijn om het in bepaalde verhoudingen te begrijpen en er iets uitgebreider over te spreken dat wil zeggen, zover als de mededelingen van de Schrift ons meevoeren, en als het ons gegeven mag zijn hun betekenis te beseffen.

Adam was, zoals we zien, in het lichaam van vlees en bloed juist geschikt voor de conditionele (voorwaardelijke) relatie waarin hij stond tot alles om hem heen. Zonde zou de dood over hem brengen, zoals ze ook werkelijk deed. Sterfelijk, was hij voor alsnog niet; in zijn natuur was geen neiging (aanleg) tot de dood, geen onderwerping er aan van zijn kant, geen mogelijkheid van ziekte, geen verduistering van enige gave op die manier. Alles was kracht, en met het vermogen om die kracht ten minste onbegrensd in bezit te houden.

Met de groeiende kennis die we, zoals het vandaag is, hebben van de wonderbare voorziening die zelfs nu in het menselijk lichaam waarneembaar is voor het verwijderen van schadelijke elementen, en voor het herstel van alle gevolgen er van, is het niet moeilijk zich in te denken dat vergif op hem helemaal geen uitwerking zou hebben gehad. Als we aan de mogelijkheid van een ongeval denken, dan geloof ik dat we wat dit betreft terug moeten vallen op de zekerheid van goddelijke bewaring. Hij was afhankelijk; zijn lichaam kreeg door voedsel kracht; en de dienst van de boom des levens, duidelijk voor hem bestemd als

van God is. We mogen niet veronderstellen dat de niet geïnspireerde Septuagint ons hier een openbaring heeft gegeven van de niet bekende menselijkheid van de Heer aan het geïnspireerde Hebreeuws. Natuurlijk heeft dat wat is gezegd over de Heer in vergelijking met Adam eenvoudig betrekking op zijn lichaam; en de vereniging van de Godheid met de Mensheid in zijn Persoon, met de gevolgen daarvan komt hier niet voor ons. Daarover hopen op een andere plaats te spreken.

aanvullende verscherping van een zo noodzakelijke les, wat we ons ook mogen voorstellen van haar werkelijke kracht.

In dit alles wordt veranderlijkheid en afhankelijkheid gezien ingesloten door goddelijke zorg en liefde; waardoor, wel beschouwd, alleen lijden en dood absoluut kon worden uitgesloten. Dus, als de omheining werd weggenomen, kunnen lijden en dood komen. De aansprakelijkheid daarvoor lag van tevoren er in opgesloten; de omstandigheden behoeften maar te worden veranderd, zoals honger en dorst, en lijden. Bij de Heer Zelf, in het lichaam van vlees en bloed, dat Hij zoals we weten had, sloot dit alles noch sterfelijkheid, (in de ware betekenis⁵ noch enige positie jegens God in, plaatsvervangend of anders, om er rekenschap van af te leggen. Als het Hem behaagde in zijn genade om in deze toestanden te komen, is dit all-sufficient. Hij kon de dingen alleen intenser voelen vanwege zijn volmaaktheid, en helemaal in de onbewolkte zonneshijn zijn van goddelijke gunst, zoals Hij altijd was, tot aan de veelbetekenende duisternis aan het kruis. En dit was, daar het zijn genade was, een deel van die goddelijke tentoonspreiding die het 'vlees geworden Woord' bevestigt (bekrachtigt). Dat wat slechts leek op de zwakheid van de mensheid wordt op deze wijze de heerlijkheid van de Godheid. 'De Zoon des mensen is verheerlijkt' in deze vernedering; 'en God' is ook 'in Hem verheerlijkt.'

5 Sterfelijk betekent niet: 'in staat zijn om te sterven', (in welke betekenis sommigen het onvoorzichtiger wijze hebben toegepast op de Heer) maar: 'onderworpen zijn aan de dood; bestemd om te sterven'.

Hoofdstuk 4 - Zijn menselijke geest en ziel

We zullen nu de diepere kwestie van de geest en de ziel in Christus overdenken. Het 'Docetisme', wat de werkelijkheid van zijn vlees ontkent, behoeft nu niet te worden besproken, want het heeft tegenwoordig geen aanhangers meer; maar dat waar we nu aan toegekomen zijn, houdt, om mee te beginnen, de vraag in van wat de geest en de ziel van de mens zijn en voor velen is dit niet duidelijk. We kunnen daarom nauwelijks begrijpen wat werkelijke mensheid bij de Heer inhoudt, tenzij we eerst begrijpen wat dit is bij de mens in het algemeen.

Indien we bijvoorbeeld een boek ter hand nemen als 'Hodge's Outlines of Theologie', (een boek dat door een terecht beroemd man, die onlangs overleden is, geprezen is als een 'Goliaths zwaard - als geen ander' voor de christelijke wapenrusting) dan zullen we vinden dat de schrijver zegt: -

'Pythagoras na hem Plato en bijgevolg de massa van de Griekse en Romeinse filosofen beweerden dat de mens is samengesteld uit drie elementen: de rationale geest, (nous, pneuma, mens) de dierlijke ziel, (psyche, anima); het lichaam, (soma, corpus). Van toen af werd dit gebruik van het woord ingeprent in de Griekse volkstaal. En bijgevolg gebruikt de apostel ze alle drie wanneer hij van plan is de totaliteit van de mens en wat bij hem behoort volledig in de volkstaal uit te drukken:

‘Moge geheel uw geest en ziel en lichaam onberispelijk worden bewaard’ (1 Thess. 5:23; Heb. 4:12 1 Kor. 15:45). Daarom concluderen sommige theologen dat het een door goddelijke inspiratie gegeven leer is dat de menselijke natuur samengesteld is uit drie elementen.

Tegen dit denkbeeld brengt de aangehaalde schrijver in: -

‘Dat de pneuma en de psyche verschillende dingen zijn kan de leer van het Nieuwe Testament niet zijn, omdat zij gewoonlijk verwisselbaar zijn en vaak door elkaar gebruikt worden. Dus zowel psyche als pneuma worden gebruikt om de ziel als de zetel van de hogere intellectuele vermogens aan te duiden (Matt. 16:26; 1 Petr. 1:22; Matt. 10:28). Zo wordt pneuma ook net als psyche gebruikt om de ziel aan te duiden als het dierlijke principe van het lichaam (Jac. 2:26). Overleden personen worden door elkaar psuchai, (Hand. 2:27, 31; Openb. 6:9; 20:4) en pneumata genoemd’ (Luc. 24:37, 39; Hebr. 12:23).

Dit zijn al zijn bezwaren en op het eerste gezicht zijn ze heel onbevredigend. Hoe veel moet van de nauwkeurigheid en de betrouwbaarheid van de Schrift verdwijnen als we de vrijheid hebben dit soort duidelijke verschillen toe te schrijven aan populaire spreekwijzen! Integendeel, het Oude Testament is wat deze verschillen betreft even duidelijk als het Nieuwe Testament, lang voordat de filosofie de taal van Griekenland had gevormd en helemaal buiten het Grieks dat het had gevormd.

Vanaf het eerste hoofdstuk van Genesis wordt door de hele Schrift heen, aan het dier een ‘ziel’ toegekend. ‘Alles waarin een levende ziel is’ (St. vert) is de aanduiding (in Gen. 1:30, Heb) van het dier, niet die van de mens. Het is waar, ook de mens werd gemaakt tot een levende ziel, maar dat is niet zijn hoogste - zijn speciale kenmerk. God is de ‘Vader van de geesten’ (Heb. 12:9), niet van de zielen en zoals de zoon het beeld is van zijn vader, zo is de mens door een speciaal werk geschapen naar het beeld van God (Gen. 1:27). Het is dus ook de ‘geest van de mens die in hem is’ die ‘het innerlijk van de mens kent’ (1 Kor. 2:11) en deze geest wordt daarom nooit toegekend aan het dier. De schrijver

van Prediker werpt hierover een vraag op in zijn oude 'overdenkingen', die hij aan het eind ervan beantwoordt (Pred. 3:21; 12:7) en het is louter de twijfel van een mens die er niets van begrijpt, geen goddelijke waarheid zoals duidelijk is, noch als zodanig gegeven.

Op deze manier worden geest en ziel in de Schrift altijd in volmaakte samenhang gezien. De Schrift blijft altijd in overeenstemming met zichzelf en is nooit onjuist in wat ze zegt. De vermogens die de mens eigen zijn, het mentale en morele oordeel worden toegeschreven aan de geest, de gevoelsmatige, instinctieve, emotionele natuur wordt toegeschreven aan de ziel. Toch is er een kennis die aan de ziel kan worden toegeschreven en is er een vreugde van de geest en als 'hart' wordt ingevuld voor 'ziel' en 'verstand' voor 'geest', dan kunnen we dit begrijpen zonder enige verwarring of inconsequentie in de zaak te maken.

Wat de toestand van de dood betreft, als geest of ziel afwezig is zal het lichaam dood zijn en beide kunnen op deze wijze genoemd worden. Toch zal ook hier de Schrift volmaakt één bevonden worden in al haar beweringen. In het lichaam (en door haar verbinding er mee ongetwijfeld in de 'natuurlijke' of 'psychische' toestand waarover reeds gesproken is) is de mens - hoewel hij een geest heeft - een 'ziel', zodat 'ziel', net als in onze gewone taal, hetzelfde wordt als 'ik', terwijl hij buiten het lichaam, hoewel hij een ziel heeft, een 'geest' is.

Dit zal alle gedeelten verklaren, behalve misschien die in de Openbaring, waar ook dat in hoofdstuk 20:4 slechts een iets nadrukkelijk gebruik voor het 'ik' of de persoon is; terwijl de 'zielen onder het altaar', toegepast op martelaren, slechts voorstellingen zijn van personen wiens levens als slachtoffers waren opgeofferd. Het gebruik is niet werkelijk verschillend.

'Geest en ziel en lichaam', vormen dan dus de mens; en hier is het de geest die, zoals duidelijk is, de onderscheid makende bijzonderheid van de mens is. Om werkelijk mens te zijn moest de Heer zeker allebeide bezitten en beide worden in overeenstemming hiermee aan Hem

toegeschreven in de Schrift. Hij kan er over spreken dat zijn ziel zeer bedroefd is tot de dood toe (Matt. 26:38; Marc. 14:34; Joh. 12:27) en van Hem kan worden gezegd 'dat Hij (zijn ziel SV) niet aan de Hades is overgelaten' (Hand. 2:31). Aan de andere kant wies Hij in zijn jeugd op en werd gesterkt in de geest (Luc. 2:40 SV), Hij onderkende in zijn geest (Marc. 2:8), Hij verheugde Zich in de geest (Luc. 10:21) en werd ontroerd in de geest (Joh. 13:21), Hij beveelt en geeft zijn geest over aan zijn Vader (Luc. 23:46; Joh. 19:30).

Aldus is het bewijs van zijn ware mensheid compleet. Ook hierin is Hij in alles zijn broederen gelijk geworden en hoeveel hangt hier inderdaad vanaf! We zullen proberen dat later onder onze aandacht te krijgen, maar eerst moeten we ons richten tot bepaalde ontkenningen of uitleggingen die anders zijn dan wat deze teksten lijken te leren, oude speculaties die in de laatste tijd zijn herleefd en roepen om fris onderzoek. Het zal nuttig zijn om het eerst in zijn oudere vorm te bekijken en dan in haar moderne fasen. De oudere vorm staat (alleen in de kerkgeschiedenis) bekend als de leer van Apollinaris, de latere is rondom ons vandaag bekend als de leer van het Kenoticisme.

Apollinaris was een man van hoog aanzien onder de orthodoxen en in tegenstelling met het Arianisme was hij een ijverig Trinitariër. Zijn inzichten schenen in feite tegen het Arianisme te zijn ontwikkeld. 'De leer van Arius over de Persoon van Christus', zegt Dr. Bruce ⁶), 'was, dat in de historische persoon, die Christus genoemd werd en die in menselijk vlees verschenen was, het zeer verheven - in zekere zin, goddelijke - schepsel in de Schrift de Logos (of Woord) genaamd , - de Logos die de plaats innam van een menselijke ziel en onderworpen was aan menselijke zwakheid en zelfs aan de zonde. In zoverre was Hij, hoewel verheven, toch een schepsel en daarom begrensd en feilbaar, in staat om zich te keren van goed tot kwaad, door het misbruiken van de vrijheid. Apollinaris accepteerde de methode van Arius van het zich voorstellen van de persoon, door het uitsluiten van een verstandelijke

6 The Humiliation of Christ,' pp. 42, 43.

menselijke ziel en gebruikte het als een middel om de conclusie van Arius uit de weg te ruimen.’

Hij loochende geen menselijke ziel in Christus in de schriftuurlijke zin van ziel, maar een rationele menselijke ziel, wat de filosofische uitdrukking was voor de door de Schrift gebruikte uitdrukking ‘geest’. Hij handhaafde de geest van Christus als zijnde zijn Godheid; en op deze manier dacht hij niet alleen te ontkomen aan de leer van Arius van morele zwakheid in de Heer, maar trachtte hij ook andere resultaten van het grootste belang te verkrijgen

Van deze was het voornaamste het vermijden van iedere mogelijkheid tot het veronderstellen van een tweevoudige persoonlijkheid in Christus, waarin feitelijk sommige van zijn tegenstanders vervielen. Opnieuw Dr. Bruce: Naar zijn mening ‘was Christus de ware God, want Hij was de eeuwige Logos geopenbaard in het vlees. Hij was ook de ware mens, want de menselijke natuur bestaat uit drie samenstellende elementen, lichaam, dierlijke ziel en geest’ en Christus had al deze elementen. ‘Het is waar, er kan tegen ingebracht worden dat het derde element in de persoon van Christus, het nous [geest] niet menselijk was maar goddelijk. Maar Apollinaris was klaar met zijn antwoord. ‘De geest in Christus’, zei hij feitelijk, is ‘tegelijk goddelijk en menselijk; de Logos is tegelijk het nauwkeurige beeld van God en het prototype van menselijkheid’. Dit is blijkbaar wat hij bedoelde toen hij beweerde dat de mensheid in Christus eeuwig was, -een deel van zijn systeem dat vaak verkeerd begrepen werd door zijn tegenstanders, die veronderstelden dat het betrekking had op het lichaam van Christus. Er is geen reden om te geloven dat Apollinaris bedoelde te leren dat het vlees van onze Heer eeuwig was en dat Hij het met zich meebracht van de hemel en daarom niet werkelijk geboren was uit de maagd Maria, hoewel sommigen van zijn aanhangers zulke gedachten er op nagehouden kunnen hebben. Zijn gedachte was dat Christus de hemelse mens was; hemels , omdat Hij goddelijk was, mens, niet enkel omdat Hij als God vlees geworden was, maar omdat de goddelijke geest terzelfder tijd werkelijk menselijk is.

‘Dit’, zo merkt Bruce op, ‘was het speculatieve element in de theorie van Apollinarius dat door tijdgenoten verkeerd begrepen werd, en dat nu in sommige kringen beter wordt verstaan en meer mee gesympathiseerd wordt’. Onze interesse in heel deze zaak ligt hierin, dat in de gisting van de menselijke geest tegenwoordig zo veel van het dode en begraven verleden aan het herleven is, vaak in fragmenten waarvan het nuttig is ze weer op hun plaats te zetten, zodat we hun natuurlijke verbinding kunnen zien en ons bewust worden van hun belangrijkheid. Maar Apollinarius zou er ongetwijfeld de nadruk op hebben gelegd dat dit laatste gedeelte van zijn inzicht niet eenvoudig speculatie was. Hij zou een beroep hebben gedaan op Joh. 3:13, ‘de Zoon des mensen die in de hemel is’, of nog beter op 1Kor. 15:47, ‘de tweede mens is (ex ouranou) uit de hemel.’⁷

Niettemin, zoals duidelijk is, kon van Christus zoals hij Hem heeft afgebeeld niet worden gezegd ‘in alles gelijk geworden aan zijn broederen’, behalve als we een zelf-ontleding aannemen die zo groot is dat deze goddelijke menselijkheid in staat zal zijn de ware menselijke beperkingen aan te nemen, verzocht te worden als wij, toenemen zal in wijsheid zowel als in grootte, de nieuwe Adam zal zijn, het hoofd van een nieuw mensengeslacht. Zonder dit is het duidelijk dat we niet de Christus van de Schriften hebben. Hij is zo anders dan wij dat we niet de moed zouden hebben om Hem voor onszelf te claimen. Ook kunnen we niet aan Hem denken als in doodsangst in de hof, of in de duisternis van het verlaten lijden op het kruis. Apollinarius stelde zich juist voor dat de hele mentale en morele natuur van de mens in die geest van de mens was, waarvan hij loochende dat de Heer die bezat. Hij had overeenkomstig deze theorie de geest meegebracht van de hemel, of beter, dit was Degene die kwam. Zo werd het nu inderdaad ‘de geest van een Mens’. Maar een menselijke geest kon het niet worden genoemd, behalve door een redenering die over een oneindig verschil heen springt alsof het er nauwelijks was, terwijl ze in het belang van de

7 Zo lezen de bewerkers het nu.

theorie, (die maatregelen moet nemen tegen de veranderlijkheid van het scepsele), voor haar volle waarde wordt getaxeerd.

Maar het derde voordeel wat Apollinares dacht te verkrijgen van deze goddelijke mensheid van Christus was dat deze God Zichzelf liet vernederen tot lijden en dood, zoals geen ander denkbeeld het deed en hij geloofde dat dit wezenlijk noodzakelijk was om kracht te geven aan zijn verlossingswerk. Maar het denkbeeld dat hij hierover had is omstreden.

Over het algemeen kan er geen echte twijfel over bestaan dat het Apollinarianisme, hoewel het al lang verdwenen is en slechts voor een korte tijd zichzelf handhaafde, niettemin een stap was naar het Kenoticisme, wat zich later in veel kringen heeft verspreid en wat nodig was om de oudere leer tot enige samenhang aan te vullen. Een Amerikaanse schrijver van deze school 'baseert zijn theorie' zelfs 'op basis van de essentiële eenheid van het menselijke en het goddelijke'; 'de incarnatie, volgens hem, het menselijke element (de Logos) dat eeuwig in God is, wordt mens door het aannemen van vlees en het innemen van de plaats van een ziel' (Bruce).

Van het Kenoticisme zal in verband met ons huidig onderwerp een zeer vluchtige opmerking voldoende zijn. Haar voornaamste bewering is dat de Zoon van God, door mens te worden, Zichzelf werkelijk beperkte binnen de menselijke beperkingen, door óf werkelijk de menselijke geest van Christus te worden, óf anders naast deze plaats te nemen in één menselijk bewustzijn. Evenals bij het Apollinarianisme, is het doel steeds te ontkomen aan de toekenning van een tweevoudige persoonlijkheid aan de Heer ten einde de Christus van de evangeliën eenvoudiger verstaanbaar te maken, terwijl zijn werkelijke Godheid in stand wordt gehouden. Volgens hen kan Godheid zonder werkelijke zelfaantasting opzij leggen wat tot haar behoort, uitgezonderd essentiële eigenschappen. Almacht, alwetendheid, alomtegenwoordigheid zijn dat niet, maar zijn slechts uitdrukkingen van een vrije verhouding tot de wereld die Hij gemaakt heeft. 'De Incarnatie is voor de Zoon van

God een noodzakelijke zelfbeperking, zelfontlediging, -inderdaad niet van dat wat essentieel is om God te zijn, maar van de goddelijke wijze van bestaan en van de goddelijke heerlijkheid die Hij vanaf het begin had bij de Vader en die Hij openbaart of uitoefent in het besturen van de wereld. De door Bruce aangehaalde Thomasius zegt, 'Dat is het denkbeeld gegeven door de apostel in de brief aan de Filippiërs, zo wordt de opvatting geëist door de geschiedenis van het evangelie; want met geen ander denkbeeld is het mogelijk te begrijpen hoe bijvoorbeeld Christus kon slapen in de storm op het meer van Galilea. Welke werkelijke slaap kon er voor Hem zijn, die als God niet alleen wakker was, maar, volgens de anti-Kenotic hypothese, als Regeerder van de wereld zowel de storm liet komen als hem stilde?

De hier aangehaalde schrijver gaat niet zo extreem ver als Gess en anderen, die de gedachte van Apollinares over de mensheid van de Heer opnieuw poneren. We behoeven echter niets meer te citeren om aan te tonen welke vragen het Kenoticisme heeft opgeroepen. Wie kent deze vragen niet en weet ook niet hoe wij er door beschaamd zijn? Bestaat er voor deze moeilijkheid eigenlijk wel een bevredigende oplossing? Of toont het ons dat we staan tegenover het ondoorgrondelijke terwijl het ons alleen de verklaring van de Heer Zelf dat 'niemand de Zoon kent dan de Vader' bevestigt?

Het moet ons tenminste tot nadenken brengen, te beseffen hoe werkelijk hypothetisch alle antwoorden zijn, - hoe weinig de Schrift zelfs ten behoeve van hen kan worden aangevoerd ter verdediging. En juist dit is een onderwerp waarvoor we vrezen om te wagen er een woord over op te merken zonder veilige bescherming door de Schrift. We kunnen echter kijken naar wat voor de dag komt als het maar met de overtuiging is dat de zwakheid van al onze gedachten er door zal worden aangetoond. Zelfs dit kan ook haar goede kant hebben daar het ons houdt binnen de grenzen van betrouwbare kennis, zodat we met de psalmist onszelf niet zullen bezighouden met dingen die te hoog voor ons zijn en ons de zekere straf op de hals halen. die volgt op veronderstellingen.

Kenosis is inderdaad een woord dat aan de Schrift is ontnomen; het is de 'zelfontleding' van Fil. 2, de werkelijke kracht van het woord dat in onze vertaling zwak is weergegeven door 'Hij heeft Zichzelf vernietigd, of ontledigd'. Zo betuigt het gebaseerd te zijn op de Schrift - betuigt het inderdaad de enige gepaste (adequate) uitlegging te zijn van de aangehaalde plaats, zoals we hebben gezien. Inderdaad is het een wonderbare plaats, waarmee we niets beters kunnen doen dan er onze gedachten en onze harten mee te verfrissen. Het wonderbare is dat het een aansporing voor ons is voor de navolging van Christus: -

'<Want> laat die gezindheid in u zijn die ook in Christus Jezus was, die in [de] gestalte van God zijnde het geen roof geacht heeft God gelijk te zijn, maar Zichzelf ontledigd heeft, [de] gestalte van een slaaf aannemend, de mensen gelijk wordend. En uiterlijk als een mens bevonden heeft Hij Zichzelf vernederd, gehoorzaam wordend tot [de] dood, ja, [tot de] kruisdood'.

De verandering van 'heeft het geen roof geacht' in 'achtte het niet iets om naar te grijpen óf vast te houden' is in overeenstemming met het alternatief in de kantlijn van de 'Revised Version' en waaraan tegenwoordig door velen de voorkeur wordt gegeven. Het punt wat de apostel duidelijk beweert is niet dat Christus kon claimen gelijk aan God te zijn, maar dat Hij aan die aanspraak niet vasthield: Hij ontledigde Zichzelf - Hij gaf de gestalte van God op voor de gestalte van een dienstknecht. Het punt waar de theorie van de Kenosis ons toe uitnodigt om te beschouwen is dat wat betrekking heeft op deze zelfontleding.

Het feit zelf is duidelijk: Hij was hier een mens in de gestalte van een dienstknecht. Hoewel Hij God was kwam Hij niet in de gestalte die bij Hem paste als God. Dat is zonder meer duidelijk. Het schijnt niet nodig te zijn terug te komen op deze eenvoudige waarheid, waarmee elke christen bekend is, om deze ontleding te begrijpen. Het bevat blijkbaar geen nieuwe openbaring ; veeleer is het zo dat de apostel zich beroept op deze algemene christelijke kennis.

We hebben zeker het recht om te zoeken naar de volle waarde van deze uitdrukkingen. Hij ontledigde Zichzelf van de gestalte van God om de gestalte van een dienstknecht aan te nemen, daar is de tegenstelling, maar die sluit alleen de werkelijkheid van zijn mensheid in. Toen Hij in zijn mensheid was sprak Hijzelf van 'de Zoon des mensen die in de hemel is' (Joh. 3:13). Was Hij toen in de hemel in de gestalte van een dienstknecht? Nee, dat zou men niet kunnen zeggen. Maar dan beperkte de gestalte van een dienstknecht, die Hij had aangenomen, Hem daartoe niet; de Kenosis was niet absoluut en universeel, maar had betrekking op zijn verschijning op aarde. Het was slechts noodzakelijk vanwege zijn komen op aarde als mens en behoefde er niet weer uitgevoerd te worden. Het is volkomen in overeenstemming met de tekstplaats in Filippenzen als een beroep gebaseerd op de feiten van de christelijke kennis, en het is geen nieuwe openbaring die voor de eerste keer wordt meegedeeld.

Nogmaals, wanneer de apostel ons verzekert in Kol. 1:19, dat 'het de hele Volheid (van de Godheid - de hele Godheid) behaagde in Hem te wonen', is dit onmogelijk met het denkbeeld van het Kenoticisme van zelfontleding in overeenstemming te brengen binnen de grenzen van zuivere mensheid. We mogen dan zeer zwak zijn in het begrijpen van wat dit betekent, maar dit is helemaal geen beperking doch een verbreding van ons begrip van Christus als mens. Het is geen Kenoticisme, noch ermee verenigbaar.

Maar afgezien van Kenoticisme geeft het begrip dat het Apollinarianisme heeft van de mensheid van de Heer geen basis voor een menselijk leven dat vatbaar is voor geloof, verzoeking, medegevoel met gewone menselijke ondervinding en voor groei in wijsheid zoals Hem uitdrukkelijk wordt toegekend. De enkelvoudigheid van de persoonlijkheid die er inderdaad heel duidelijk in ligt - en wat het aantrekkelijke ervan is voor het verwarde verstand - wordt voor een te hoge prijs verkregen. We moeten tegenover het Apollinarianisme zijn ware mensheid handhaven en tegenover het Kenoticisme zijn volmaakte Godheid. Zelfs als we erkennen dat het verband tussen deze zaken ondoorgrondelijk is en

dat moet blijven, terwijl we onszelf troosten met de verzekering dat dit per slot van rekening is wat de Heer Zelf heeft verklaard. Wij kennen de Zoon niet in het mysterie van zijn natuur, maar wij kennen Hem in zijn vereniging van Godheid en mensheid als de levende Verbinding tussen God en zijn schepselen, die nooit te niet gedaan kan worden en nooit zal bezwijken, hoe groot ook de druk er op zal zijn. In Hem, voor God aangenaam gemaakt in de Geliefde, zijn we 'gebonden in de bundel der levenden bij de Here, onze God' (1 Sam. 25:29) op een wijze waar geen menselijke gedachte in haar hoogste verbeelding. van kon hebben gedroomd Maar het is geen fantasie, maar de verzekering die Hijzelf ons heeft gegeven: 'omdat Ik leef, zult ook u leven' (Joh. 14:19).

De gekroonde Christus

Hoofdstuk 5 - De Zoon des mensen

De volmaaktheid van de mensheid van onze Heiland wordt gekenmerkt door één naam die de Heer met bijzondere nadruk voor Zichzelf claimt en die ook de profetie op een meest duidelijke wijze op Hem heeft toegepast, - 'de Zoon des mensen' Hier is 'mens', in de Hebreeuwse tekst 'Adam', mens van geslacht; en het verklaart werkelijk afdoende de vraag (als iemand zich hiermee bezig houdt) betreffende zijn persoonlijk mens-zijn. Een zoon van de mensen is eenvoudig een mens in de ruimste zin, een mens door afstamming en erfenis. In Ps. 49:3 zijn 'de geringen' eenvoudig letterlijk 'de zonen van Adam' - de gemeenschap, die niets hebben dat hen onderscheidt van anderen, - en zo een contrast vormen met de 'zonen van ish', (de hogen) de mensen die op de één of andere wijze een merkteken hebben. Door het gebruik van deze uitdrukking daalt de Heer daarom op de eenvoudigste wijze af, in zoverre als het de waarheid van zijn mens-zijn betreft, tot het gewone peil. Hij is niet eenvoudig 'mens', Een die je zo kunt noemen, maar toch erg verschillend van het geslacht van Adam, Hij is de 'Zoon des mensen'; terwijl zijn mensheid voortkomt uit mensheid, met niets dat het in zijn soort scheidt van mensheid in het algemeen, - 'in alles aan zijn broeders gelijk geworden' zoals de apostel verklaart. De Christus van Apollinares, of van sommige van de moderne Kenotics, zou geen 'Zoon des mensen' zijn. Hij zou misschien een goddelijk mens zijn,

maar absoluut gescheiden van mensheid in de kinderen der mensen; 'broeders' onder hen kon Hij niet geweest zijn.

De kracht van de uitdrukking wordt gezien in het gebruik er van zoals het wordt toegepast op de profeet Ezechiël, en één keer op Daniël. Beiden leefden toen de zaken in Israël waren uitéengevallen, en Ezechiël wordt als de priester door God verkozen om de rechter te zijn, overeenkomstig de wet van Leviticus in haar geestelijke toepassing op de toestand van melaatsheid van het volk. Hij wordt genomen om te getuigen van hun opzettelijke en ingewortelde afvalligheid van Jahweh. Waarna, als het bewijs volledig is, zoals bevolen in Leviticus, de melaatse buiten het leger wordt geplaatst. We zien dan dat de heerlijkheid van de Heer, hoewel talmende, helemaal met tegenzin, de stad verlaat (Ez. 11:22, 23).

Nu, de priester is iemand 'die uit mensen wordt genomen', en wordt zo gekwalificeerd als 'voor mensen aangesteld in de dingen die God betreffen' (Heb. 5:1). Zijn mensheid doet hem mensen kennen en van harte belangstelling in hen hebben. En zo zien we de betekenis er van als de priester-profeet doorlopend wordt aangesproken als 'mensenzoon'. Zoals wij mensen voor de jury der gezworenen gerechtelijk onderzoeken, zo wordt de mens als zodanig hier geroepen zich over mensen uit te spreken. Als mens en als een priester voor mensen is hij iemand die medelijden kan hebben en daarom zal zijn oordeel vollediger en beslissend zijn, zodat het onmogelijk is om er bezwaar tegen in te brengen. Daarom wordt hier een beroep gedaan op zijn oordeel als 'zoon des mensen' (Ez. 20:4; 22:2).

Maar Ezechiël is hierin alleen spreekbuis en vertegenwoordiger van God Zelf. Het oordeel is natuurlijk Gods oordeel. Hoe treffend is het daarom, als we onze ogen met de profeet opheffen naar die vreselijke troon boven het firmament, dat we daar ook vinden 'een gedaante die er uitzag als een mens'! De eerste keer in de Schrift dat we daar zelfs de 'gedaante' vinden (Hfst. 1:26).

Hoe volledig komt de tederheid die in dit alles is ingesloten te voorschijn, - hoewel het niet het tegenwoordige oordeel kan afwenden, - voor de afsluiting van deze profetieën wanneer Ezechiël, nadat het volk tenslotte door goddelijke genade van al zijn ongerechtigheden is gereinigd, wordt genomen om een getuige te zijn van hun herstel en zegen. De stad en de tempel worden gezien als weer opgebouwd en de heerlijkheid van God keert terug naar haar oude plaats onder hen. Heiligheid en liefde worden beide tenslotte dus bevredigd en de wet van de melaatse wordt in haar beide delen, het oordeel en de genade, geïllustreerd.

Daniël wordt slechts éénmaal aangesproken als 'mensenkind' in Dan. 8:17, maar de profetie van de mensenzoon - of juist, van 'iemand gelijk een mensenzoon' (hfst. 7:13, 14) - aan wie, komende met de wolken des hemels, een universele en eeuwige heerschappij wordt gegeven, wordt ons door hem gegeven. Een profetie die weerklinkt en waarover uitgeweid wordt in het Nieuwe Testament. In Ps. 8, hebben we, hoewel iets raadselachtig uitgedrukt, bij monde van David wat hierop vooruitloopt en wat de grondslag ervan is. En hier wordt de gedachte, die door deze naam aan ons wordt overgebracht, treffend uitgedrukt, Christus, die de volledige uitdrukking en rechtvaardiging van Gods welbehagen in de mens is.

Wat is de mens, als u hem aanziet onder het licht van de heerlijkheid van de hemelen?, wat is hij, dit schepsel van de aarde, enosh, 'broze mens' of de 'zoon des mensen', verordineerd om in zijn erfenis te komen op een wijze die zo gekarakteriseerd wordt door zwakheid en die zo volmaakt Gods beoordeling van hem kenmerkt? We moeten Christus er bij betrekken om het antwoord te vinden. Hij is ook mens, -ja, de Zoon des mensen die afgedaald is tot mensheid in deze veelbetekenende zwakheid die in Hem verenigd met Godheid zelf, de openbaring van de morele heerlijkheid van God is, zodat het geplaatst wordt boven de hemelen, deze geschapen hemelen waarvan de heerlijkheid juist nu de mens er zo arm en verachtelijk had doen uitzien! Wat zijn zij nu voor de mens Jezus, voor de Zoon des mensen ?

Hier is Degene dan over wie Ps. 80:18 spreekt als 'het mensenkind dat Gij U hebt grootgebracht', zijn verhoging en koningschap zijn de noodzakelijke gevolgen. Neergedaald naar de lagere delen van de aarde voor het lijden van de dood, is Hij 'opgevaren boven alle hemelen, opdat Hij alles zou vervullen' (Ef. 4:10). In Hem heeft God, zoals de engelen bij zijn geboorte verklaarden, zijn 'welbehagen in de mensen' getoond (Luc. 2:14 SV). Het is mensheid zoals God die in het begin gemaakt heeft, welke God zo heeft aangenomen in de persoon van Christus, hoewel de vraag van de psalmist wel beschouwd onbeantwoord blijft

Het is waar, het kan zijn, en het zal zijn, in een zeer verschillende toestand. Zoals bijvoorbeeld het 'geestelijk lichaam' van de opstanding heel verschillend is van het 'natuurlijke', of het 'psychische lichaam', zoals we gezien hebben. Toch wordt zelfs hier de identiteit van het lichaam zelf ons verzekerd. Dat wat als natuurlijk is gezaaid wordt als een geestelijk lichaam opgewekt; de identiteit van de persoon wordt gehandhaafd, zelfs onder zulk een verandering van toestand als dit insluit; 'wij zullen veranderd worden, maar het zal nog 'wij' zijn. En het is de mens en de Zoon des mensen die de psalmist ziet, in het begin zo arm en zwak, en nu zo onuitsprekelijk verheerlijkt in Christus onze Heer. Overigens, ik zeg het opnieuw, de vraag van de psalmist blijft onbeantwoord, en moet altijd onbeantwoord blijven.

Nu dit zo is, wordt het voortdurende gebruik door de Heer van deze uitdrukking helemaal begrijpelijk. Hij gebruikt ze als de eenvoudigste en meest begrijpelijke uitdrukking, wat niemand, zo te zeggen, zou ontkennen, en die toch op zijn lippen zo veel uitdrukt: 'Wie zeggen de mensen dat de Zoon des mensen is?' (Matt. 16:12) Juist door haar gewone toepassing op de mensen in het algemeen, moest Hij natuurlijk Zoon des mensen zijn; en toch wordt het door zijn toepassing daarvan op Hemzelf duidelijk door haar universaliteit, want wie zou er van dromen om over zichzelf te spreken als 'de Zoon des mensen' behalve als om te laten doorschemeren dat Hij meer was dan wat dit voor andere mensen betekende? De Heer kon de profeet op deze wijze toespreken, om hem eraan te herinneren wat hij was; maar geen mens die temidden

van mensenkinderen sprak kon zichzelf onderscheiden door wat niet kenmerkend was. Als het voor Hem kenmerkend was, dan was Hij de Zoon des mensen op een manier waarin anderen het niet waren; niet minder waar, maar meer. En zo was Hij - de Enige Zoon des mensen op wie de schaduw van de val nooit geweest was: Mens, en van de mens, toch in meer dan alles de belofte van zijn eerste schepping; inderdaad Gods Mens, terwijl die schepping zichzelf rechtvaardigt, zoals alle anderen haar hadden onteerd; en dus had Hij in Zichzelf de belofte voor de mensen van een nieuwe schepping, waardoor ook zij tenslotte het voornemen van de Schepper zouden vervullen; 'Heer van de sabbat' Degene die op zulk een wijze de rust van God zou binnenbrengen die niet meer zou worden verstoord.

Maar hiervoor moest de Zoon des mensen lijden, moest Hij worden verhoogd, 'zoals Mozes de slang in de woestijn heeft verhoogd' Zijn 'vlees' dus gevende 'voor het leven van de wereld' (Joh. 3:14; 6:51) : maar 'verheerlijkt' om in deze bekwaamheid het voornemen van God uit te werken in uiterste menselijke zwakheid. 'Als God' dus 'in Hem verheerlijkt is', moet Hij nu 'Hem ook in Zichzelf verheerlijken', ja, 'zal Hij Hem terstond verheerlijken' (Joh. 13:32).

In zulke Schriftplaatsen wordt 'de Middelaar, de mens Christus Jezus' voor ons geplaatst. Zij tonen ons, als er twijfels aan kunnen zijn, hoe zijn volmaakte mensheid te doen had met de tot stand gebrachte verzoening. Aan de ene kant wordt gezegd dat 'wij met God verzoend zijn door de dood van zijn Zoon' (Rom. 5:10) en dat 'God zijn Zoon gezonden heeft om te verlossen', toch, als we komen tot de details van dit heerlijke werk, is het de verhoging van de Zoon des mensen, waardoor voor ons wordt aangegeven het dragen van de vloek, waardoor 'Christus ons heeft vrijgekocht van de vloek' (Gal. 3:13) 'want er staat geschreven: ' vervloekt is ieder die aan een hout hangt '. In alle opzichten is het één gezegende Persoon; maar de Schrift is volmaakt in de wijze waarop deze dingen worden uitgedrukt. Als ze onze harten wil winnen door de verbazingwekkende gave die God voor ons gegeven heeft, - als ze de kracht wil tonen die ons heeft aangegrepen, - dan spreekt ze van

het werk van de Zoon van God. . Als we aan de andere kant moeten denken aan het werkelijke lijden en dragen van de zonde, dan plaatst ze Christus voor ons, of Jezus Christus, of de Zoon des mensen; en het laatste is meer de taal van de Heer Zelf, terwijl het eerste die van de apostelen is. Beide kunnen samengenomen worden waar gezegd wordt 'het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon', maar het is een verkeerde benadrukking die voorbij zou gaan aan het eerste deel hiervan, om zichzelf op het laatste vast te leggen (te vestigen_ . Vele malen hebben we 'het bloed van Christus, van Jezus, van de Zoon des mensen, van de Heer, van het Lam'; éénmaal wordt hieraan toegevoegd 'Gods Zoon' (1 Joh. 1:7).

Hij is door en door (helemaal) één Persoon en al deze wonderbare namen zijn van Hem; maar de Schrift is zo gevoelig ingesteld dat het gemakkelijk is het evenwicht (de harmonie) er van te bederven. Als we dat toch doen, bemerken we, als gevolg daarvan, dat we het evenwicht van de waarheid zelf verliezen. Een verkeerde benadrukking van de waarheid is het begin van dwaling.

'De Zoon des mensen' spreekt van wat de Zoon van God werd om ons te verlossen. Het spreekt nadrukkelijk van zijn mensheid, waarachtige volkomen mensheid, waarin Hij kwam voor zijn gelovig volk, de typische vertegenwoordigende mens voor het oog van God. Als zodanig stelt 'het spijsoffer van de eerste vruchten' (Lev. 2:14-16) Hem voor. Maar om werkelijk voor hen van nut te zijn moest Hij verder dan dit type gaan en de Zondedragers ten behoeven van hen zijn. Hiervoor wordt Hij de Christus, de Gezalfde, om Vorst en Heiland te zijn. Daarvoor sterft Hij de dood aan het kruis en wordt, als Opgestane uit de doden, de 'laatste Adam', het hoofd van een nieuw mensen geslacht.

Hiermee roeren we slechts dingen aan die we later moeten behandelen. Wat hier voor ons overblijft is alleen de verbinding van deze naam 'Zoon des mensen' met de profetieën over de toekomst, waar de Heer op ingaat vanuit de profetie van Daniël over de koninkrijken van de wereld en ze op Zichzelf toepast. Alle oordeel wordt Hem gegeven omdat

Hij de Zoon des mensen is (Joh. 5:27); en hier vinden we feitelijk het gezicht van Ezechiël volmaakt. Met volledige kennis van de mens, met overvloedige tederheid voor de mens, Hijzelf de Representatieve Mens voor God, Hij is het aan Wie het toekomt alle dingen vast te stellen (te regelen) op basis van een gerechtigheid die Hij heeft verheerlijkt. 'Iemand gelijk een mensenzoon' op de troon wordt verwezenlijkt en het gezicht van Daniël heeft volledig plaats als de hoop van Israël en van de aarde. Het is inderdaad verbonden met de waardering van verantwoordelijkheden en met de ernst van het komende oordeel; wanneer de Zoon des mensen komt met de heerlijkheid van zijn Vader en met zijn heilige engelen zal Hij iedereen belonen naar zijn werken; maar dit kan zich aanpassen aan het evangelie en aan een hoop die niet zal teleurstellen. De Zoon des mensen is de ware bruidegom van zijn volk en alleen oordeel baant de weg voor de tentoonspreiding van de gehele volheid van een genade die het feit van zijn mensheid voldoende openbaart.

Ja, hoop, volledige heerlijke hoop is er in deze naam van de Zoon des mensen. Ze kan er niet van worden gescheiden. Ze is voor het huis van David wat het rijsje uit de tronk van Jesse is, maar uitgestrekter en tederder in wat er in is opgesloten: -een Zoon des mensen in wie alleen de afgesneden jaren van een mens zich vernieuwen en nu met goddelijke kracht. De hemelse heirlegers wachten op Hem, ijverig om zijn welbehagen te doen; maar onze harten gaan terug tot iemand temidden van een geringe groep van zijn discipelen die hen het voorbeeld geeft om na te volgen en toegang tot de heerlijkheid van de hemel zelf, de 'Zoon des mensen, die niet gekomen is om gediend te worden, maar om te dienen en zijn leven te geven als een rantsoen voor velen'.

We zien zeker uit al deze relaties waarin we deze naam van 'Zoon des mensen' vinden, -zelfs al is het die waaronder de Heer het koninkrijk in bezit neemt of het rechtersambt over het menselijk ras op Zich neemt, -dat ze mensheid insluit (afgezien van de zonde en al haar consequenties) in volkomen gelijkenis aan de onze. Hierom is Hij

inderdaad de geschikte (gepaste) rechter van de mensen. Elk soort tekortkoming zou hier fataal zijn. De Christus volgens Apollinares zou ver verwijderd zijn van gelijkenis aan de Zoon des mensen. De vervanging van de goddelijke geest door een menselijke zou de beroving (het verlies) zijn van dat wat de mensheid haar duidelijk karakter geeft. Het verlies van de persoonlijkheid zou 'de Mens Jezus Christus' onmogelijk maken; en zo zou de 'Ene Middelaar', die deze zelfde gezegende 'Mens' is, voor ons verdwijnen (1 Tim. 2:5).

Deze wijzen waarop de Heer ons in de Schrift wordt voorgesteld tonen hoe dicht we bij een tweevoudige persoonlijkheid moeten komen bij elk eenvoudig begrip van haar uiteenzetting. Hun stoutmoedigheid (als we ons realiseren Wie het is over Wie wordt gesproken) vertoont een karakteristiek kenmerk van inspiratie, die zich niet inlaat met louter geestelijke verwarring, in zaken die zo duidelijk te hoog voor ons zijn. Wij kunnen de Christus van God niet peilen. We kunnen beseffen hoe volmaakt -goddelijk- Hij van beide kanten voor ons geschikt (passend) is; hoewel we helemaal niet in staat zijn om beide kanten bij elkaar te brengen (te verenigen). Een tweevoudige persoonlijkheid zou voor ons niet geschikt (passend) zijn; maar wij hebben Eén nodig die zowel volkomen menselijk als waarachtig goddelijk is, - één die kan slapen in de storm op zee en opstaan en de storm kan doen bedaren. Zulk een Redder hebben we gekregen - hoe goed is het dat te weten!- als we niets kunnen zien behalve zijn liefdevol hart dat de twee samen verenigt.

Neem de Heer in zijn kinderleven in Nazareth en denk aan zijn toenemende sterkte in de geest, zijn groeien in wijsheid zowel als in gestalte, in gunst bij God en mensen (Luc. 2:40, 52). Hoe volmaakt is Hij mens; hoe werkelijk binnen de menselijke grenzen; een wonderbaar Kind, toch een Kind, zoals Hij ronduit genoemd wordt. Wie zal hier het goddelijke aanpassen aan het menselijke, alwetendheid aan groeiende kennis? Zullen wij het proberen? Wat zou het anders zijn dan onszelf bezig te houden met dingen die te hoog voor ons zijn en dan alleen de trots van onze harten te bewijzen? Zouden hart of geweten een

diepere rust in Hem vinden als we in staat zouden zijn te begrijpen wat al deze eeuwen door is onderzocht en bespiegeld met aan het eind niet meerdere verkregen kennis dan aan het begin?

Wees er van verzekerd dat het de Zoon des mensen is die ik hier vind, -in waarheid een menselijke Persoon; en wie zal mij het geluk van het indrinken van de genade ontzeggen die hier is afgedaald tot de toestand van een kind, zodat een kind zijn medegevoel kan verwezenlijken en Hem voor zijn liefde kan aanbidden? Dank God dat niemand mij dat kan ontzeggen; het is voor de één even toegankelijk als voor de ander; en de liefde is daarin even onpeilbaar als de Persoon.

Het Oude Testament brengt -in een welbekend gedeelte, maar waarnaar we ons uit de aard der zaak wenden in zulk een verband als dit om opnieuw haar verhevenheid en schoonheid te bewonderen, - in het scherpste contrast zulke tegenstellingen als deze bij elkaar. Het is de stem van de Heer tot Israël die we er in horen, maar spoedig herkennen we het als aan ons vertrouwd.

Er wordt gevraagd:

‘Waar toch is de scheidbrief uwer moeder, waarmee Ik haar verstoten heb? Of wie van mijn schuldeisers is het, aan wie Ik u verkocht heb?’ Nee, de Heer is niet zo arm; -‘Zie om uw ongerechtigheden zijt gij verkocht en om uw overtredingen is uw moeder verstoten’.

En nu komt het geschil naar voren dat Hij met hen heeft: ‘Waarom was er niemand, toen Ik kwam, en antwoordde niemand, toen Ik riep? Is mijn hand dan werkelijk tekort om te verlossen, of is er in Mij geen kracht om te redden?’ Hier komt Jahweh Zelf als een Redder tot hen, maar er is geen respons; Hij wordt niet herkend, of geloofd om met kracht te verlossen. En we weten goed wanneer dit plaats vond; toen Hij tot het zijne kwam en de zijnen Hem niet aannamen; en hoewel de macht van God in zijn handen was en Hij die voor hen onbeperkt gebruikte, wilden ze toch niet geloven in zijn goedgunstig bezoek.

Nu verklaart Hij Zichzelf openlijk:

‘Zie door mijn dreigen leg Ik de zee droog en maak Ik rivieren tot een woestijn; hun vis wordt stinkend, omdat er geen water is en sterft van dorst. Ik kleed de hemelen in het zwart en geef een rouwgewaad tot bedekking.’

Maar Hij was niet in deze gedaante gekomen; en de stem werd vreemd veranderd. Ze neemt een zachtere toon aan en is nu verlokkelijk menselijk:

‘De Here HEERE heeft Mij als een leerling leren spreken om met het woord de moede te kunnen ondersteunen. Hij wekt elke morgen, Hij wekt Mij het oor, opdat Ik hore zoals leerlingen doen’ (Jes. 50).

Voor ons doel behoeven we niet verder te gaan. De profeet doet het wel en toont ons duidelijk genoeg Christus in zijn lijden en verwerping. Hier hebben we echter al het contrast dat we zoeken. Het is de Almachtige die gekomen is in de gestalte van een dienstknecht; Hij is het die, vreemd genoeg, de plaats van gehoorzaamheid inneemt en de tong van een leerling krijgt (als een leerling leert spreken) voor de dienst van de genade voor individuele nood, als de natie als geheel Hem verwerpt. Hiervoor wordt Hijzelf een leerling en wordt elke morgen gewekt om als zodanig te ‘horen’. Toch is Hij Degene die de zee laat opdrogen en rivieren tot een woestijn maakt. Wie kan deze dingen met elkaar combineren (in verband brengen)? Niemand kan dat tot bevrediging van het intellect. Toch kan zelfs het intellect op een andere wijze worden bevredigd; n. l. door de verzekerde overtuiging van haar onbekwaamheid om eigen wezen te begrijpen- te weten hoe ‘geest en ziel en lichaam’ één mens vormen Is het dan zo wonderlijk dat er manieren van de Oneindige zouden zijn die ons helemaal verbijsteren, of dat ‘niemand de Zoon kent dan de Vader’?

Laten we met eerbied naar een ander toneel gaan waarin we Hem vinden Wiens naam is ‘Wonderbaar’- naar het vreselijke toneel van Gethsemane. Hier is de ‘beker’ die Hij aannam op het kruis, de oorzaak

ervan dat Hij doodsangst had in het vooruitzicht ervan. Drie maal bidt Hij dat ze, als het mogelijk zou zijn, van Hem weggenomen mocht worden; en hierbij voegt Hij de ons zo bekende woorden: 'niet mijn wil maar de Uwe geschiede'.

De beker kon niet voorbijgaan. Hij moest haar noodzakelijk drinken. Maar als we ons realiseren dat, wat uiterlijk door de drie uren van duisternis werd uitgedrukt, haar innerlijke betekenis heeft in het in doodsangst uitgeroepen: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?', dan kunnen we begrijpen dat het de noodzakelijkheid was van zijn heilige natuur dat Hij ervoor terugdeinsde en het niet kon nemen als uit zijn eigen wil, maar slechts als de goddelijke wil voor Hem. Hier hebben we zeker een volmaakte en daarom een werkelijke menselijke wil. Hij is waarachtig mens zoals enig mens maar zijn kan; en persoonlijk mens, zoals zulk een wil Hem moest bewijzen. Hier gaan we weer boven de grens van het begrijpen, als we zeggen, zoals we moeten zeggen, 'Ja, maar Hij is niettemin goddelijk'; maar we gaan niet over de grens van de genieting (de vreugde) of van het geloof.

Op het kruis vinden we de beker zelf, - de schrikwekkende verlatenheid; maar wie zal dat uitleggen? Of wie zal ons vertellen hoe Hij door alles heen de Man des geloofs is, ja het toonbeeld van geloof? Zullen we niet liever ophouden met al deze vragen en geloven, waar alleen geloof juist van pas komt, - waar we niet zien?

Hoe groots ziet Psalm 102 de schijnbare tegenstrijdigheid onder ogen; terwijl ze het op de sterkste wijze in de mond van de gezegende Lijder legt, die het uitroept: -

'Vanwege uw toorn en uw verbolgenheid, omdat Gij Mij hebt opgenomen en neergeworpen. Mijn dagen zijn als een langgerekte schaduw, en ik verdor als gras. Hij heeft op de weg mijn kracht gebroken, mijn dagen verkort. Ik zeg: Mijn God neem Mij niet weg op de helft mijner dagen, Gij, wiens jaren duren door alle geslachten heen. ' (Ps. 102:11-12; 24-25)

Zo wordt het contrast tussen de mens en God - tussen God en de mens die vervaagt onder goddelijke gramschap- helder verwezenlijkt. En nu komt het antwoord van God tot Hem: -

‘Gij hebt voormaals de aarde gegrondvest, en de hemel is het werk uwer handen; die zullen vergaan, maar Gij houdt stand, zij alle zullen verslijten als een kleed, Gij verwisselt ze als een gewaad, en zij zullen verdwijnen; maar Gij blijft dezelfde, aan uw jaren komt geen einde’.

Hier hebben we God, lijdende als een mens en door de hand van God! het kruis in haar diepste mysterie voorgesteld; we zien dat het wordt herkend, onder ogen wordt gezien, maar niet wordt uitgelegd. Christus Zelf is ‘de verborgenheid van de godsvrucht, God geopenbaard in het vlees’ En dit is alles wat we erover kunnen zeggen.

Hoofdstuk 6 – De tweede Mens

Indien de naam van de Heer als Zoon des mensen het ononderbroken verband van de mensheid in Hem laat zien met de mensheid zoals ze gevonden wordt in de mensen in het algemeen, - lichaam, ziel, en geest, werkelijk menselijk - dan is het aan de andere kant zoveel te meer nodig voor ons om het unieke van deze mensheid in Hem te beseffen, de buitengewone nieuwe stap die menselijkheid in de Persoon van de 'Mens, Jezus Christus' heeft verkregen (bereikt).

We kunnen zeggen, en terecht, dat als we Hem kennen als het 'Woord dat vlees geworden' is, we Hem noodzakelijkerwijs kennen als de Unieke Mens, ongeëvenaard en gescheiden van ieder ander. Dat is inderdaad waar, maar het is niet de gehele waarheid. We zouden feitelijk, als dit de gehele waarheid was, er niet van kunnen spreken dat mensheid in Hem een stap gewonnen heeft. Daarin zou Hij eenvoudig alleen zijn; in deze zin kon Hij geen 'broeders' hebben; aan de godheid die door zijn mensheid heen straalde kon geen deel genomen worden zoals duidelijk is; in dit opzicht moet Hij altijd alleen zijn.

Maar de Schrift laat ons niet bij zulk een conclusie. Zij voegt twee namen van Hem als mens, en als een uniek mens, zodanig samen om ons te verzekeren van onze winst in deze uniekheid; - van onze mensheid die door goddelijke genade tot een nieuw peil in Hem wordt verheven,

om Hem in een bijzondere zin 'Eerstgeborene onder vele broederen' te maken (Rom. 8:29). Deze twee namen zijn 'de tweede mens' en 'de laatste Adam', - de anti typische parallel, (en het zo noodzakelijke contrast) met 'de eerste mens Adam' (1 Kor. 15:45, 47). Zoals de eerste mens het hoofd was van een geslacht en niet alleen moest blijven, maar in werkelijkheid 'een eerstgeborene onder vele broederen' zou zijn, zo is het ook met de 'Tweede Mens'. Hij moet Hoofd van een geslacht zijn, een mensengeslacht, maar een nieuw geslacht; en betreffende Hem wordt gezegd 'de laatste Adam', omdat er geen andere Adam is om Hem op te volgen, zoals bij de eerste mens. In Hem zijn Gods gedachten wat de mens betreft volledig vervuld, en Zijn hart volledig bevredigd.

Maar we willen nu niet over de laatste Adam denken maar over de Tweede Mens als zodanig: 'Tweede', als een nieuwe orde van de mens, in tegenstelling (zoals hier gezien wordt) met de Eerste: 'de eerste mens is uit de aarde, stoffelijk; de Tweede Mens is uit de hemel'. In overeenstemming hiermee, 'De eerste mens, Adam, werd tot een levende ziel; de laatste Adam tot een levendmakende geest'. We zullen vinden dat deze verschillen in relatie met elkaar staan: 'Zoals de stoffelijke is, zo zijn ook de stoffelijken; en zoals de Hemelse is, zo zijn ook de hemelsen. En zoals wij het beeld van de stoffelijke gedragen hebben, zo zullen we ook het beeld van de Hemelse dragen'.

Het falen van de eerste mens heeft de weg voor de tweede mens vrij gemaakt; maar het is alleen de tweede die de gedachten van God vanaf het begin ontvouwt en zijn welbehagen in de kinderen der mensen volledig rechtvaardigt. De tweede mens wordt niet alleen tegenover de falende eerste mens geplaatst, maar ook met de eerste, zoals hier, afgezien van elk falen. De aardse typeert de hemelse; maar in ieder type is de tegenstelling even duidelijk als de overeenkomst.

De mens is een microkosmos, de wereld in het klein, waarin alles wat aan hem vooraf ging wordt belichaamd, wat in hem ook tot zijn volle natuurlijke volmaaktheid te voorschijn is gebracht. Hij is de kroon en het toonbeeld van alles. En de natuur verrijst in hem in opeenvolgende

stappen van voortgang, die elk vasthouden wat tevoren is geweest, terwijl het dat overtreft. In de gehele opeenvolging wordt Gods principe van vooruitgang zo duidelijk gemaakt, dat, terwijl we niet kunnen voorzeggen, op elk punt waarbij we stoppen, wat er precies buiten kan zijn (of hoe dan ook iets kan zijn), we er toch op voorbereid zijn om het te beoordelen als het komt en de eenheid van de goddelijk schepping nasporen en zien hoe het einde voor Hem is geweest vanaf het begin en hoe er een gezegende bedoeling door alles heen loopt. Het kan voor ons misschien niet nutteloos zijn, zelfs met zo'n onderwerp als we nu voor ons hebben, om terug te zien naar het begin, voordat de mens zelf op aarde was en van de natuur zelf te leren wat ze ons kan onderwijzen van het bovennatuurlijke en hoe de God en Vader van onze Heer Jezus Christus de eeuwen door geregeerd heeft.

De Schrift getuigt van een geleidelijke ontwikkeling van de schepping tot op de mens; of we daarin de reusachtige perioden zien die de wetenschap voor zulk een ontwikkeling ziet, of precies zes letterlijke dagen, hetzij we ons misschien veroorloven te geloven dat beide gezichtspunten een zekere mate van waarheid bevatten en de ene de andere niet hoeft uit te sluiten. In ieder geval, er is een ontwikkeling, - van anorganisch tot organisch, door de planten en de dieren heen tot op de mens. Dit is zo duidelijk dat Mozes op die grond als een evolutionist is geclaimd. Hij gelooft zeker in vooruitgang; en als wij met voldoende zorg er naar kijken, dan zullen we het een zeer ordelijke voortgang vinden; en haar vier natuurlijke afdelingen kunnen zichzelf beter rechtvaardigen dan de drie waarin de mensen in het algemeen geloven, waardoor de mens gezonken is in het louter dierlijke en dat wat hem onderscheidt als mens wordt genegeerd en terzijde gezet.

'Afdelingen' kunnen we hen noemen omdat de Schrift ze duidelijk onderscheidt als levenloos; levend; het dier met leven en ziel; de mens met leven, ziel en geest ieder van deze neemt in zichzelf op wat er aan vooraf gegaan is en voegt zijn eigen onderscheidend element er aan toe, waarvan in het geval van het dier en de mens duidelijk wordt gezegd

dat het een nieuwe 'schepping' is. Het zal ons lonen nauwkeuriger hiernaar te kijken.

Het levenloze of anorganische ligt is de basis van het geheel en behoeft ons niet te weerhouden. In het kristal schijnt het de organisatie te voorspellen die het nooit bereikt; want er is hier een grens die niet overschreden kan worden. Geen leven uitgezonderd uit leven is de juist vastgestelde conclusie van de wetenschap zelf.

De plant neemt het levenloze op in zichzelf en door een bepaald proces, eigen aan het levende ding, wordt het veranderd in het levende. Hieruit bouwt het zijn weefsel op, een groot aantal kleine cellen op de wonderbaarlijkste wijze verbonden om een zeer gecompliceerde structuur op te bouwen; elk vult zijn plaats en neemt zijn deel, met een werkverdeling en belangeneenheid zoals nooit ergens anders is aangetroffen. Hier is een instinct voor instinct, een wijsheid onder (beneden) bewustzijn en die niet kan toebehoren aan deze deeltjes levende materie, of in sommige opzichten moet het hogere leven dat erop volgt er een ontaarding (degeneratie) van zijn. Het leven dat begonnen is, is iets dat men niet kan omschrijven - niet kan scheiden door een chemische of andere test van de materie die het op zulk een wonderbaarlijke wijze doordringt en bestuurt. Het onzichtbare en onaantastbare veronderstelt hier bij het begin een soort koninklijke toestand, nochtans in dienst; het scheidt zich niet van wat lager is dan zichzelf, maar heft het op en verandert het. En dit is de voortgang die de Schrift ons laat zien, die doorlopend in de natuur is. Het is geen evolutie; het lagere verheft zich niet tot een hogere toestand; het hogere element wordt niet ontwikkeld vanuit het lagere, maar buigt zich tot haar neer en ver (heft) het (op). Zo wordt reeds het principe geopenbaard dat ons zal meenemen naar geheel andere tonelen voordat haar volle kracht wordt verklaard.

Van het plantaardige gaan we door naar het dierlijke - naar de levende ziel.⁸ Dit wordt in Gen. 1:30 omschreven als 'alles waarin een levende ziel is' (SV) of NBG: 'al waarin leven is'. Dat deze 'ziel' niet hetzelfde is als leven wordt getoond door de term 'levende' die er mee verbonden is. Maar de verbinding toont ook dat er een principe van leven in is; een leven dat nu op een hoger plan is dan van tevoren. Zoals bij de plant leven en materie onafscheidelijk blijken, zo is het bij het dier met ziel en leven. De 'ziel' - (nephesh, psuche) is inderdaad het leven van het dier, - is het woord dat er voor gebruikt wordt, hoewel het veel meer dan dat betekent en hoewel er ook een duidelijk woord voor leven is (chai, zoe). Maar de ziel is de zetel van de emoties, van de instincten en de begeerten van het lichaam - het gehele gevoelsleven; en terwijl bij het dier de functies van voeding en voortplanting door fysiologen worden betiteld als 'vegetatieve functies', zijn de duidelijke dierlijke functies die van gevoel en opzettelijke (vrijwillige) beweging. De 'levende ziel die beweegt' (de krioelende levende wezens, Gen. 1:21) wijst op deze beide.

We zien daarom hoe door de verbinding van de ziel er mee, het leven in het dier wordt verheven naar een hoger plan; terwijl ziel niet precies dit hoger leven zelf is, maar een nieuw element van zijn, zoals uitdrukkelijk wordt uitgedrukt door de term 'geschapen', 'God schiep iedere levende ziel'.

Bij de mens hebben we nog eens een duidelijke toevoeging, die van de geest; en hierdoor is het duidelijk dat hij is geschapen naar het beeld van God. Want God is een Geest en de Vader van de geesten (Hebr. 12:9). De zoon is bijgevolg in het beeld van de Vader; en in de menselijke geest worden de mentale en morele vermogens toegevoegd aan de instinctieve en emotionele. Maar dan kunnen we door deze vereniging de winst van de ziel boven die van het enkel dierlijke gemakkelijk zien. De wet die we tot zover hebben nagevolgd, bewijst zich opnieuw; de

8 Een term die de Revised Version, in navolging van de oudere, vermomt als: 'levend schepsel', 'leven', ten koste van de betekenis.

ziel krijgt op haar beurt een onverbreekelijke vereniging met de geest, waardoor ze deel heeft aan het licht van het zelfbewustzijn waarin de geest zich beweegt en ook deelgenoot wordt aan haar onsterfelijkheid. De dieren vergaan, maar de ziel van de mens niet, die zij die het lichaam doden niet kunnen aantasten.⁹⁾

Zo bewijst de geestelijke wet zichzelf bij iedere stap van vooruitgang in de schepping tot op de mens. Door het verlagen van het hogere tot het lagere, wordt alle vooruitgang tot stand gebracht; en hier wordt de verlossing (aflossing) niet vaag afgeschaduwd in de schepping. Bij de volgende stap treedt Christus binnen; en in de tweede mens vindt de verlaging van de Hogere tot de lagere haar volledig voorbeeld in de onafscheidelijke vereniging van het goddelijke en het menselijke. Het eeuwige leven wordt verbonden met de eenheid en de tweede mens wordt de Eerstgeborene onder vele broeders, de Laatste Adam hoofd van een nieuw mensengeslacht.

Daarom moet er contrast zijn tussen menselijkheid zoals ze wordt gevonden bij de eerste mens en in Christus, de tweede mens; en dit afgezien van de kwestie van de val. De eerste mens was vanaf het begin 'uit de aarde, stoffelijk, de tweede mens is uit de hemel'. Hij is geboren zoals wij nieuwgeboren zijn, door de directe tussenkomst van de Geest van God. Niet zoals Adam, eenvoudig 'goed gemaakt', Hij is bij zijn geboorte 'dat Heilige', die 'Gods Zoon genoemd zal worden' (Luc. 1:35). Zijn natuur als mens is de 'goddelijke natuur' en bij Hem is niets, zoals bij ons hoewel we uit God geboren zijn, in tegenspraak hiermee. In ander opzicht toont Hij niet dadelijk zijn waardigheid; want de zonde is binnengekomen en met het oog hierop moet er door Hem een werk gedaan worden, wat alleen maar gedaan kan worden in vernedering. Daarom komt Hij, niet in zondig vlees, (dat zou geheel onmogelijk en weerzinwekkend voor Hem zijn), maar 'in de gelijkheid aan het zondig vlees' (Rom. 3:8). Zijn omstandigheden zijn die van andere mensen, -

9 Het onderwerp is te uitgebreid om hier verder op in te gaan. Vollediger is het te vinden in 'Facts and Theories as to a Future State', hfst. 4-7.

versterkt als Hij te voorschijn komt om zijn bijzondere werk ter hand te nemen. Zijn vleekeloze gerechtigheid komt niet met uitwendige bewaring tussenbeide tegen het omringende kwaad in een wereld aan wie de zonde het karakter daarvan gegeven heeft. In haar is Hij duidelijk de 'man van smarten en vertrouwd met ziekte'. Straf van God kon er natuurlijk niet zijn, maar alleen het getuigenis van het volle welbehagen van Gods kant in zijn Heilige; totdat Hij inging in die vreselijke schaduw die op het eind van zijn loop hier op Hem viel toen Hij tenslotte op de gevreesde plaats kwam, onze plaats. waarin Hij alleen ons kon vastgrijpen en ons met Hemzelf kon brengen in het licht van God.

We moeten dan kijken naar de opstanding om de Tweede Mens in zijn volle karakter als zodanig te zien en om volledig te zien wat de mensheid in Hem heeft verkregen. Maar dit zullen we beter kunnen overdenken wanneer we Hem als de laatste Adam beschouwen; het Hoofd van het nieuwe mensengeslacht. Zoals reeds gezegd, kon Hij wegens morele volmaaktheid daar niet op wachten, maar was (zoals zelfs de demonen Hem beleden) 'de Heilige van God', steeds volmaakt overeenkomstig zijn gedachte. Er was in Hem geen mogelijke veranderlijkheid van natuur; en we moeten de gedachte van zijn volledige morele vrijheid niet verdraaien tot het toelaten van zulk een gedachte. Hij was natuurlijk volkomen vrij, in glorieuze heerlijkheid; het was de gedachte van de duivel dat Hij vrij was om te zondigen, - vrij als om bedektelijk te kennen te geven dat in Hem een soort balans van mogelijkheden was en alsof dit zelfs noodzakelijk was voor zijn volmaakte beproeving en de werkelijkheid van een uiteindelijke overwinning over het kwaad; want, zouden ze zeggen, zonder strijd kan er geen overwinning zijn.

Maar er was geen strijd met Zichzelf en overwinning over Zichzelf zou reeds de nederlaag geweest zijn; Hij zou niet meer de Christus van de Schrift geweest zijn, 'in alle dingen verzocht als wij, met uitzondering van de zonde' (Hebr. 4:15). Het 'doch zonder zonde' in de SV heeft vreselijk werk gedaan in het naar beneden halen van Christus in de voorstelling van de mensen. Er is geen rechtvaardiging voor het 'doch' mogelijk. Het Grieks kent dit niet. Het kwam binnen louter door de veronderstelling

dat 'zonder zonde' sprak van het uiteindelijke resultaat, in plaats van een uitzondering op de soort verzoeking. Zonde was geen mogelijke verzoeking voor Hem; daarin was absoluut geen verleidingsmacht. Dat raakte niet de vraag van zijn vrijheid, maar karakteriseerde het. Des te onaantastbaarder we zijn voor de zonde, des te vrijer zijn we. We zijn niet volmaakt door verlies van vrijheid. Wandelen met God is wandelen in het bewustzijn van de realiteit der dingen, met geopende ogen en onbedorven.

Als ik van iemand zeg: 'Hij kan geen oneerbare handeling doen', denk ik dan op die grond over hem als een minder vrij man? Als er geen morele zekerheid is omtrent zijn handelen, schrijf ik hem daarom een vastberadener wil en een volmaaktere zelfcontrole toe? Niemand kan zo zeggen of denken.

Ook deed Hij die in de wereld kwam als de bevrijder van de mens geen afstand van Zichzelf of van zijn noodzakelijke volmaaktheid opdat Hij meer op voet van gelijkheid met de tegenstander zou zijn. Indien het noodzakelijk was geweest om dit te doen, dan is het moeilijk om in te zien hoe dit tot stand had kunnen worden gebracht. Want hoe zou morele volmaaktheid kunnen toenemen voor haar eigen vernedering? Of hoe zou haar verzwakking iets anders kunnen zijn dan vernedering? Want zelfs voor een goddelijk wezen zijn er onmogelijkheden, die voortkomen uit volmaaktheid en die daarom volmaaktheid zijn. De onmogelijkheid om te zondigen was een noodzakelijke heerlijkheid van de Christus van God.

Maar de mensen brengen van de andere kant hier tegen in dat het een onmogelijkheid van medegevoel insluit met hen die met zwakheid zijn omvangen zoals behoort bij de gevallen schepselen. Dat is ongetwijfeld zo met alles wat zonde insluit, of die verdorvenheid van natuur die er niet van kan worden gescheiden. Maar medegevoel hiermee is, (zoals vaak op gewezen is) in zoverre mogelijk vanwege wat een christen nodig heeft of waarin hij werkelijk troost zou kunnen vinden. Hij vindt in Christus een volmaakte verzoening er voor en als hij de bevrijding

kent, een kracht in goddelijke genade die voor hem de heerschappij van de zonde heeft verbroken. Terwijl hij door de Geest wandelt, volbrengt hij de begeerte van het vlees niet. Bovendien, het kwaad in hem is dat wat God in zijn wonderbare wijsheid gebruikt om hem van het bezig zijn met zichzelf af te doen keren tot Christus en zich te verbergen voor alle trots en zelfvoldaanheid. Maar voor het kwaad zelf heeft hij geen medegevoel, maar veroordeelt het, terwijl hij in al het andere het meest ware medegevoel vindt. Maar dit is niet de plaats om over dit alles uit te weiden; het behoort genoeg te zijn om hier de woorden van de apostel aan te halen dat 'ons zo'n hogepriester ook paste: heilig, onschuldig, onbesmet, gescheiden van de zondaars en hoger dan de hemelen.' (Hebr. 7:26) Maar het onderzoek hiervan behoort ook terecht tot een andere plaats.

De 'Tweede Mens' is noodzakelijker- en nadrukkelijker wijs 'uit de hemel', hemels. Het is waar, zijn mensheid heeft in zich ook de belofte voor de aarde, ze geeft inderdaad voor de inwoners van de aarde de heerlijkst mogelijke zekerheid; maar dit ook verkregen en niet verloren, door zulk een hemels karakter. Dit is natuurlijk niet te scheiden van het feit dat Hij de Zoon van God is in zijn mensheid; maar het is verbonden met de tweede mens als zodanig, zoals de tekst van Korinthe duidelijk meedeelt; want in tegenstelling met de eerste mens die 'uit de aarde is, stoffelijk', is de 'tweede mens uit de hemel'.

Als we zien naar het volle 'beeld van de Hemelse' (1 Kor. 15:49), dat we toch zullen dragen, het verheerlijkte lichaam dat ons eigen zal zijn, hoewel de opstanding van wat in het stof is gezaaid, of het tegenwoordige sterfelijke veranderd in onsterfelijkheid, wordt er toch over gesproken als 'onze woning die uit de hemel is' (2 Kor. 5:2). 'Het sterfelijke' zal dan, zegt de apostel, door het leven verslonden worden (vs. 4). Dan zal er het levend maken van onze sterfelijke lichamen zijn, die nu 'dood vanwege de zonde' zijn (Rom. 8:10-11), dat hen zal maken, wat ze nu nog niet zijn, tot deelhebbers aan de 'verlossing' (vs. 23). Zo is het de kracht van het nieuwe leven dat, in hen doordringende en hen

vormende, hen hemels zal maken, terwijl 'het beeld van de hemelse' dan ook in hen zal worden bereikt.

Maar zelfs nu, en terwijl we er nog op wachten, zijn we, krachtens het werk dat in ons begonnen is, reeds 'hemels' (1 Kor. 15:48). Want we zijn al levend gemaakt door de Geest; het hemelse leven is begonnen, hoewel onder hindernissen en in het verborgen in dat wat het hoogste deel van onze mensheid is.

Wanneer we nu de Heer gaan beschouwen als onder ons 'in de dagen van zijn vlees', dan vinden we in Hem ook nog niet het volle hemelse karakter. Wat zijn lichaam betreft, hoewel op geen enkele wijze (zoals bij ons) onder de macht van de dood en met geen straf van de zonde er op, is Hij toch 'in de gelijkheid aan het zondige vlees' (Rom. 8:3), -overeenkomstig het beeld van de mensheid die gefaald heeft in Adam, hoewel zonder gebreken of enige gevolgen daarvan, behalve dat Hij in genade Zich hiertoe vernederd heeft.

In alle opzichten is Hij zonder smet, maar meer, dit lichaam van vlees en bloed dat Hij heeft aangenomen - als het aardse vat waarin de vogel van de hemel kan sterven voor de reiniging van de melaatse (Lev. 14:5)- is zelf, hoe echt als het ook is, natuurlijk een 'sluier' van de hogere mensheid die met Hem is gekomen, en die niet onschuldig en aards is, zoals bij de eerste mens, maar heilig en hemels. In Hem wordt ons geopenbaard 'het eeuwige leven, dat bij de Vader was' (1 Joh. 1:2) en dat nu zonder vlek of schaduw of onderbreking, 'het licht van de mensen' is (Joh. 1:4).

Dit leven is 'in Hem', zoals het in niemand anders kon zijn; 'want zoals de Vader leven heeft in Zichzelf, zo heeft Hij ook de Zoon gegeven leven te hebben in Zichzelf' (Joh. 5:26). Hij is dus de bron en de oorsprong er van voor ons als de 'laatste Adam'; en daar Hij het als mens bezit, wordt het absoluut gekarakteriseerd door die 'goddelijke natuur' die het als goddelijk leven insluit. Dit raakt op geen enkele manier de volle werkelijkheid van de mensheid in Hem - geest en ziel en lichaam; want

hoe weinig we weten van het mysterie van het 'leven', we weten dat het geen hiervan terzijde zet, maar ze hun volle waarde en realiteit geeft.

Als 'de Eerstgeborene onder vele broeders', manifesteert dit leven zichzelf in Hem als een leven van geloof, in voortdurende afhankelijkheid van God, nee, levende (zoals wij van Hem niet zouden hebben durven denken, als Hijzelf ons niet had geleerd om de Schrift zo toe te passen)'van alle woord dat door mond van God uitgaat' (Mt 4:4). Hierop beriep Hij Zich inderdaad voortdurend, zoals we weten, terwijl Hij in dit opzicht een weg ging waartoe Hij ons oproept om Hem daarin te volgen als 'overste leidsman en voleinder van het geloof' in zijn eigen Persoon (Hebr. 12:2); terwijl Hij deze volmaaktheid niet bepleitte als een recht om aan de beproevingen en het leed van het pelgrimspad te ontkomen, maar integendeel de beker van de bezoeking volledig te smaken, zelfs tot de dood toe, ja, tot de dood van het kruis. Maar dit was zijn genade en alleen voor onze noodzaak; voor Hemzelf was Hij helemaal geen schuldenaar aan de dood. Niemand nam Hem zijn leven af, maar Hij legde het uit Zichzelf af, terwijl Hij macht had zowel om het af te leggen als om het wederom te nemen.

Hierop behoeven we niet verder in te gaan. Het Woord van God spreekt met absolute beslistheid daarover; zou men hierover uitweiden hoeveel zou dan geschreven moeten worden! Wij zijn hier echter, terwijl we slechts een schets van de waarheid trachten te geven, om in te vullen welke materialen overal gevonden kunnen worden, terwijl de volle werkelijkheid onuitsprekelijk is. Hemel en aarde ontmoeten elkaar hier en de gehele volheid van de Godheid woont lichamelijk in de Mens Jezus Christus. Hoe wonderbaarlijk om in dit verband meegedeeld te krijgen dat: zij in Hem voleindigd zijn' (Kol. 2:9, 10).

De gekroonde Christus

Hoofdstuk 7 - De laatste Adam

Alleen in de eerste brief aan de Korintiërs en in hetzelfde gedeelte, worden ons de twee belangrijke uitdrukkingen gegeven, die zo nauw met elkaar verbonden zijn, van 'Tweede Mens' en 'Laatste Adam' (1 Kor. 15:45, 47). De ene ziet terug, de andere vooruit. De tweede mens impliceert dat we voor Hem alleen de eerste mens hebben, herhaald en vermenigvuldigd in zijn afstammelingen; nu is een nieuw type verschenen; en dat deze, die de volledige en uiteindelijk gedachte mens is, de ware erfgenaam van de erfenis zal worden, de 'Tweede Mens' is de 'Laatste Adam'. Hij is de 'laatste', niet de 'tweede', omdat hier duidelijk geen ander is om hem op te volgen. De 'laatste Adam' (in tegenstelling tot 'de eerste mens Adam' - 'die een levende ziel' werd) was 'een levendmakende Geest'.

De apostel zegt, om een (duidelijke) voor de hand liggende reden, niet dat de Tweede Mens een Geest kreeg die leven geeft. de tweede mens, als zodanig, brengt voor ons de nieuwe mensheid, in wiens gelijkenis uiteindelijk iedereen van het nieuwe geslacht zal zijn; maar de laatste Adam in het Hoofd van een nieuw geslacht en een 'Geest die leven geeft' is eigen aan Hemzelf. Aan de mens als mens, en niet alleen de eerste mens, is de mysterieuze kracht gegeven om zijn soort voort te planten; maar de nieuwe mensheid is van een te hoge natuur om dit aan de mensen daarvan toe te staan. Alleen de laatste Adam kan

nieuw 'leven' meedelen, dat karakteristiek voor zijn geslacht is; en Hij is, aangezien Hij is wat zij niet zijn, in alle opzichten boven de mens. We kunnen niet juist over de laatste Adam denken zonder uitdrukkelijk rekening te houden met zijn Godheid, - dat Hij is het 'het Woord dat vlees geworden is'.

In dit opzicht is het opmerkenswaard dat van ons die van Christus zijn en voor wie Christus het leven is, nooit gezegd wordt dat wij kinderen van Christus zijn. Van de eerste Adam zijn wij natuurlijke kinderen; van de laatste Adam en als stilzwijgend er onder begrepen door die verwantschap, zouden we ook kinderen zijn, op een hogere en des te vollere wijze; toch wordt ons nooit geleerd Christus 'Vader' te noemen. Daarvoor moet een reden zijn en daarom kunnen we oprecht en met eerbied vragen waarom dit zo is.

In het Oude Testament en niet in het Nieuwe, komen we het dichtst bij de gedachte van kinderen van Christus. In Jes. 53, het overvloedige zaadveld van de waarheid van het Nieuwe Testament, vinden we in de allereerste plaats dat de Messias komt en wordt afgesneden, zonder nakomelingschap. 'Wie zal zijn leeftijd uitspreken?' vraagt de profeet; 'want Hij is afgesneden uit het land der levenden; om de overtreding mijn's volks is de plaag op Hem geweest' (vs. 8 SV). Zo lijkt er dus totaal gemis aan zegening te zijn; Hijzelf afgesneden, Hij heeft niemand die van Hem afstamde - die zijn naam en karakter bestendigde.

Zo zou het natuurlijk lijken; maar de vraag krijgt een ander antwoord voor het einde van de profetie; en in die dood waarin Hij voor de zonden van anderen werd afgesneden, daar wordt uiteindelijk het geheim gevonden van een zegen die zonder remedie leek te zijn weg gegaan: 'als zijn ziel zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien, Hij zal de dagen verlengen, en het welbehagen van Jahweh zal door zijn hand gelukkig voortgaan' (vs. 10). Dit 'zaad' en deze verlenging van zijn dagen vormen het dubbele antwoord op de vraag die zijn dood heeft opgeworpen.

Christus heeft dan werkelijk een zaad; de laatste Adam als een leven gevende Geest wijst nergens anders op; maar dit maakt het alleen zekerder dat er een reden is voor het vermijden van zulke uitdrukkingen waar wij uit de aard der zaak naar zoeken. We worden door Christus Zelf onderwezen om te spreken over zijn Vader als onze Vader (Joh. 20:17), hoewel dit natuurlijk niet tegenstrijdig is met zijn verhouding tot ons als de laatste Adam. Van de eerste Adam kon ook worden gezegd, zoals eerder is opgemerkt, dat hij een 'eerstgeborene onder vele broeders' was, behoudens zijn relatie tot dezen als vader.

In het evangelie van Johannes wordt de Heer gezien als het eeuwige leven, de Zoon, aan wie 'de Vader gegeven heeft leven te hebben in Zichzelf, zoals de Vader leven heeft in Zichzelf' (Joh. 5:26). De woorden tonen dat het als mens is dat Hij spreekt en dat Hij dus in zijn mensheid de bron van leven wordt; 'Want zoals de Vader de doden opwekt en levend maakt, zo maakt ook de Zoon levend wie Hij wil' (vs. 21). Zo vinden we Hem ook in het evangelie van Johannes, na zijn opstanding, in het karakter van laatste Adam, (des te meer als in tegenstelling met de eerste), 'Hij blies in hen en zei tot hen: Ontvangt [de] Heilige Geest' (Joh. 20:22). Het evangelie van Johannes is dat van zijn Godheid en toch wordt deze opmerkelijke karakteristieke daad voor haar bewaard (gereserveerd).

Zo verbindt Johannes in zijn brief hen ook: 'Dit is de waarachtige God en het eeuwige leven' (1 Joh. 5:20). 'Want zoals de Vader levend maakt, zo maakt ook de Zoon levend'. Ook 'de Geest is leven' (Rom. 8:10). Het is een goddelijke inademing, waarvan het blazen in de eerste Adam (Gen. 2:7) slechts een veelbetekenend type was. Zelfs daardoor werd de mens 'van Gods geslacht' (Hand. 17:28) en kwam dus door schepping (niet positie) in Zijn 'beeld' (Gen. 1:27), zoals de zoon is in het beeld van de vader (Gen. 5:3). De mens ontving dus (wat het dier niet had) een geest; en God is de 'Vader der geesten' (Hebr. 12:9). Maar dit is alleen het natuurlijke en wat door de val in vernedering is gekomen; we hebben daarom een nieuw voortbrengen door God nodig, een nieuw mededelen van leven; 'Wat uit het vlees geboren is, is vlees' (Joh. 3:6)-

niet alleen menselijke natuur, maar een vernederde menselijke natuur, a. h. w. tot het laagste punt, 'vlees'; alsof de geest haar had verlaten, daarom 'dood', terwijl ze leeft.

Zo bevestigt de Schrift met sombere harmonie overal: de mens moet opnieuw geboren worden. De adem van het nieuwe leven gaat bij hem binnen en hij leeft. Dit is niet louter morele hernieuwing. Als 'dat wat uit het vlees geboren is vlees is', - heeft vlees voortgebracht; er is een werkelijk mededelen van natuur geweest, zoals getoond wordt in het voortbrengen. Zo ook heeft 'wat uit de Geest geboren, is geest' deel aan de natuur waaruit het ontsproten is. Goddelijke afkomst wordt getoond in het deelhebben aan de goddelijke natuur (2 Petr. 1:14), en wij zijn ware kinderen van God geworden, naar zijn gelijkenis. 'Overgegaan uit de dood in het leven' (Joh. 5:24), het leven dat wij hebben ontvangen is eeuwig leven; wat niet betekent dat het altijd voortduurt, want zo wil de zondaar altijd leven - als u het 'leven' noemt - maar dat het ook altijd geweest is, niet in ons, maar in God. Dit is het leven dat verdient eeuwig genoemd te worden; en dit is het leven waarin wij zijn begonnen te leven. In ons heeft het zijn begin, zijn groei, zijn praktische uitdrukking; dit in het gunstigste geval onvoltooid en veranderende van dat in het kind tot de jonge man en de vader, is het niettemin de gehele tijd eeuwig leven, of het vooralsnog niet te onderscheiden is door de mens of dat het een bezitter er van maakt tot een schijnend licht te midden van de duisternis van de wereld.

Veel van wat ik hier zeg wordt door velen betwist; en er zijn misschien enkele dingen van gelijk belang die voor meer afwisselend worden gehouden dan wat de nieuwe geboorte is en haar verbinding met of scheiding van het eeuwig leven. Het zou ons te ver voeren deze variaties te bespreken; het is misschien genoeg te zeggen dat, aan de ene kant, de tekenen ervan die gegeven worden in de eerste brief van Johannes duidelijk tonen dat gerechtigheid, liefde tot God en tot de broeders en geloof in Christus, allen karakteriseren die uit God geboren (of voortgebracht) zijn; en aan de andere kant, dat hij aan allen schrijft die 'geloven in de naam van de Zoon van God' dat zij mogen weten dat

zij eeuwig leven hebben (1 Joh. 5:13). Sommigen zullen mij misschien inderdaad vertellen dat deze dingen zeer verschillend zijn; dat geloof in de Zoon meer en later is dan geloof in Christus; maar het evangelie van Johannes verzekert ons dat hij die niet gelooft in de Zoon nog onder het oordeel en de toorn van God is. Niet de heilige, maar de zondaar gaat over van de dood in het leven; en die verandering, hoe belangrijk ze ook is, kan geen lang proces zijn.

Dus, dan werkt de 'levendmakende Geest' in iedereen die uit God geboren is. Zoals de Vader doden opwekt en levend maakt, zo maakt ook de Zoon levend en niettemin is het door de Geest dat we opnieuw geboren zijn. Het is een goddelijk werk en vader, Zoon en Geest hebben er allen deel aan. Zo is het geopenbaard dat we door deze geboorte kinderen van God zijn; en terwijl de Zoon als Middelaar Degene is in wie leven voor ons is, en de Geest de positieve bewerker in deze gemeenschap is, is het de Vader wiens gezegende wil de Zoon zowel als de Geest werken en 'naar Wie elke familie in hemelen en op aarde genoemd wordt' (Ef. 3:15). 'Voor ons is er toch maar één God, de Vader, uit Wie alle dingen zijn, en wij voor Hem; en één Heer Jezus Christus, door Wie alle dingen zijn, en wij door Hem' (1 Kor. 8:6).

Dus, hoewel ons zeer recentelijk verteld is dat er geen nieuwe gemeenschap van een nieuwe natuur in de nieuwe geboorte is, toch heeft de Heer Zelf ons het tegendeel onderwezen, dat 'wat uit de Geest geboren is, is geest'- dat het deel heeft aan de natuur van Hem die het heeft voortgebracht. En Hij zegt: ' dat wat geboren is (niet hij die geboren is) omdat het meegedeelde nieuwe leven alsnog niet (zoals we reeds gezien hebben) de gehele mens vervult (in hem doordringt). Het lichaam is nog, in dit opzicht, 'dood, vanwege de zonde' (Rom. 8:10) zelfs 'als Christus in u is'; en het 'vlees' blijft dus ook (dat moet nog worden verklaard) 'vanwege de zonde' zelfs in de mens die bevrijd is van haar heerschappij, een oorzaak van doorlopende waakzaamheid en zelfoordeel.¹⁰ Maar de jongste baby uit God geboren heeft niettemin

10 Zoals de 'doorn in het vlees' die nodig is voor een mens die in de derde

de natuur van zijn 'Ouder'; zelfs hoewel hier evenveel verschil tussen de nieuwgeboren baby en de man is, als er is bij het fysieke prototype. Voldoende ruimte voor ontwikkeling moet worden toegelaten, terwijl de ontwikkeling zelf alleen de essentiële gelijkheid van natuur bewijst in de brede uitersten.

De tweede mens dan, is ook de laatste Adam; maar in de laatste uitdrukking is veel meer inbegrepen dan is de eerste, en dat is het resultaat van die vereniging van het goddelijke en het menselijke, wat het geloof met vreugde kan aannemen terwijl het de ondoorgrondelijkheid ervan erkent. 'Niemand kent de Zoon, dan de Vader' (Matt. 11:27). Geen menselijke Geest kan de goddelijk-menselijke Persoon doorgronden (think out) die hier voor onze aandacht staat; maar proberen om de waarde van de uitéénzettingen van de Schrift te leren kennen is een andere zaak en is het deel van het geloof. We zouden de liefde die ons er mee heeft verrijkt onrecht aandoen, als we niet probeerden onze rijkdommen ons toe te eigenen. Het verband van de waarheid in dit hoofdstuk van Korinthe die ons voorziet van onze onderhavige tekst is opmerkenswaardig. De apostel schrijft ons over de opstanding en heeft het natuurlijke lichaam, als gezaaid in het graf, gesteld tegenover het lichaam van de heilige in de opstanding. 'Er wordt een natuurlijk lichaam gezaaid' zegt hij; 'er wordt een geestelijk lichaam opgewekt. Als er een natuurlijk lichaam is, dan is er ook een geestelijk lichaam.

Zo staat er ook geschreven: De eerste mens, Adam, werd tot een levende ziel; de laatste Adam tot een levendmakende geest' (1 Kor. 15:45). Het verband is hier erg onduidelijk door de vertaling; welk verband zou men kunnen veronderstellen tussen 'een levende ziel' en 'een natuurlijk lichaam'? Op zijn minst geen die men zou kunnen beredeneren uit de gebruikte taal; en inderdaad, zoals elders gezegd, hebben we in het Engels geen duidelijke manier om dit verband duidelijk te maken. Als we de vrijheid hadden om het woord 'souluul' (ziel? wat niet in het

hemel was geweest en noodzakelijk juist op die grond, zeker zal bewijzen aan ieder die een oor heeft om te horen.

woordenboek staat) te gebruiken, dan zouden we in staat zijn als volgt te lezen: 'Er is een ziele-lichaam', . . . 'De eerste mens Adam werd tot een levende ziel; zoals aan de andere kant, 'Er is een geestelijk lichaam' en 'de laatste Adam werd tot een levendmakende geest.'

De eerste Adam had een ziele-lichaam, een lichaam dat gekarakteriseerd werd door de ziel, haar bewoner; want hijzelf was een levende ziel. Het is opmerkelijk, terwijl het heel begrijpelijk is, dat hoewel de geest van een mens zijn hoogste deel is en hij hierdoor 'het innerlijk van de mens kent' (1 Kor. 2:11) en met God in relatie staat, dat hij toch terwijl hij hier in het lichaam is nooit een 'geest' genoemd wordt, maar alleen wat het dier ook is, een 'ziel'. Aan de andere kant, zodra hij het lichaam heeft verlaten, verrijst hij tot de maat van zijn duidelijk menselijk deel en is nu een 'geest'. Het algemene gebruik erkent hetzelfde verschil. In zeker opzicht is de verbinding van ziel en lichaam een omhulling van zijn hogere natuur. Het zelfde woord psychisch of 'ziele', wordt in de oude vertaling vertaald door 'zinnelijk' (Jac. 3:15; Jud. 19) hoewel dit er natuurlijk een gebruik van is wat niet toe te schrijven is aan de menselijke toestand als geschapen, maar aan de zonde die ingetreden is. Het lijkt op het gebruik van 'vlees' voor de toestand waarin de gevallen mens, alsof de geest hem verlaten had, wordt gekarakteriseerd als 'dood'. Toch wordt het psychische of 'ziele' lichaam, als in tegenstelling zijnde met het 'geestelijke', gemakkelijk begrepen als dat wat de geestelijke natuur van de mens noodzakelijkerwijs insluit en verbergt. Bij de baby is dit in het begin geheel verzonken in zijn vleselijke omhulsel. Langzamerhand komt het te voorschijn, met trage en pijnlijke moeite terwijl het zichzelf bevrijdt van de banden van het sterfelijke (lichamelijke), de vernederende orde die God er voor beschikt heeft, maar toch 'kijkende door een spiegel, wazig' (1 Kor. 13:12). Alleen in de toekomst ligt haar kennis 'van aangezicht tot aangezicht'.

Dit is wat het betekent, zoals ik het begrijp, - of tenminste is het een deel van wat het betekent, - voor de mens om een levende ziel te zijn. Het sluit een leven van gevoel in, wat toch, zelfs op die grond, kan en zou moeten zijn een leven van geloof; een strijd die nederlaag

of overwinning kan zijn. Hier komen we niet uit totdat het lichaam achter wordt gelaten, of door de laatste Adam wordt gevormd tot een 'geestelijk lichaam', een geschikt instrument en geen belemmering voor de vrijgemaakte geest. Alleen door de verlossing van het lichaam zullen 'de zonen van God' volkomen worden geopenbaard (Rom. 8:19, 23).

Als de laatste Adam is de Heer geopenbaard als in verbinding zijnde met die 'nieuwe schepping' die God voor Zichzelf voltooit uit de puinhopen van de oude. Een gedachte als deze is niet vreemd in de natuur. De tegenwoordige wereld is zo opgebouwd uit de puinhopen van een voorafgaande, die haar in alle hoofdzaken van de hoogste waarde overtreft; overeenkomstig die wet van de vooruitgang die we geschreven hebben gezien volgens haar stappen van levensontwikkeling en waarnaar haar levensgeschiedenis zich ook over het algemeen richt. Maar de nieuwe schepping verbonden met de laatste Adam komt op uit een diepere ineenstorting dan iedere die haar voorafging, -dank God-, om nu een duurzaamheid aan te nemen die niet opnieuw een ineenstorting zal ondergaan. Met de eerste Adam, haar hoofd, viel de oude schepping. Met de laatste Adam, blijft de nieuwe schepping in een onvergankelijke zegen.

Terwijl de naam van 'laatste Adam' alleen gevonden wordt in het gedeelte dat wij hebben overdacht, verklaart de Rom. brief (hfst. 14) dat Hij het antitype is van de eerste. Zijn relatie tot de nieuwe schepping is wat die van Adam was tot de oude. De gevolgen zijn tegengesteld parallel: 'Want evenals in Adam allen sterven, zo zullen ook in Christus allen levend gemaakt worden' (1 Kor. 15:22). Maar hier, omdat de nieuwe schepping uit de oude is voortgekomen, is het niet genoeg om te zeggen, 'zullen leven', maar 'zullen levend gemaakt worden'.¹¹ Hij

11 Dat de apostel hier alleen spreekt over hen 'in Christus' en niet, zoals algemeen geloofd wordt, over de gehele mensheid, zal duidelijk zijn na gepaste beschouwing. Want de opstanding van de goddelozen is niet het gevolg van Christus' verlossing, maar eenvoudig een 'opstanding ten oordeel' (Joh. 5:29); en door het gehele hoofdstuk heen spreekt hij alleen van de opstanding van de heiligen - van hen van wie Christus de

die de nieuwe Adam moet zijn van een nieuwe schepping die uit de oude is voortgekomen, moet hiervoor de verlossing volbrengen.

De Heer blaast dus als de Opgestane uit de doden op zijn discipelen en de tegenstelling van 'in Adam' is 'in Christus'; dat is de officiële naam waarmee zijn priesterlijk verzoeningswerk is verbonden. Eeuwig leven voor ons 'in Christus'; d. w. z. , in de laatste Adam met zijn volbracht verzoeningswerk en opgevaaren als ons Vertegenwoordigend Hoofd tot God De eerste mens was ook op een zeer re'ele wijze de vertegenwoordiger van zijn geslacht; echter niet door enig formeel verbond voor zijn nageslacht, waarvan in de Schrift geen spoor is; maar doordat hij het goddelijk aangestelde hoofd er van was. Zijn karakter als vertegenwoordiger was gegrond in wat men noemt de 'natuurlijke wet', en wat niets anders is dan een goddelijke wet. Dit wordt op de meest duidelijke wijze in de Schrift verklaard. 'Komt ooit een reine uit een onreine - niet één. 'zegt de wet (Job 14:4). 'Wat is de sterveling dat hij rein zou zijn, en dat wie uit een vrouw geboren is, rechtvaardig zou wezen? (Job 15:14). 'Zie, in ongerechtigheid ben ik geboren, in zonde heeft mijn moeder mij ontvangen' (Ps. 51:7). En de Heer bevestigt dit principe op de meest nadrukkelijke wijze: 'Wat uit het vlees geboren is, is vlees' (Joh. 8:7). Wat de mensen nu noemen het principe van 'erfelijkheid', wordt dus bevestigd door Hem en dat is het verhaal van de gehele Schrift over de zaak.

De zonde deed door Adam zijn intrede. de natuur van de mens was bedorven; door de ongehoorzaamheid van de Éne werden de velen tot zondaars; en de dood die tot het oordeel invoert was het zegel van God op de gevallen toestand. Dus, zoals de apostel zegt, 'in Adam sterven allen'. 'In Adam' spreekt dus van vertegenwoordiging, zoals de apostel redeneert betreffende Levi en Abraham (Hebr. 7:9, 10); 'En

eersteling is (vs. 20). De 'allen' in beide gevallen (of 'in Adam' eerst, of 'in Christus' uiteindelijk) zijn slechts de verlost. Het is door dwaling wat dit betreft dat sommige vormen van restorationisme (leer van de herstelling?) zijn ontstaan.

om zo te zeggen heeft ook Levi die tienden ontvangt, door Abraham tienden gegeven, want hij was nog in de lendenen van zijn vader toen Melchizedek deze tegemoet ging'. Eveneens waren wij in de lendenen van Adam toen hij viel en het oordeel van de dood over hem kwam. Dank God, we hebben de stem van een Ander gehoord, - ook Hoofd en Vertegenwoordiger van Zijn geslacht, die zegt, 'Omdat Ik leef, zult ook u leven' (Joh. 14:19).

De laatste Adam is het hoofd van een nieuw geslacht. En dus, 'als iemand in Christus is'- staat tegenover 'in Adam' in het vers dat wij al beschouwen - 'is hij een nieuwe schepping' (of, 'het is nieuwe schepping' 2Kor. 5:17). 'In Christus' te zijn is te behoren tot de nieuwe schepping en tot het nieuwe Hoofd. De laatste Adam wordt Hoofd van het geslacht nadat zijn werk van gehoorzaamheid is volbracht; en die wonderbaarlijke 'gehoorzaamheid tot de dood' wordt de erfenis van een nieuw geslacht. De verbinding tussen het Hoofd en het geslacht is noodzakelijkerwijs door leven en natuur. Een verdorven natuur werd overgebracht van het gevallen hoofd. Een goddelijk leven en een goddelijke natuur, vrij van en niet in staat om te bederven, is van ons in het nieuwe Hoofd, Jezus Christus. Dood en oordeel grepen de gevallen natuur aan; gerechtigheid behoort toe aan de bezitter van eeuwig leven. Het leven en de plaats gaan tezamen en zijn nooit gescheiden. 'Wie in de Zoon gelooft, heeft eeuwig leven; maar wie de Zoon ongehoorzaam is, zal het leven niet zien, maar de toorn van God blijft op hem' (Joh. 3:36). Eeuwig leven of de toorn van God; dat zijn de alternatieven. Ernstige en wonderlijke alternatieven zijn dat!

Hoofdstuk 8 - De gezalfde Priester

Als we de Heer zien als de 'laatste Adam' voert ons dit daarom noodzakelijkerwijs tot zijn verzoeningswerk. Want het geslacht waarvan Hij dus het Hoofd is, hoewel een nieuwe schepping, is een geslacht van mensen, - van hen die betrokken zijn bij de val van het eerste hoofd en die hieraan hun eigen individuele en onnoemelijke ongerechtigheden hebben toegevoegd. Daarom komt hier, wat Hij is als Christus - als Messias, de 'Gezalfde'- voor onze aandacht; want dit 'Gezalfde' heeft betrekking op zijn officiële werk en (afgezien van de zalving door Jacob van de opgerichte steen te Betel) staat de eerste vermelding die we er van hebben in de Schrift in verbinding met de priesters (Ex. 28:41, 29:7); terwijl de hoge priester duidelijk, zelfs als onder dezen, 'de gezalfde priester' is of de Messias-priester.

Na het falen van het priesterschap, is het de koning die op bijzondere wijze de 'gezalfde' van Jahweh is; en de vereniging van priester en koning in onze Heer, als in het type van Melchizedek, zullen we weldra oplettend hebben te overdenken. Want ook voor Christus, gaat het priesterschap noodzakelijkerwijs aan het koningschap vooraf, de geschiedenis loopt parallel met de leer. Over de profeet die (zoals in het geval van Elisa) soms werd gezalfd, maar uit de aard van zijn roeping, minder vaak, behoeven we op het ogenblik niet te spreken. Zoals we weten verenigt Christus deze drie ambten in zijn eigen Persoon, maar

de eerste en fundamentele is het priesterschap. De ideale priester, was iemand die zichzelf God aanbood ten behoeve van anderen, van hen die daarom zelf niet, zoals hij, konden naderen. Voor deze functie waren twee vereisten; ten eerste, persoonlijke bekwaamheid (gepastheid) om zelf te naderen. Dit werd onder de wet afgebeeld door die eenvoudige linnen kleding waarin alleen het heiligdom kon worden binnen gegaan; terwijl, overal waar zonde geweest was, (en daarom ook voor de hogepriester, zolang hij slechts in 'beeld van de ware' was) het bloed van het slachtoffer nodig was voor verzoening.

Louter onder mensen kon de ware Priester niet worden gevonden. De 'geroepene van God' is Hij tot Wie, hoewel mens, God kon zeggen, 'U bent mijn Zoon, Ik heb U heden verwekt' (Hebr. 5:5). In Hem als 'Eerstgeborene onder vele broeders' begint een nieuwe mensheid voor God, open voor alle mensen om er binnen te komen, maar door de nederige poort van een nieuwe geboorte. Als Hoofd en Vertegenwoordiger voor dezen treedt Hij op en offert offeranden; voor dezen en niet voor de wereld treedt Hij tussenbeide; maar dit sluit natuurlijk niemand van zegen uit. Het geloof zou te allen tijde de vreemdeling naderbij kunnen brengen en hem met het volk van God verenigen. Niemand zou om God's wil ooit worden uitgesloten, zoals zelfs de bedeling van de wet getuigde en waarvan Ruth en Rachab opmerkelijke voorbeelden zijn. Nu, onder het evangelie zijn voor het geloof alle voorrechten van het huis van God toegankelijk. De voorhang is gescheurd en God is in het licht, waar het bloed van Christus zijn Zoon hen die binnen komen reinigt van elke bezoedeling van de zonde.

Maar wij zien nu naar de Priester Zelf, Wiens roeping tot het priesterschap is gebaseerd op zijn natuur als Zoon van God, zoals de apostel ons duidelijk meedeelt. Hij 'verheerlijkte Zichzelf niet om hogepriester te worden, maar Hij die tot Hem gesproken heeft: 'U bent mijn Zoon, Ik heb U heden verwekt'. De erkenning van Hem als Zoon van God, - de Eerstgeborene en niet de Eniggeborene, anders zou niet gezegd zijn 'heden', impliceert hier, overeenkomstig het betoog, dat God Hem ook erkent als Hogepriester; en zo haalt de apostel het gedeelte uit Ps. 110

aan als van gelijke betekenis: 'zoals Hij op een andere plaats zegt: 'U bent priester tot in eeuwigheid naar de orde van Melchizedek' (Hebr. 5:5, 6).

Door sommigen is echter ontkend dat dit het betoog is. Moll zegt: 'De beide aanhalingen drukken niet dezelfde gedachte uit; ook is de eerste niet aangehaald om te bewijzen dat Christus een hogepriester is; maar eenvoudig om de eerder ontvouwde relatie in herinnering te roepen, die n. l. welke de God die deze priesterlijke waardigheid verleend heeft aan Christus, als Vader ondersteunt jegens deze Gezalfde.

Inderdaad, de woorden van de apostel kunnen op het eerste gezicht onbepaald lijken. Dat 'Hij Hem verheerlijkte, die tot Hem zei' niet noodzakelijk betekent: 'verheerlijkte Hem door tot Hem ter zeggen'. Maar de apostel gebruikt niettemin dezelfde vorm van spreken in Hebr. 7 met betrekking tot de tweede aanhaling, welke hij hier doet m. b. t. de eerste: 'maar Hij met eedzwering door Hem die tot Hem zei: De Heer heeft gezworen en het zal Hem niet berouwen: U bent priester tot in eeuwigheid'. Hier kon natuurlijk geen twijfel ontstaan, of kon worden verondersteld dit te doen; en dit maakt het verschil. Maar het zal tenminste tonen, dat de vorm van de spraak niet tegen de stilzwijgende gevolgtrekking in is.

Verder is reeds getoond in het tweede hoofdstuk, dat de relatie van Christus als Zoon van God, eerder ontvouwd, in verbinding staat met zijn priesterschap; want ons wordt daar verteld dat de 'vele zonen' die God in de heerlijkheid zal brengen 'allen uit één zijn' met Hem; 'daarom schaamt Hij Zich niet hen broeders te noemen' (Heb. 2:11). En omdat deze 'kinderen die God Hem heeft gegeven, deel hebben aan vlees en bloed, heeft ook Hij op gelijke wijze daaraan deelgenomen, opdat Hij door de dood teniet zou doen hem die de macht over de dood had en allen zou verlossen'. Dus, 'Daarom moest Hij in alles aan zijn broeders gelijk worden, opdat Hij een barmhartig en trouw hogepriester zou zijn in de dingen die God betreffen, om voor de zonden van het volk verzoening te doen' (Heb. 2:17). Hier is zeker een lang en ermee

verbonden betoog om de relatie te tonen die het zijn van Christus, als de Zoon van God, heeft met zijn priesterschap. Voor de verzoening en ook voor het medegevoel (waar- over het laatste vers van hoofdstuk 2 spreekt) moest Christus als hogepriester gelijk gemaakt worden aan zijn broeders. Zijn broeders zijn de vele zonen van God die Hij in de heerlijkheid zal brengen; daarom moest Hij de Zoon van God zijn in een menselijke natuur. Hem als zodanig te erkennen houdt dus stilzwijgend in Hem te erkennen als de Middelaar-Priester ter wille van hen.

Dat Hij als Zoon van God ook Koning is en dat de aanhaling uit Ps. 2 in verbinding hiermee is, is helemaal niet in strijd met zulk een gezichtspunt. De tweede aanhaling, die direct zijn priesterschap bevestigt, verbindt nadrukkelijk de beide zaken. Hij is priester naar de ordening van Melchizedek, een priester 82 op de troon (Zach. 6:13); een koning met priesterlijke tederheid en te hulp komend voor de zondige en de behoeftige, - een priester met koninklijk en meer dan koninklijk gezag. Hoe heerlijk en passend is de vereniging in Hem van deze twee dingen!, dat als de Bedienaar van priesterlijke genade alle macht aan Hem zou worden toevertrouwd! Maar hier moet duidelijk het priesterschap eerst komen en de grondslag leggen. Het moet beginnen in vernedering en leed, zoals de apostel het voorstelt. De Zoon van God moet leren wat gehoorzaamheid is op een vreemde weg van lijden. De Volmaakte moet offici'el volmaakt worden als de Auteur van eeuwige behoudenis voor allen die Hem gehoorzamen . Hij roept tot 'Hem die Hem uit de dood kan verlossen', niet 'van' de dood, en wordt 'verhoord om zijn godsvrucht' (Hebr. 5:7-9). Opgekomen uit de dood, wordt Hij 'door God begroet als hogepriester naar de ordening van Melchizedek' (vs. 10)- begroet als Overwinnaar met de kroon.

Deze loop begint op aarde en eindigt in de hemel. Op aarde bewerkte Hij verzoening (Heb. 2:17), door Zichzelf op te offeren (Hebr. 7:27) in het voor Hem toebereide lichaam (Hebr. 10:14). Dan als opgestaan uit de dood, is Hij, in de kracht van dat bloed waarvan de aanneming zo openlijk was verklaard, de hemel zelf binnen gegaan, om nu te verschijnen voor het aangezicht van God voor ons. Hebr. 9:24) Maar we

moeten nauwkeuriger zien naar de fasen van vervulling van de loop die voor ons zo noodzakelijk en zo vruchtbaar was.

Door zijn doop door de handen van Johannes, wijdt de Heer, - die te voorschijn komt uit zijn dertig jarig privé leven waarin Hij zijn eigen persoonlijke verantwoordelijkheid vervuld had als mens voor God, - Zichzelf aan dat werk ten behoeve van anderen waarvoor Hij gekomen was. Hij wordt 'gedoopt tot de dood', waarvan de Jordaan het welbekende beeld is en dit sluit voor Hem zowel offer als priesterschap in. Daarom proclameert Johannes Hem als het Offerlam, terwijl Hij als priester met de Geest gezalfd wordt; terwijl de stem van de Vader Hem uitroept, zoals we gezien hebben, tot wat Hem kenmerkt als de ware Priester - Zijn geliefde Zoon. Hier begint dan zijn dienst, die gekarakteriseerd wordt door al die genade die het priesterschap insluit en door die werken van kracht die het duidelijke zegel zijn van zijn opdracht als de Gezalfde van God.

Als Zoon van God is Hij nu ook de Profeet, God Zelf nu, als nooit tot nu toe, die spreekt onder de mensen en als Mens, die de innigheid van deze genade volmaakt maakt. Maar zijn voeten moeten hiervoor de weg naar Golgotha gaan. ieder woord is in dit opzicht een evangelie; iedere krachtdaad is a. h. w. een anticipatie (voorsmaak) van de opstanding uit de dood. De glorierijke Stem moet in stilte tot zwijgen gebracht worden, de Machtige in zwakheid gekruisigd worden, de Priester van de mensen moet Zichzelf opofferen, de Zoon van God moet lijden als de Zoon des mensen, het Zaad van de vrouw moet een vermorzelde hiel plaatsen op de kop van de slang. Het is een conflict van goed met kwaad, waarin alle voordeel van kracht aan de kant van het kwaad moet zijn, de overwinning door lijden wordt behaald, in de verschrikkelijke plaats waarin het vuur van God ook de innerlijke delen onderzocht en er geen bevrijding kon zijn dan op grond van absolute volmaaktheid - een geheel brandoffer, in elk opzicht een liefelijke reuk. Hij werd 'verhoord om zijn godsvrucht'. In zijn geval kon er geen genade zijn, maar enkel gerechtigheid, die Hem er tenslotte uithaalde en rechtvaardigde in de opstanding uit de dood.

Zo werd gezien dat het reine witte linnen gewaad op Hem was voordat Hij het heiligdom inging; maar meer, - er werd in het bloed voorzien; aan de straf die op de mens lag werd voldaan, dood en het verlaten zijn van God, - de straf in de regeringswegen en in dat wat de noodzakelijkheid van zijn natuur was en is, - 'die te rein van ogen is om het kwaad te zien, en die het onrecht niet aanschouwen kan' (Hab. 1:13). Zo is de hindernis - niet om in te gaan (want Hij kon altijd ingaan) maar om in te brengen in het heiligdom weggenomen; en dit betekent natuurlijk zijn officiële ingaan, als priester voor anderen. En zo opent het bloed van het zondoffer (en alleen van dat in haar volledigste karakter), niet van enig ander offer, de weg tot in het heiligdom van God. Want, daar de zonde weggedaan is, is God vrij om tot de mensen te naderen, vrij om de mensen toe te staan om tot Hem te naderen; de goddelijke liefde wordt niet gehinderd.

Zo werd de verzoening op aarde tot stand gebracht en de opstanding had de rechtvaardig making van allen die in Hem zouden geloven bekend gemaakt, voordat Hij opvoer om zijn plaats voor ons bij God in te nemen. 'Hij is eens voor altijd ingegaan in het heiligdom, na een eeuwige verlossing verworven te hebben' (Hebr. 9:12). In tegenstelling met de vergeving voor één jaar en het jaarlijkse ingaan van de Joodse priesters, alleen voor het moment, is Hij eens voor altijd ingegaan, terwijl het nooit nodig is om een offer te herhalen dat zijn waarde voor God voortdurend (ononderbroken) behoudt. Als zodanig ingegaan wordt Hij 'door God begroet als hogepriester naar de ordening van Melchizedek'; en hier moeten verschillende dingen worden opgemerkt, welke meewerken om het beeld, aan ons voorgesteld in het type, aan te vullen.

Maar laten we er eerst nota van nemen dat de twee woorden in Hebr. 5 die in de 'commom version' gelijk vertaald zijn met 'geroepen' in geen geval hetzelfde zijn. Het tweede woord (vs. 10) is in de 'revised' 'genoemd' (zie SV), maar zou beter zijn weergegeven door 'begroet' (Zie Telos vert.). Het drukt niet de gedachte uit van 'tot een dienst geroepen' en eerst nadat zijn werk was volbracht begon het priesterschap van de

Heer. Zeer zeker was Hij hogepriester toen Hij Zichzelf offerde (Hebr. 7:27 en 2:17) en het gedeelte hier zegt niets van het tegendeel. Maar het is in de opstanding dat zijn priesterschap het karakter aanneemt waarin Melchizedek Hem voorstelt, - een koninklijk priesterschap en zonder schaduw van de dood daarop.

Een koninklijk priesterschap is zeker de orde van Melchizedek; het wordt dubbel benadrukt; in zijn naam, 'Koning der gerechtigheid'; en dan als 'Koning van Salem', dat is 'Koning van de vrede'. Dit is het waarover de apostel het eerst van alles over uitweidt. Sommigen hebben het uit het oog verloren, omdat het menselijke koninkrijk van de Heer nog niet gekomen is; maar wij zijn in het 'Koninkrijk van God's geliefde Zoon' (Kol. 1:13) en de brief aan de Hebreëen benadrukt zijn plaats als Zoon over het huis van God (Hebr. 3:6). Dus Hij is zeker een koninklijke Priester; met macht in zijn handen die uitgeoefend wordt in priesterlijke tederheid; gerechtigheid en vrede zijn de karaktertrekken van zijn regering. Verder 'blijft Hij priester voor altijd'; en zoals Melchizedek ons in de geschiedenis wordt voorgesteld, zonder voorganger of opvolger, zonder begin van dagen of einde van leven, gelijkt hij hierin (typisch) op de Zoon van God' (Hebr. 7:3). De apostel herinnert ons eraan dat Levi tienden gaf in Abraham aan deze grotere priester; en het Levietische priesterschap wordt dus vooraf geschaduwd wat betreft hun relatie tot de antitypische Melchizedek.

Opvallend in de geschiedenis is ook het dat Melchizedek geen offerande offert, maar hij 'brengt brood en wijn ' voor de verkwikking van de man des geloofs. Hierop maakt de apostel geen bemerkings, noch vermeldt hij het; maar hij gaat door met Christus als de Bedienaar van de ware tabernakel, het hemelse heiligdom, voor te stellen, waar natuurlijk geen offers worden geofferd. Het kan niet uitblijven dat het brood en de wijn tot onze harten spreken van de gedachtenis aan dat eens gebrachte offer, dat ons nu geen offers heeft overgelaten behalve die van lof en dankzegging. Zo stelt Melchizedek ons op elke wijze Christus voor in zijn relatie tot ons nu. Dat er een toepassing is op de dagen van het duizendjarige rijk en zijn relatie tot Israël, is zeker waar; toch dringt het

gehele verband in het boek Genesis ons meer de christelijke betekenis op.¹² Inderdaad, de priesters naar de orde van Aäron, - terwijl ze ons in type tonen het werk dat het heiligdom opent. - hebben ons niets te zeggen over het geopende heiligdom. Melchizedek kan hier daarom een kloof vullen zonder op enige wijze het Aäronietische priesterschap te vervangen in wat het ons ook kan tonen.

Het is echter juist hier dat een dwaling is gemaakt in een andere richting die noodzakelijk moet worden vermeld. Het is die, die aan de apostel een leer wil toeschrijven dat de Heer op aarde geen priester is geweest, zelfs niet toen Hij Zichzelf op het kruis opofferde in directe tegenspraak met het gehele typische systeem.

Zijn woorden zijn echter heel anders: 'Als Hij evenwel op aarde was, zou Hij niet eens priester zijn, daar er zijn die naar de wet gaven offeren. Dezen dienen een zinnebeeld en schaduw van de hemelse dingen.' Hij zegt niet dat de Heer op aarde geen priester was; maar daar hij Hem ons voorgesteld heeft als de Bedienaar van de ware (antitypische) tabernakel, zegt hij, als Hij op aarde zou zijn zou er voor Hem geen ruimte zijn in de aardse tabernakel; want daar voeren de zonen van Aäron alles uit naar de wet. Zeker niets kon eenvoudiger zijn dan zulk een uiteenzetting. Maar het werk dat Hij op aarde deed, had niets van doen met de dienst van Aäron en beantwoordde aan het werk buiten het heiligdom. Nu Hij dit heeft beëindigd, is het het hemelse heiligdom waarin Hij is binnengegaan en waartoe Hij behoort. 'Want door één offerande heeft Hij voor altijd hen volmaakt die geheiligd worden.' (Hebr. 10:14) En dientengevolge, 'Want zo'n hogepriester paste ons ook: heilig, onschuldig, onbesmet, gescheiden van de zondaars, en hoger dan de hemelen.' (Hebr. 7:26)

Nu alle zonden van elke heilige van God volmaakt zijn weggedaan is onze priester in de hemel er voor de heiligen, niet voor de zondaars; voor de zwakheden, niet voor de zonde. Zijn offer is voor zondaars;

12 'Zie Genesis in the light of the New Testament', of 'The Numerical Bible, Vol. I.

zijn medegevoel en bemiddeling zijn voor de heiligen te midden van de tegenstand en de verleidingen van een boze wereld, waarin Hij verfrissingen heeft gelijk die van Melchizedek voor de vermoede strijder en herinneringen van onuitsprekelijke waarde voor hem die blootgesteld is aan aanbiedingen van de koning van Sodom: voedsel van de machtige dat mensen sterk maakt en in de kracht waarvan zij, evenals Elia naar Horeb, vele dagen kunnen gaan.

Maar onze priester houdt het heiligdom ook open, opdat wij toegang tot God kunnen hebben en in zijn tegenwoordigheid kunnen schuilen voor de wereld waar wij doorheen gaan. Met een gescheurde voorhang en een grote priester over het huis van God worden we aangemoedigd om met een waarachtig hart te naderen in volle zekerheid van het geloof.

Hoofdstuk 9 - De Voorspraak

De Hogepriester die wij dan nodig hebben, is zoals de apostel heeft verklaard in Hebr. 7:26, 'gescheiden van de zondaars', terwijl zij die geheiligd worden door zijn bloed daardoor 'voor altijd volmaakt' zijn (Hebr. 10:14) opdat zij 'éénmaal gereinigd, geen enkel geweten van zonden meer zouden hebben' (Hebr. 10:2) Maar dit betekent niet, zoals we wel weten, 'geen bewustzijn van zonden' (d. w. z. , van het plegen er van), maar dat we ons bewust zijn van de krachtdadigheid van dat werk dat altijd voor God blijft voor ons.

Maar dan, wat te doen met de zonden die bedreven worden na de bekering? Wordt daarvan eenvoudigweg geen notitie genomen? We zijn er zeker van dat dat onmogelijk is; zowel de Schrift als onze eigen ervaring zal de onheilige gedachte weerleggen. Dat God's volk vaak veel moet lijden vanwege hun zonden is bij allen bekend; en de Schrift staat vol met voorbeelden hiervan en verklaart het leerstellig op de duidelijkste wijze. Zo, 'En als u als Vader Hem aanroept die zonder aanzien des persoons oordeelt naar het werk van ieder', zegt de apostel Petrus, 'wandelt dan in vrees de tijd van uw bijwoning, daar u weet dat u niet door vergankelijke dingen, zilver of goud verlost bent . maar door het kostbare bloed van Christus' (1 Petr. 1:17-19). En opnieuw zegt hij: ' Want het is nu de tijd dat het oordeel begint bij het huis van God; als het echter eerst bij ons begint, wat zal het einde zijn van hen

die het evangelie van God niet gehoorzamen? En als de rechtvaardige met moeite behouden wordt, waar zal de goddeloze en zondaar verschijnen?’ (1 Petr. 4:17, 18)

Er is dus zelf een speciaal oordeel dat gaat tegen het volk van God in de tegenwoordige tijd; een oordeel dat zo noodzakelijk is dat op die grond wordt gezegd dat de rechtvaardige met moeite behouden wordt; natuurlijk niet omdat er enige onzekerheid over is, maar eenvoudig omdat in dit opzicht zoveel moet gebeuren om de heiligheid van God te handhaven. En de apostel Paulus spreekt in dezelfde krasse taal tot de Korinthiërs: ‘Als wij echter onszelf beoordeelden, zouden wij niet geoordeeld worden; maar als wij geoordeeld worden, dan worden we door de Heer getuchtigd, opdat wij niet met de wereld veroordeeld worden’ (1 Kor. 11:31, 32).

Dit is inderdaad sterke taal betreffende hen voor wie het werk van Christus op een zo volledige en absolute wijze baat heeft zoals we juist gezien hebben. Dit werk dan zet de noodzaak van zulk een oordeel niet terzijde. Nee, eerder verzekert het dat werk. Laten we er wel op letten dat dit het oordeel van de Vader is; ‘en als u als Vader Hem aanroept die zonder oordeel des persoons oordeelt’. In het uiteindelijke oordeel van gramschap is het niet de Vader die oordeelt; wat dat betreft, ‘Want ook de Vader oordeelt niemand, maar heeft heel het oordeel aan de Zoon gegeven, opdat allen de Zoon eren zoals zij de Vader eren’ (Joh. 5:22, 23). Het oordeel van de Vader is voor: ‘iedere zoon die Hij aanneemt’; zodat ‘u het tot tuchtiging verdraagt; God behandelt u als zonen; want welke zoon is er die een vader niet tuchtigt?’ (Hebr. 12:6, 7).

Hoe gezegend is het om te weten en gelijktijdig hoe ernstig ons te realiseren, dat de zonde van een kind van God tegen zijn Vader gericht is en dat het de liefde van de verhouding is die er over tot uitoefening wordt geroepen, liefde die met het oog op ons werkt ‘tot ons nut, opdat wij aan zijn heiligheid deel zouden krijgen’ (vs. 10) Het is onmogelijk dat Hij het luchtig zou behandelen; en het zal tenslotte voor een ieder van de zijnen ook onmogelijk zijn het lichtvaardig te behandelen. Genade

blijft er jegens ons; en omdat de genade blijft, kan aan de zonde niet worden toegestaan heerschappij over haar voorwerpen te hebben.

Maar omdat deze gehele zaak van de zonde van een gelovige iets is tussen de Vader en zijn kind, moeten we niet denken dat Christus er niets mee van doen heeft. Zijn priesterlijk werk is inderdaad zo volledig gedaan dat Hij in dat karakter niets meer te doen heeft; Hij zit omdat zijn werk volbracht is. Maar als Zoon over het huis van God, is priesterschap niet zijn gehele werk. De kinderen van God zijn in zijn hand gegeven, die de Eerstgeborene is onder vele broeders; en in alles wat hen betreft heeft Hij zijn noodzakelijke plaats en deel. Hier is dat dan; ' En als iemand zondigt, wij hebben een Voorspraak - een Parakleet - bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige; en Hij is het zoenoffer voor onze zonden' (1 Joh. 2:1, 2).

Het laatste is de grondslag en de rechtvaardiging van de genade die uitgedrukt wordt in het eerste. Hij is inderdaad de gepaste Voorspraak, Hij die Zelf deze verzoening voor ons is geweest; en hier wordt 'Jezus Christus de Rechtvaardige' volledig geopenbaard, - liefde en gerechtigheid worden in Hem gelijk op ten toon gespreid. Hier is het ware karakter van de Voorspraak of Parakleet - Degene 'aan onze zijde geroepen', 'tot onze hulp', wat beide woorden betekenen; en dit is in natuurlijke relatie met het feit dat wij aan Hem gegeven zijn. Terwijl wij onder zijn hoede zijn, treedt hij ten behoeve van ons op de voorgrond, verbonden en beproefd van beide kanten, Gods kant en onze kant, en die beide één gemaakt heeft. Op aarde is de Geest van God onze Voorspraak en treedt voor ons tussenbeide, hoewel natuurlijk, voor zover het ons betreft, met onuitsprekelijke verzuchtingen. In de hemel, is Christus onze Voorspraak, als het ware, insgelijks onze stem die zich uit, maar oneindig beter dan welke uiting van onszelf kon zijn. Hoe goed zijn wij voorzien! Hier zijn twee Getuigen ten behoeve voor ons, elk absoluut volmaakt en terwijl ze volmaakt het oor hebben van Hem bij Wie ze pleiten. Hoe zeker doeltreffend moet een bemiddeling als deze zijn!

Hoe goed is het ook dat we weten dat er staat 'als iemand zondigt', niet, 'als iemand berouw heeft', 'wij hebben een Voorspraak'. In het geval van Petrus, dat zeker als een typisch geval is bedoeld, komt Christus tevoren voor de zonde tussenbeide voor hem en hoe teder is deze tussenkomst, 'Ik heb voor u gebeden dat uw geloof niet zou op- houden' (Luc. 22:32) Hoewel hij het nodig heeft om zichzelf te leren kennen en dat de geest van zelfvertrouwen in hem gebroken wordt, kan hem de nodige ervaring niet worden bespaard. Het wordt satan toegestaan hem te ziften, maar het genadige oog van de Heer, als het Petrus op het kritische moment wordt vergund dat te zien, sloeg het gevolg gade met onvermoeibare zorg en leidde alles naar het voorzegde einde. Hij kan niet vragen dat ons de kennis van onszelf - de noodzakelijke ondervinding betreffende goed en kwaad - bespaard wordt; maar het einde is zeker en we worden uitgenodigd om ons de kracht en de tederheid waar- op we te allen tijde zonder een schaduw van vrees mogen leunen te beseffen.

Onze Voorspraak is doorlopend bezig met het in stand houden van de gemeenschap. Hiervoor is de kennis van onszelf een noodzakelijkheid. Of dit zal worden verkregen zoals Simon Petrus dit verkreeg, hangt af van onszelf om zo te zeggen . Ik veronderstel dat wij allen heel wat door zulke pijnlijke ervaringen hadden te leren; maar er is zeker een betere weg. We zullen ons herinneren dat Petrus, al was het ook maar voor een moment, bij het wassen van zijn voeten, wat voor hem en voor ons allen zo nodig is, had tegengestribbeld; en het is nog de onafhankelijkheid die onder welke mooie verschijning ook Zijn weg met ons tegenstaat, wat ons veroordeelt tot zulk een pijnlijke tucht. Wijsheid is bij Hem en we moeten haar bij Hem vinden; als dit in de weg van het kruis is, dan behoeven we ons niet te verwonderen, hoewel Hijzelf al de last daar gedragen heeft.

Het kruis is inderdaad voor ons de volheid van alle wijsheid. Het is het oordeel over de mens; het is de openbaring en de heerlijkheid van God. Als wij het aanvaarden als het buiten werking stellen van ons 'ik' en alles waarin het 'ik' kan roemen, dan zullen we vinden dat het terzelfder tijd alles terzijde heeft gezet dat een veilige en evenwichtige voortgang zou

hinderen. Christus is dan de onze met al zijn volheid, om uit te putten voor elke nood die zo mogelijk verrijst. Neem het zoals de apostel het stelt, dat 'in Hem de hele volheid van de Godheid lichamenlijk woont en in Hem zijn wij voleindigd'- geheel vol. Hier is de dagelijkse voorziening om met ons mee te nemen, maar daarvoor moet het oordeel van het kruis in haar geheel worden aangenomen. Want in dit kruis is Christus geheel voor ons, - alles dat God is als in Hem geopenbaard.

Deze les is de les voor ons allen. De Voorspraak is bij de Vader, dat ons falen misschien kan leiden tot het leren er van, hoewel het met schaamte is en met bittere tranen van berouw dat we dit hebben te leren. Zijn voorspraak is niet om ons te besparen wat daarvoor noodzakelijke is, maar dat zijn doel in ons volledig kan worden vervuld en God kan worden verheerlijkt. Daarin is zeker de tederste liefde en goddelijke troost, - tederheid, maar geen laksheid; en geen weg tot zegen voor ons, behalve in volledige overgave aan zijn handen. We kunnen niet anders dan er aan denken dat het handen zijn die voor ons doorboord zijn en dat er voor Hem geen weg was dan die van het kruis.

De gekroonde Christus

Hoofdstuk 10 - De Koning

Er wordt aan de Heer in Jesaja een naam gegeven die, - terwijl ze aan de ene kant werd opgevat om dwaling tot stand te brengen, - aan de andere kant nauwelijks schijnt te worden begrepen in de volheid van haar betekenis door hen die meest orthodox zijn. Het is de naam: 'Eeuwige Vader', die in de kantlijn van de 'Revised version' als (meer letterlijk) 'Vader der eeuwigheid' wordt genoemd. Ze wordt gegeven aan Hem als iemand op wiens schouders de regering over Israël rust, maar aan de groei van wiens regering en de vrede geen einde zal zijn; en de namen die Hem gegeven worden tonen zijn capaciteit voor deze regering. Hij is geen gewone koning, maar de 'Wonderbare' - 'een fenomeen' zegt Delitzsch, 'die helemaal buiten menselijk begrip (ontvangenis) of natuurlijk gebeuren ligt'. Want Hij is de 'Raadsman', wiens voornemens in hun diepe, niet te vatten wijsheid, geen hulp van anderen nodig heeft en toelaat; die aan de andere kant in Hem hun wijsheid vinden. Want, ten derde, Hij is 'Elgibbor', 'de machtige (sterke) God' ¹³) oneindig in toevlucht, almachtig in de uitoefening van zijn wil; en dan 'Abi-ad', de 'Vader der eeuwigheid' en 'Vredevorst', wat het duurzaam gevolg is.

Maar wat betekent dit dan, 'Vader der eeuwigheid'? Het is een onbegrijpelijk iets zegt een recente commentator; want de 'eeuwigheid heeft geen schepper'. Maar de eeuwige toestand - eeuwigheid in die

13 *Vergelijk Jes.10:21; Deut. 10:17; Jer. 32:18.*

betekenis - hééft een Schepper; en het is juist die heerlijkheid van Christus, en die hier allervolmaaktst op zijn plaats komt onder zijn andere heerlijkheden, dat Hij de Schepper ervan is. Hier komt zijn 'voornemen' tot volle openbaring; hier wordt de kracht van zijn Godheid gezien in de uitvoering van zijn voornemen; tenslotte is het hierdoor dat vrede het noodzakelijke en blijvende gevolg is. Hij is het die dat brengt wat altijd blijft bestaan, omdat daarin de goddelijke liefde in volle bevrediging kan rusten, terwijl eeuwigheid slechts het zegel is van die volmaaktheid waarin het kan rusten.

Christus is dus de Vader der eeuwigheid. Het onverderfelijke zaad daarvan was Hijzelf, de tarwekorrel die stierf opdat ze niet alleen zou blijven. Maar wanneer de macht openlijk in zijn handen is en zijn koninkrijk gevestigd is, dan zal volledig worden gezien hoe 'de tijd van herstel' op Hem gewacht heeft en wat dit insluit voor Eén met wie het herstel niet terugbrengt dat wat voorbij gegaan is, maar invoert dat wat niet voorbij kan gaan.

Het gebed dat onze Heer zijn discipelen leerde was niet, zoals vaak wordt misverstaan, 'Vader, moge het koninkrijk van Christus komen'. Het was 'Vader, Uw koninkrijk kome'. En we moeten het verschil inzien om te beseffen wat het koninkrijk van Christus Zelf betekent. Er is hierover een mening verkondigd die zal illustreren wat ik bedoel. Verdedigd werd dat als het dubbeltype van David en Salomo nodig is om het koninkrijk van Christus in haar dubbel karakter weer te geven als dat waarin in de eerste plaats, vijanden onderworpen worden en dan de vrede de overhand heeft, dus de 1000-jarige regering, waarin tot het laatst vijanden worden onderworpen, de regering van David alleen kon beantwoorden aan het eerste deel hiervan, en de vredesregering van Salomo zou ná het 1000-jarige rijk en van lange duur zijn. Er werd geredeneerd, dat het 1000-jarige rijk noch in duur, noch in karakter een regering was die voor Christus voldoende was; ze zou slechts de inleiding er toe kunnen zijn en het koninkrijk van de vrede zelf moest zich veel verder uitstrekken.

Nu, het is niet mijn bedoeling op deze discussie in te gaan, waarvoor naar het lijkt een kort onderzoek van de Openbaringen genoeg zou zijn om haar te weerleggen, terwijl de woorden van de apostel in 1Kor. 15 haar volledig weerspreken. Want de tijd ‘wanneer Hij het koninkrijk aan God de Vader overgeeft’ is ‘wanneer Hij alle overheid en gezag en kracht te niet gedaan heeft. Want Hij moet regeren totdat Hij al zijn vijanden onder zijn voeten heeft gelegd. . . Maar wanneer Hem alles onderworpen is, dan zal ook de Zoon Zelf onderworpen zijn aan Hem die Hem alles onderworpen heeft, opdat God alles in allen zou zijn.’

Dus de bedoeling van de regering van de Heer als mens is deze onderwerping van de vijanden en het terugbrengen van alle dingen tot God. Wanneer dit is volbracht, is alles volbracht. Er komt geen einde aan dat de zijnen bij Hem zijn. Zoals Hij zijn discipelen onderwees om te bidden voor het komen van het koninkrijk van de Vader, dus wanneer Hij de troon inneemt, is dat om dat koninkrijk in te voeren. Als alles overeenkomstig God tot rust is gekomen (geregeld is), haast Hij Zich om de scepter neer te leggen die Hij als mens had opgenomen, ‘opdat God alles in allen zou zijn’. Hij zou geen moment de volmaakte zegen willen uitstellen waarvoor Hij heeft gearbeid, noch enig ander principe toestaan dan dat waarvoor ‘het toebereide lichaam’ werd aangenomen, ‘Zie Ik kom, om Uw wil te doen, o God’.

Dit zal ons geschikt maken voor een betere beschouwing van het koningschap van onze Heer, dat zo weinig wordt begrepen, naar het lijkt, door velen die het toch als een feit aanvaarden en er naar uitzien om Hem bezit te zien nemen van zijn troon en die met zijn volk te delen. Regeren is voor Hem nog dienst en macht genomen is macht om mee te dienen. Als Hij in genade ons hierin met Zichzelf heeft verbonden, dan is het belangrijk om het karakter te kennen dat vóór ons is. We zien dan dat dienst de gepaste voorbereiding is voor een regering die nog bestaat uit dienst, want liefde is de geest van dienst en kan er niet van gescheiden worden.

In deze vooruitlopers van Christus, die de geschiedenis van het uitverkoren volk ons verschaft, kwam de Koning zowel na de priester als na de profeet. Daar dit het offer is waarop voor zondaars alles moest worden gebaseerd, was de priester de eerste verbinding tussen God en het volk,¹⁴) totdat het falen van Eli en zijn familie een verandering als gevolg had. De ark gaat voor een tijd in gevangenschap en wanneer ze terugkeert is ze nog in afzondering. De profeet Samuel wordt verwekt als een buitengewoon instrument voor een tijd lang en offert zelfs offeranden; maar dit laat slechts zien dat er geen eigenlijk herstel is. Het volk schreeuwt om een koning.

De noodzaak van een koning werd reeds lang beseft. God voorzag het zelfs in de dagen van Mozes. Gedurende de gehele tijd van de richters, hoewel er priesters waren en soms profeten, werden de richters verwekt als tijdelijk redmiddel bij gebrek aan een koning. 'In die dagen was er geen koning in Israël; ieder deed wat goed was in zijn ogen'.

Ook Saul, hoewel een koning, maar een tijdelijk redmiddel, gaf toe aan de wil van het volk. Alleen met David verscheen de ware koning; en dan wordt Israël voor een tijdlang een verenigde en voorspoedige natie. Maar ook dit blijft niet; het is alleen nog maar de schaduw en niet de werkelijkheid; en tot op heden gaan de trage jaren voorbij.

Zijn handen die de grondslag van het huis hebben gelegd, zijn handen moeten het voleindigen (Zach. 4:9) De priester moet op de troon zijn (Zach. 6:13). Priester, profeet, koning, ieder afzonderlijk te zwak, moeten tot één worden verenigd voor de vervulling van het goddelijk voornemen. Liefde moet aan de vragen van de gerechtigheid tegemoet komen en de bedekking van Gods aangezicht wegnemen, voor dat

14 Ongetwijfeld ging Mozes aan Aäron vooraf; en in Mozes, waren profeet, priester en koning in zeker opzicht verenigd. Maar dit was bijna noodzakelijk het karakter van hem die God eerst gebruikte om het volk voor Hemzelf af te zonderen. Nadat hij Aäron overeenkomstig het goddelijk gebod had ingewijd, trekt hij in dit opzicht zich terug achter Aäron.

macht kan worden aangewend op een wijze die God, die liefde en gerechtigheid is, waardig is. Op het kruis zijn gerechtigheid zowel als macht tegen de gezegende Lijder. Na de opstanding en in het evangelie, is de Koning verborgen in God, opdat Hij een volk kan hebben, in overeenstemming gebracht met zijn eigen gelijkenis. Dan moet tenslotte macht terugkeren tot gerechtigheid; wat niet in overeenstemming kan worden gebracht moet worden vernietigd; 'zij zullen uit zijn koninkrijk verzamelen alle aanleidingen tot vallen en hen die de wetteloosheid doen' (Matt. 13:41).

Maar eveneens, en hoewel er nu macht wordt geopenbaard, is het niet zoals wij zouden denken - als de meesten hebben gedacht. Er is geen algemene dag van oordeel en van snelle uitroeiing van het kwaad tot het uiterste, maar een koninkrijk van verdraagzaamheid (geduld), hoewel een besliste regering, dat duizend jaar aanhoudt. Duizend jaar lang wordt de les gegeven van de hopeloosheid van het kwaad en de daarmee onafscheidelijk verbonden vloek die blijft. De bedekking die over de volken is geweest wordt verwijderd en de mensen staan van aangezicht tot aangezicht met de eeuwigheid en met God. De handen die de regering dragen waren uitgestrekt aan het kruis voor de mensen en er is niet langer voor iemand de mogelijkheid om dat te ontkennen of te negeren. Satan wordt ook voor duizend jaar gebonden; en behalve in het hart van de mens is er inderdaad 'geen tegenstander of onheil van kwaad' (1 Kon. 5:4). De dood schijnt ook, uitgezonderd voor openlijke opstand, te zijn verdwenen. Het paradijs lijkt voor de mensen terug gekomen te zijn; en niet meer met onschuldige onwetendheid van kwaad, maar met de opeengestapelde lessen van menigvuldige generaties. Zo de zonde al onwetendheid was - slechts misleiding was - bijkomstig was - nu moet ze onverbeterlijk sterven bij mens en natuur, 'De hemel verheuge zich, de aarde juiche, de zee bruije en haar volheid, het veld en al wat daarop is, verblijde zich; dan zullen alle bomen des wouds jubelen voor Jahweh, want Hij komt, want Hij komt om de aarde te richten; Hij zal de wereld richten in gerechtigheid en de volken in zijn trouw.' (Ps. 96:11-13)

Zo is het beeld van de toekomst voor de mens waarmee het Oude Testament sluit; en als we alleen dit hadden dan zouden we heel zeker geloven dat dit de uiteindelijke toestand zou zijn, of tenminste vredig en zeker zou overgaan in die 'hemel en aarde waarin gerechtigheid woont' van wie Petrus, dit ontlenende aan Jesaja, spreekt. Wie zou welk verder onheil dan ook zich indenken voor een wereld die reeds zoveel had verduurd?, of denken dat dit nieuwe Eden bestemd was om voorbij te gaan evenals het oude?, of dat er één van hen die zo gezegend waren, zo gewaarschuwd, zo onderricht, bij wie geloof reeds lijkt te zijn overgegaan in kennis, nog eens zou kunnen luisteren naar de stem van de verzoeker en zou vallen binnen het uitzicht van een geopende hemel in een zo werkelijke en geopenbaarde hel?

Toch is dit wat het Nieuwe Testament ons verzekert dat dit zal plaatsvinden. 'En wanneer de duizend jaren voleindigt zijn, zal de satan uit zijn gevangenis worden losgelaten, en hij zal uitgaan om de naties te misleiden die aan de vier hoeken van de aarde zijn, Gog en Magog, om hen tot de oorlog te verzamelen, en hun getal is als het zand van de zee. En zij kwamen op over de breedte van de aarde en omsingelden de legerplaats van de heiligen en de geliefde stad; en er daalde vuur neer van God uit de hemel en verteerde hen.'

Zo komt de laatste beproeving van de mens tot een eind - misschien van het schepsel - dat ooit zal worden toegestaan. We kunnen ons ongetwijfeld afvragen waarom dit zo is; maar we kunnen er vooraf zeker van zijn, dat daarin oneindige wijsheid, heiligheid en liefde zijn, als God daarin is. De Heiland van zondaren is de Koning over de gehele aarde ten tijde als dit laatste oordeel over de levenden plaats vindt; en Hij is 'Dezelfde, gisteren, heden en tot in eeuwigheid' (Hebr. 13:8). Het is een toegelaten beproeving en ontmaskering van hen die gedurende de lange zegen van die wonderbare tijd hun harten hebben verhard tegen al de goedheid die daarin een beroep op hen deed. Het is het overtuigende bewijs dat de toestand van de mens niet de vrucht is van onwetendheid of van de omstandigheden, maar van de zonde, waarvoor hij volledig en als geoordeeld door zijn eigen geweten

verantwoordelijk is. 'U wilt tot Mij niet komen opdat u leven hebt' is het oordeel van de Heer over de mensen van zijn dagen (Joh. 5:40). En hier wordt het einde van het vertrouwen in het schepsel absoluut bereikt. Alleen in God is hulp of hoop.

Na dit laatste oordeel over de levenden, gaan de hemel en de aarde die nu bestaan voorbij, het oordeel over de goddeloze doden voor de 'grote witte troon' vindt plaats en een nieuwe hemel en aarde beginnen die eeuwig zijn. Maar gebeurtenissen, zelfs zoals deze, vormen niet ons huidige thema, maar Christus Zelf, hoewel in zulke verschillende relaties als dit alles insluit; en we moeten nu terugkeren om meer speciaal op deze wijze het koningschap van onze Heer te beschouwen (te overdenken).

Er is bij geen enkele christen twijfel of bezwaar wat betreft het Koning zijn van Christus. Het is een theologische gemeenplaats dat Hij het is. Maar wat betreft wat Jesaja lang voor zijn komst omtrent Hem proclameerde in het gedeelte waar we in de allereerste plaats naar keken, 'op de troon van David, en over zijn koninkrijk, doordat Hij het sticht en grondvest met recht en gerechtigheid' (Jes. 9:7) - beaamd en bevestigd zoals dit is door zoveel elders- heeft menig christen nog zeer grote moeilijkheden. Het schijnt hen toe alsof de naam die geplaatst werd op zijn kruis in de drie wereld talen Hem alleen kon worden gegeven door vijanden of lasteraars en om dit ernstig op te nemen als zijn naam, zou alleen (hoewel onopzettelijk) tot zijn ontering zijn.

Er zijn ook geringe en vleselijke gedachten geweest betreffende een 1000-jarige regering vanaf de tijd van de vroege 'Chiliasten'. die daarin de Joodse opvattingen van het koninkrijk van de Messias invoerden met een grote mate van hun fantastisch materialisme. In zeer recente dagen, zoals in de tegenwoordige tijd, zijn er die in een vernieuwde aarde 'het mooiste plekje van de hemel' wilden zien en alle hemelse beloften wilden verlagen tot een vervulling op aarde. Het schijnt echter bijna onnodig om te zeggen dat de Schrift de hemel en de aarde altijd gescheiden houdt; en dat zoals de aardse beloften hun plaats hebben in

het Oude - , zo de hemelse hun plaats hebben in het Nieuwe Testament. Maar Christus is het middelpunt en het hart van beide en vanwege ons belang in Hem hebben wij ook, hoewel christenen, verbinding met Israël en de aarde. Aan zijn eigen discipelen beloofde de Heer dat zij zouden 'zitten op twaalf tronen, oordelende de twaalf stammen van Israël' (Matt. 19:28) en dat is 'wanneer de Zoon des mensen zal zitten op de troon van zijn heerlijkheid'. Als Johannes in de hemel dan ook ziet dat 'de leeuw van de stam van Juda' het boek van de toekomst neemt, dan vermeldt hij dat zij in de lofzegging van de verlost die volgt zeggen: 'zij zullen over de aarde regeren' (Openb. 5:10) En tot 'Hem die overwint' zegt de Heer Zelf: ' hem zal Ik geven met Mij te zitten op mijn troon, zoals ook Ik overwonnen en Mij gezet heb met mijn Vader op zijn troon' (Openb. 3:21).

Dit sluit in dat de aardse toestanden niet weer worden opgenomen, noch voor Hem noch voor ons. We hebben gezien dat dit koninkrijk van het 1000-jarige rijk voor Hem betekent dat de aarde in zijn handen wordt gesteld ten einde om haar terug te brengen uit haar lange vervreemding en ze aan God te onderwerpen. De 'ijzeren roede', die het symbool is van die regering (hoewel een herders staf) verplettert de opstandelingen in stukken als een pottenbakkers vat (Ps. 2:9). Dit is opnieuw één van zijn beloftes aan de overwinnaar om hem zulk een macht te geven (Openb. 2:26, 27); maar het karakter ervan toont aan dat het alleen met een beperkte en bijzondere tijd van doen heeft en niet met wat eeuwig is. Hij handelt hierin als 'Vader der eeuwigheid', om de dingen hun eeuwige orde te geven.

Israël zal dan onder het nieuwe verbond zijn, wat voor hen blijvende zegen verzekert. Niemand zal tot een ander behoeven te zeggen, ken de Heer; want zij zullen Hem allen kennen en ook in zijn karakter als Heiland, 'want' zegt Hij, 'want Ik zal jegens hun ongerechtigheden genadig zijn en hun zonden zal Ik geenszins meer gedenken' (Heb. 8:12). Toch zullen we een grote vergissing begaan als we denken dat dit een geestelijk peil impliceert zoals in de christenheid. In dit opzicht zal het ongetwijfeld volmaakter zijn, maar aards en niet hemels, zonder een vijandige

wereld te treffen, geen kruis te dragen, geen vreemdelingschap er in. Dit zijn al de noodzakelijke gevolgen van hun zegen. Moeilijker is het te denken dat de oude rituelen tot op zekere hoogte worden hersteld, de tempel en haar dienst en met de heerlijkheid als van ouds, maar die zich nu uitbreidt over de hele stad van God - 'een wolk des daags en des nachts een schijnsel van vlamvend vuur' (Jes. 4:5). Ezechiël ziet haar komen en de nieuwe tempel vervullen (Ez. 42:2-5) en hoort van een 'vorst' die zijn zondoffers als van ouds offert en zijn nageslacht en zijn zonen heeft (45:22; 46:16). Let er op dat hij niet de 'Koning' is; en hoe dit alles en de tegenwoordigheid van de heerlijkheid van vroeger, de gedachte helemaal op zij zet, als we die ooit al hadden, van een wonen van Christus op aarde in die dagen van welke Ezechiël profeteert.

Hij zal regeren, - en 'op de troon van David'; zo positief zegt de Schrift het; maar dit betekent niet dat 'hemel' slechts een andere naam voor 'aarde' is geworden, noch minder voor het land van Israël; het betekent niet dat de oneindige heerlijkheden van de Christus moeten worden samengetrokken in enkel die van een machtiger David of een wijzere en schitterender Salomo. De opvatting van het Oude Testament van de Messias moet verruimd worden door het Nieuwe Testament; niet die van het Nieuw Testament moet worden ingekrompen tot de maat van het Oude. Alleen op deze manier zullen we inderdaad vinden dat het Oude Testament zelf haar volledige betekenis verkrijgt, wanneer ze wordt veranderd door een licht dat niet van haar zelf is.

We moeten er ook aan denken dat het 1000-jarige rijk niet eeuwig is, niet de uiteindelijke rust van God. Het is niet de zevende dag, de sabbat van de schepping, maar de zesde, de man en de vrouw gesteld over de aarde om haar te 'onderwerpen' en 'houdt haar onderworpen'. De gedachte aan een sabbat van het 1000-jarige rijk is op het eerste gezicht een dwaze gedachte; want de sabbat van God kan nooit opnieuw verbroken worden, zou nooit kunnen worden bemeten door duizend jaren! Ongetwijfeld hebben de mensen die hebben voorgesteld dit te verruimen overeenkomstig het 'jaar-dag' principe tot 360, 000 jaar, de tegenstrijdigheid gevoeld. Dat lijkt langer en passender, maar alleen

vanuit een menselijk standpunt; God's rust kan alleen eeuwig zijn; en de enige beperking tot 1000 jaren heeft haar les voor ons in dit opzicht. Het zegt ons dat wij door het nemen van het millennium als sabbatsrust, het tijdelijke voor het eeuwige houden en de dwaling, zo fundamenteel als ze is, moet zich vastzetten in al onze gedachten er over.

Dus wat we uit de aard der zaak verwachten betreffende haar is een geestelijke ontwikkeling die we, wat de aarde betreft (en het millennium is alleen op de aarde van toepassing), in haar niet zullen vinden en die niet vindende, zullen we verleid worden om de duidelijkste feiten dit betreffende door de vingers te zien of te ontkennen, of te 'vergeestelijken' wat te laag is om te passen voor ons begrip van wat het eigenlijk moest zijn. Maar hoe kunnen we ons een moment een eeuwigheid voorstellen als een 'ijzeren roede', of (wat dit insluit) het onderwerpen van vijanden?, hoe kunnen we zulke dingen vergeestelijken?

Nee, de aarde van het millennium is er nog niet gereed voor om te kunnen zeggen 'de tabernakel van God is bij de mensen en Hij zal bij hen wonen'- of 'tabernakelen'. Dat zal waar zijn wat de nieuwe aarde betreft, maar we moeten het niet misplaatsen; en dit te misplaatsen, hoeveel zal hierbij betrokken zijn! (dit insluiten?)

Het duizendjarige rijk is een grote voorbereidingstijd. Zelfs wat de hemelse heiligen betreft, hun vreugde en heerlijkheid kan niet van deze zijde van de dingen worden gemeten. Wat Israël en de volken betreft, hoe gezegend zij onder de openlijke regering van Christus ook mogen en moeten zijn, voor hen is het slechts een voorbereiding op de eeuwigheid, - zulk een voorbereiding als de eeuwen tot dan toe geweest zijn voor de hemelse heiligen. En dan, laten we niet vergeten, het is nog een voorbereiding voor de aarde, hoewel voor de nieuwe aarde; en dat betekent veel - hoeveel, niemand van ons heeft dat misschien beseft.

Over het aardse millennium zal een hemelse Koning regeren, met een hemels gezelschap van verlostte mensen die door genade zijn deelgenoten en dienaars zijn; 'op de troon van David', maar niet in het

paleis van Salomo; en hoewel met openlijke (duidelijke) en absolute macht, toch met zelfopgelegde beperkingen, zowel wat betreft de openbaring als de uitoefening er van, zoals het beproevende en opvoedende karakter van de dingen insluiten en een zorgvuldige lezing van het Oude Testament (naar ik geloof) duidelijk zal maken aan hen die het met het oog hierop lezen.

Hoe gezegend zich te wenden naar zulk een beeld van dat koninkrijk zoals bijvoorbeeld Ps. 122 vertoont! Maar het is alleen het Nieuwe Testament dat, als het niet zoveel zegt over het koninkrijk, toch de Koning voor ons plaatst met de 'kroon waarmee zijn moeder Hem kroonde' (Hgl. 3:6), kunnen we in een ware en gezegende zin zeggen. Want Hij is de Zoon des mensen en geboren uit een vrouw en dit is een heerlijkheid verworven door zijn vernedering. Uit een diepere vernedering heeft Hij een andere heerlijker kroon verworven en een kroon waarmee zijn volk Hem met vreugde kroont, 'Emmanuel', God met ons, zelfs 'Jezus, die zijn volk van hun zonden heeft behouden'.

De gekroonde Christus

Hoofdstuk 11 - Hoofd en Erfgenaam van alle dingen

Die naam die Jesaja gaf aan het 'geboren kind' - de 'Vader der eeuwigheid'- voert ons er toe zijn relatie tot de eeuwige toestand, waarvan Hij de Schepper is, te overdenken. Hier zullen we inderdaad tot op zekere hoogte een tegengestelde gedachtenlijn vinden tot dat wat we juist voor ons hebben gehad; en toch in volledige overeenstemming er mee. Want als, in wat we bekeken hebben, Christus gezien is zoekende en werkende voor de heerlijkheid van de Vader, totdat Hij het koninkrijk, - dat Hij ontvangen heeft om alle dingen in overeenstemming te brengen met zijn gezegende wil, - aan Hem kan geven, dan is dat zeker in volmaakte overeenstemming met dit om te ontdekken dat Christus in Zichzelf het middelpunt is van al de gedachten en voornemens - de raadsbesluiten van de Vader. Als we in gemeenschap met de Zoon de Vader voor ons gehad hebben, dan hebben we nu in gemeenschap met de Vader de Zoon. Het is onze vreugde en wonderbaar voorrecht om in gemeenschap te worden gebracht met zowel 'de Vader als met zijn Zoon Jezus Christus'.

De Zoon is als het Woord de Openbaarder van God en als het vleesgemaakte Woord ook de Openbaring. De schepping, als in het zijn geroepen door het Woord, verkondigt met gebroken en gereflecteerde stralen de heerlijkheid van haar Schepper. Dit is dat huis van God waarvan de tabernakel onder Israël een beeld was en waarover de

Zoon gesteld is (Hebr. 3:1-6). Zelfs hierin is Hij reeds vanaf het begin dienende geweest en tot welke dienst verbindt het Hem bijgevolg niet! Want, als —ver haar en als de Openbaarder, moet Hij de heerlijkheid van die openbaring handhaven, te midden van alle zwakheid verbonden met het schepsel en het zou het schepsel niet zijn als het niet zwak was, noch zou iets anders als zwakheid en afhankelijkheid haar passen.

Bovendien, des te hoger de samenstelling wordt gevoerd, - des te complexer en wonderlijker ze wordt, des te zwakker ze is; des te meer ze tot God opstijgt, des te groter de diepte waarin ze kan vallen; des te rijker het schip beladen is, des te groter is de schat die blootgesteld is aan schipbreuk.

De dienst die hier door de Zoon op Zich genomen wordt is een dienst van liefde. Openbaring is voor het schepsel, niet voor God. De in haar geopenbaarde heerlijkheid is er niet voor om de rijkdom van de Openbaarder te doen toenemen, maar van hem aan wie het wordt geopenbaard. God behaalt geen gewin van zijn schepselen, ook doen zij zijn rijkdom niet toenemen ten koste van henzelf, 'Indien gij zondigt, wat doet gij Hem daarmee aan? Al zijn uw overtredingen vele, wat maakt gij Hem daarmee? Indien gij rechtvaardig zijt, wat geeft gij Hem daarmee? Of wat kan Hij uit uw hand ontvangen?' (Job 35:6, 7) Nee, liefde kan alleen haar rijkdommen rekenen in het op zich nemen van zulke lasten. En God is liefde; en zijn heerlijkheid is in het uitstorten van goedheid; en daarvan is Christus de enige volmaakte uitdrukking. Wat is dan eenvoudiger dan dat Christus - niet eenvoudig de Zoon van zijn liefde, maar de Zoon die mens geworden is - het einde is waarvoor de gehele schepping bestaat? Goddelijke liefde, zoals ze aan de dag gelegd is, bevestigt, verheerlijkt in Hem, is de enig mogelijke sleutel tot het mysterie van ons zijn.

De zonde is binnen getreden en wij denken daarom natuurlijk heel verschillende gedachten. 'Heer, ik wist van U dat U een hard mens bent, die maait waar U niet hebt gezaaid en inzamelt vanwaar U niet hebt uitgestrooid.' (Matt. 25:24), wordt in alle menselijke talen gezegd

in uitspraken van verzekerde overtuiging. Zelfs het kruis, de meest wonderbare openbaring van goddelijke liefde die gemaakt kon worden, is verduisterd en ontheiligd door zulke godslasterlijke beschuldigingen. Maar het antwoord is gegeven door de mond van de geduldige Lijder Zelf, wiens verhoging dient en zal dienen om mensen tot Hem te trekken en zo tot God. 'En Hij is voor allen gestorven, opdat zij die leven, niet meer voor zichzelf leven, maar voor Hem die voor hen is gestorven en opgewekt' (2 Kor. 5:15).

Hij heeft dan opnieuw zijn erfelijke naam verdedigd als 'Zoon over het huis van God'; en terwijl Hij het uiteindelijk gewijd heeft als een tempel van lofprijzing voor eeuwig, zal Hij het Hoofd er over blijven. Want dit is 'de verborgenheid van de wil van God, naar zijn welbehagen, dat Hij Zich had voorgenomen in Zichzelf aangaande de bedeling van de volheid der tijden, om alles wat in de hemel en op de aarde is, onder één hoofd samen te brengen in Christus; in Hem, in Wie wij ook erfgenamen zijn geworden' (Ef. 1:9-11).

Dit moeten we niet verwarren met het koningschap van het duizendjarige rijk, of met iets dat voorbij zal gaan. De 'volheid der tijden' is niet eenvoudig de laatste van de eeuwen der beproeving, maar dat waar naartoe zij alle heenwijzen en de weg leiden. Hoofdschap is niet hetzelfde als regeren over, op de manier van een koning, maar sluit een engere, natuurlijke, en om zo te zeggen, organische relatie in. Het hoofd is de vertegenwoordiger en de vertolker van dat waarvan hij hoofd is en wat zonder hoofd op een verschrikkelijke wijze gebrekkig zou zijn. Zo is het hoofdschap van Christus over de schepping; en Efeze completeert hier de leer van de twee die voorafgaan en verbindt daarmee als positionele brieven - Romeinen en Galaten. De drie vormen een opklimmende reeks die in Efeze hun hoogste punt en dus het breedste uitzicht bereiken. Want in Romeinen en Galaten wordt zijn hoofdschap beperkt tot de mens en zo is Hij de tweede Adam van een nieuwe schepping. Dat op zichzelf zou engelen uitsluiten; maar zij zijn niet uitgesloten en de naam van de Heer zou dezen ook noodzakelijkerwijs insluiten.

In het derde hoofdstuk vinden we bijgevolg dat 'elke familie' - zo moet het vertaald worden - 'in hemelen en op aarde wordt genoemd' - of zijn naam krijgt - 'naar de God en Vader van onze Heer Jezus Christus'. D. w. z. de verhouding van God tot Christus als mens beïnvloed zijn verhouding tot al zijn verstandelijke schepselen. Het kon zeker niet uitblijven dat dit zo is. Christus' eigen plaats in verhouding tot de mensen moet in zeker opzicht dienen voor meer dan mensen; en de opwaartse richting van de schepping in Christus moet het aan God binden op een wijze die onuitsprekelijk verschilt van haar originele verhouding als alleen schepsel. Het karakter van de mens wat zo algemeen opgemerkt wordt als een microkosmos, - zijn natuur die hem in relatie tot elk deel van het universum van God plaatst - wordt op deze wijze een zaak van het hoogste en tederste belang, als we ons realiseren dat dit de door de Zoon van God aangenomen natuur is.

Dat Hij de Zoon is heeft hier ook haar betekenis zoals we zien, en hoe schijnt de originele en goddelijke verhouding door de aangenomen relatie heen. Hoe wonderlijk harmoniërend is alles met al haar overtreffende zaligheid. Hoe 'alle dingen geschapen werden tot' Christus, als wel 'door' Hem kunnen we duidelijk zien (Kol. 1:16); evenals hoe, niet slechts door zijn macht, maar in de verbinding van zulk een verhouding, 'in Hem alle dingen bestaan' (vs. 17).

Dus de Zoon is de 'erfgenaar van alle dingen' (Hebr. 1:2); en zoonschap en erfgenaar gaat samen, niet slechts onder de stervende mensenkinderen die, die onder de dood vanwege de zonde, hun bezittingen aan anderen nalaten; maar zoonschap en erfgenaar zijn gaat samen in dingen die eeuwig zijn en waar opnieuw dat wat goddelijk is doorschijnt en het schepsel zijn en het tijdelijke verklaart. De gedachten van God weerkaatsen Hemzelf en ontspringen uit zijn eigenschappen - uit de diepte van zijn natuur. We zouden alleen wensen dat er meer bekwaamheid was om wat zijn Woord, de sleutel van alles, voor ons heeft geopend, te ontvangen en na te gaan! Laten we er aan denken dat het in deze verbinding is dat we verzekerd worden dat 'naar de rijkdom van zijn genade, waarmee Hij jegens ons overvloedig is

geweest in alle wijsheid en (bedachtzaamheid of) inzicht ¹⁵) waarmee Hij ons de verborgenheid van zijn wil bekend gemaakt heeft' (Ef. 1:9).

Ja, inderdaad, God heeft aan ons gedacht als degenen die Hij geroepen heeft tot de gemeenschap van zijn Zoon Jezus Christus en ons traint om zijn mede-erfgenamen in zijn erfenis te zijn. Zullen we niet beantwoorden aan zijn zorgen, proberen meer te groeien in de gezindheid van Christus'?

Hoe teder worden onze gedachten naar deze heerlijkheden van Hem getrokken door de herinnering van ons eigen persoonlijk belang daarin. Zoals hier, waar van de verborgenheid van zijn wil om alles in Christus onder één hoofd samen te brengen gesproken wordt, worden we er regelrecht aan herinnerd, 'in Wie wij ook erfgenamen zijn geworden' (of, een erfdeel verkregen hebben). En opnieuw aan het einde van dit hoofdstuk, 'En Hem heeft Hij als Hoofd over alles gegeven aan de gemeente, die zijn lichaam is'. In Kolosse vinden we, in de meest karakteristieke verzen van de hele brief: 'Want in Hem woont de hele volheid van de Godheid lichamenlijk, en u bent voleindigd in Hem, die het hoofd is van alle overheid en gezag.' (Kol. 2:9, 10) Zulke dingen als deze waarvoor we zeker heel huiverig moeten zijn om ze samen te voegen, verenigt het Woord van God als om onze aandacht door zulke verbindingen uit te lokken, als om het onmogelijk te maken om zelf te bezitten wat van ons is, zonder de heerlijkheden van Christus die er zo mee verbonden zijn na te vorsen.

15 Ik kan hier geen beter woord vinden om het idee van phronesis uit te drukken, dat in de gewone versie, hoogst ongeschikt, met 'voorzichtigheid' wordt vertaald. Anderen geven 'intelligentie', maar omdat het van Gods kant jegens ons is, lijkt dit ook nauwelijks toereikend.

De gekroonde Christus

Hoofdstuk 12 - Hoofd van het lichaam

We lezen niets van een ‘Lichaam van Christus’ (in de zin van waarin we het nu beschouwen), totdat Christus als mens in de hemel is. Als beeld, wat het natuurlijk is, hangt de geschiktheid van het beeld hiervan af dat het een relatie tot Christus als mens is waar- van het spreekt. Daar het een beeld is moeten we haar kracht als zodanig onderzoeken, zoals de Schrift het ontwikkelt, waarbij we verwachten dat we daarin de lering zullen vinden die alle beelden hebben; want, evenals in de geschiedenis van Israël, ‘de dingen die hun overkomen zijn’, (kunnen niet alleen in een typologische zin gebruikt worden, maar), ‘als voorbeelden’ (1 Kor. 10:11), kunnen wij er dus ook zeker van zijn dat uit de aard der zaak overal, overeenkomstig de bedoeling van God, de omkleiding van het natuurlijke slechts de sluier van het geestelijke is; ook moeten we niet ‘te veel materialiseren’ door de heerlijkheid van het licht toe te staan door haar aardse tabernakel heen te schijnen.

Dit herinnert ons er opeens aan dat de Heer zijn lichaam vergelijkt met de tempel van God, ‘breekt dit tempelhuis af en in drie dagen zal Ik het oprichten. Hij sprak over het tempelhuis van zijn lichaam’ (Joh. 2:19, 21). En dit is direct in de lijn van het getuigenis van Johannes, dat ‘Het Woord vlees is geworden en onder ons heeft gewoond (getabernakeld); (en wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van de eniggeborene van een vader) vol van genade en waarheid’ (Joh.

1:14). Hier wordt gezegd, 'is vlees geworden' niet omdat Hij niets dan een menselijk lichaam aannam, maar omdat Hij door het aannemen van vlees, binnen de sfeer van menselijke waarneming en kennis kwam, - hier begon de directe openbaring van zijn heerlijkheid; Hij was in de wereld en het licht er van.

Het voor Hem toe bereide lichaam was als het instrument van zijn Geest waardoor zijn woorden en werken de unieke gehoorzaamheid bekend maakten die Hem uitriepen tot de tweede mens; terwijl over alles, door alles, in vreemde maar toch gezegende harmonie hiermee, de hogere heerlijkheid scheen. Zo was het lichaam van Christus de tabernakel of de tempel van God op aarde.

Nu, de apostel gebruikt als hij over de verantwoordelijkheid van christenen spreekt, als voortvloeiende uit hun verhouding tot Christus, hetzelfde beeld en dezelfde gedach-tengang. De gemeente, als gedoopt door de Heilige Geest van God, is één lichaam en dat is het lichaam van Christus (1 Kor. 12:13, 27). Christenen zijn ook, om dezelfde redenen, de tempel van God, de Geest van God woont in hen (hfst. 3:16). Deze gedachten worden hier niet verder verbonden, maar op een andere plaats in hetzelfde hoofdstuk verbindt hij ze verder (6:15-20) en past ze toe op de individuele christen en op zijn lichaam als inwonend door de Heilige Geest. 'Uw lichamen', zegt hij, 'zijn leden van Christus. . . of weet u niet dat uw lichaam de tempel is van de Heilige Geest, die in u is, die u van God ontvangen hebt en dat u niet van uzelf bent? Want u bent voor een prijs gekocht, verheerlijkt dan God in uw lichaam!'

Hier in de christen, als in Christus, is het lichaam de tempel van God, terwijl Hij er in verheerlijkt wordt door de toewijding aan Hem van die leden waarin mensheid zelfs in; haar grootste vermogens wordt gemanifesteerd. Het praktische leven verheerlijkt Hem, niet alleen in het karakter dat er in tentoongespreid wordt, maar als de vrucht van goddelijke genade die handelt krachtens het gezegende werk van Christus en door de Geest van God.

De apostel spreekt natuurlijk niet over de gemeente, maar over het individu; en daarom zegt hij 'dat uw lichamen leden van Christus zijn - verder kon hij niet gaan. Toch is de basis hetzelfde, het 'verenigd zijn met de Heer' door de Geest; en het individu is zo op dezelfde wijze de tempel van God zoals de gehele gemeente het is. Tot zover tenminste, vertegenwoordigt het individu het geheel, de 'levende steen' vertegenwoordigt of vertoont de natuur van het gehele gebouw.

Zoals het Hem 'toebereide lichaam' dat was waarin het Woord werd geopenbaard, en het Leven, zo gezien, 'het Licht der mensen' werd, zo heeft Hij, in de nacht van zijn persoonlijke afwezigheid, een lichaam waarin (hoewel niet in die oorspronkelijke helderheid) hetzelfde Licht schijnt. Zo wordt hier steeds, in de plaats van de manifestatie, over het lichaam van Christus gesproken De gemeente is 'de brief van Christus, geschreven, gekend en gelezen door alle mensen, geschreven. . . . met de Geest van de levende God op vlezene tafelen van de harten', - geschreven met de stralen van die voor de wereld verborgen heerlijkheid, maar die voor het geloof onbedekt is: 'Want de God die gezegd heeft: 'Uit duisternis zal licht schijnen', Die heeft geschene in onze harten tot de lichtglans van de kennis van de heerlijkheid van God in het aangezicht van Jezus Christus' (2 Kor. 3-4:6). Dus 'wij hebben het denken van Christus' (1 Kor. 2:16); in het lichaam van Christus, krachtig gemaakt door zijn Geest en bestuurt door dat onzichtbare Hoofd in de hemel, vernieuwt het leven van Christus zichzelf op aarde voortdurend. Want het lichaam spreekt van levende activiteiten, van een organische eenheid waarin gemeenschap wordt bewerkt door de dienst van ieder lid voor het geheel; want geen enkel lid van een lichaam leeft voor zichzelf en de liefde van Christus voor de zijnen wordt weergegeven in de wederkerige dienst die de uitstroming is van de liefde en waarin Hij, die het best onze belangen kent, heeft voorzien door de verscheidenheid en ongelijkheid van de gaven die Hij gegeven heeft, opdat wij des te meer aan elkander verbonden zouden worden door onze onderlinge afhankelijkheid.

Zo is de gemeente die het lichaam van Christus is in de gedachten die de Schrift er van geeft. Over de belemmeringen om dit te verwerkelijken weidt de Schrift ook volledig uit (staat . . . bij stil) en zij maakt dat wij ze pijnlijk en voortdurend voelen. Maar dit ligt niet binnen onze bedoeling om nu te beschouwen; zoals het inderdaad zelfs niet de gemeente zelf is die het voorwerp voor ons is, maar Christus in zijn relatie tot haar. Dit, - terwijl het in Hem onuitsprekelijke nederbuigendheid en genade is, - is zelfs dus zijn eeuwige heerlijkheid en zal de harten van alle hemelingen met zijn lof vervullen. Ja, 'Hem (God) zij de heerlijkheid in de gemeente en in Christus Jezus, tot in alle geslachten van alle eeuwigheid!' (Ef. 3:21)

In Korinthe wordt de gemeente beschouwd in haar orde, gemeenschap en dienst. Ze is het lichaam van Christus (1 Kor. 12:27) en daarom is Christus haar hoofd, maar het hoofd wordt niet uitdrukkelijk voor onze aandacht gebracht, behalve incidenteel, 'ook het hoofd tot de voeten: Ik heb jullie niet nodig' (vs. 21). Ik zie geen moeilijkheid om dit op Christus toe te passen. De gemeente is, in dat goddelijke voornemen wat de heerlijkheid van goddelijke genade is, zijn 'volheid'; het hoofd moet een lichaam hebben; en het is vanwege deze wonderbaarlijke verhouding, dat gezegd wordt waar gesproken wordt van de eenheid van het lichaam niettegenstaande haar vele leden, 'zo ook de Christus' (1 Kor. 12:12). Sommigen beginnen dit zelfs uitsluitend op de gemeente toe te passen - 'het gezalfde Lichaam'. En ze vertellen ons zelfs dat het niet de gedachte van de Schrift is dat die het compliment (aanvulling) van Christus is en dat als we hier Christus erbij betrekken, het oog en het oor die de apostel als delen van het lichaam aanhaalt, aan het Hoofd zouden toebehoren; Maar zelfs in Efeze en in Kolosse wordt 'het lichaam gezien als voleindigd in zichzelf, hoewel afgeleid' van Christus. Neen, zelfs van de kracht van 'Hij gaf Hem als hoofd over alles (alle dingen) aan de gemeente, die zijn lichaam is' wordt gezegd dat dit alleen is 'opdat Hij in alle dingen de eerste plaats zou innemen - om Hoofd te zijn' (Ef. 1:22; Kol. 1:19). 'Alle dingen', zo wordt tenslotte geredeneerd, 'zijn slechts menselijke beelden'; 'wij hebben teveel gematerialiseerd'.

Nu, we geven direct toe, dat 'het lichaam van Christus', als toegepast op de gemeente, een beeld is en daarom ook het hoofdschap van de Heer. Dit zijn beelden van de werkelijkheid, om iets over te dragen waarvoor alle woorden te zwak zijn. Deze beelden te materialiseren zou profaan (heiligschennis) zijn; maar om ze op te vatten als de meest geschikte taal die gevonden kan worden om ons te doen verstaan wat gekend kan worden en wat God wilde dat we zouden kennen, - ze te nemen voor hun volle waarde, daarom, in plaats van dat woord te verzwakken en zo de mededeling van de Geest die ze gaf gering te schatten, - dat is het wat ons zeker betaamt. De apostel zelf verzekert ons dat we 'nu door een spiegel kijken, wazig' (in een raadsel 1Kor. 12:12) Moeten we daarom niet des te scherper nauwkeurig onderzoeken, met des te meer zorg kijken naar al de woorden van het raadsel?

Nu, het is zeker, de apostel gebruikt deze termen, 'hoofd' en 'lichaam', zeer duidelijk en beslist in verband met de verhouding tussen Christus en de gemeente. Het zijn woorden die niet slechts éénmaal of toevallig worden gebruikt. We kunnen inderdaad zien dat het beeld ons in de steek laat voor de volle werkelijkheid; want het lichaam moet opgroeien tot Hem die het hoofd is (Ef. 4:15) en vanuit het hoofd neemt het lichaam toe tot de opbouw van zichzelf (vs. 16). Ja, Christus 'voedt en koestert de gemeente Want wij zijn leden van zijn lichaam' (vs. 29, 30). En in Kolosse hebben we dezelfde uiteenzetting (Kol. 2:19).

Dus het lichaam wordt zeker 'afgeleid van het hoofd'; maar dat toont niet aan dat het hoofdschap van het lichaam (zoals ons verteld wordt) geen autoriteit uitdrukt. Zeker, het is datgene wat het hoofd in relatie tot het lichaam zou uitdrukken; en dit is het dunkt mij, waarom de apostel kan spreken over het oog en het oor als zich in het lichaam bevindende, eerder dan over het hoofd. Want oog en oor zijn geen besturend deel; het gehoor gaat gepaard met de geest van gehoorzaamheid, het is het deel dat in het Oude Testament met bloed gezalfd wordt om dit uit te drukken. Ondertussen ziet de gemeente ook en wordt ze met inzicht (verstand) bestuurd. Maar het hoofd presideert (heeft het voorzitterschap) - bestuurt. De kroon wordt op het hoofd geplaatst. Te

zeggen, 'of ook het hoofd ¹⁶) kan niet tot de voeten (zeggen)', is zoveel te zeggen als kan worden gezegd.

Nog eens, 'vrouwen weest aan uw eigen mannen onderdanig als aan de Heer, want de man is het hoofd van de vrouw, evenals ook Christus het hoofd is van de gemeente' (Ef. 5:23). Kan gezegd worden dat hier sprake is van autoriteit?

Het is waar, enkel autoriteit geeft niet de eigenlijke gedachte weer van het hoofdschap dat ontspringt uit de relatie met een gemeenschappelijk belang en in het algemeen een representatief karakter inhoudt. Hoofd en lichaam, terwijl ze natuurlijk als zodanig tegenover elkaar kunnen staan, zijn toch in vereniging zo intiem dat elke volmaaktheid van de één zonder de ander alleen de volmaaktheid van een lichaam zou kunnen zijn. De Schrift beschouwt dit zeker niet betreffende de gemeente in Korinthe, zoals we hebben gezien. Drie keer wordt het ontkend door 'het Hoofd tot de voeten', 'zo ook de Christus', en 'u bent {het} lichaam van Christus' (1 Kor. 12:28).

We kunnen de gedeelten in Efeze en Kolosse voor zichzelf laten spreken; maar het is goed ons te realiseren hoe God daarin ons zoveel als mogelijk is wilde verheffen tot de hoogte van zijn heerlijke gedachten. Zo in Ef. 1:22, 23, 'En Hij heeft alles aan zijn voeten onderworpen en Hem als hoofd over alles gegeven aan de gemeente, die zijn lichaam is, de volheid van Hem die alles in allen vervult'. Daar hebben we de woorden, maar hoe moeten we die interpreteren? Dat Christus hoofd over alles zou zijn, - dat is niet moeilijk om te begrijpen als Hij is wat Hij is, de Schepper van alle dingen, Degene voor wie alles werd geschapen, Degene door wie alle dingen bestaan en nog bovendien Degene die het behaagde Zichzelf voor eeuwig met deze schepping van Hem, door de mensheid die Hij heeft aangenomen, te verbinden. Maar de apostel zegt: ' Hoofd over alles aan de gemeente'. Waarom en hoe 'aan de

16 Als het lichaam 'volmaakt (vleindigd) in zichzelf' is, en Christus hier niet het hoofd is, wat is dan dit 'hoofd van de gemeente', (als het iets betekent) dat niet Christus is?

gemeente'? Dat kan niet betekenen om dat wat absoluut is te begrenzen. Het kan niet betekenen (wat iets gerings zou zijn om te zeggen in zulk een verband als waarin we het hier hebben) dat God Hem in alles (alle dingen) uitmuntend heeft gemaakt voor de gemeente, - zelfs als dat de betekenis van 'hoofd over alles' zou zijn. Nee, maar dit hoofdschap over alles toont de volheid van zijn bronnen voor dat waarvoor Hij hoofd is op zulk een wijze¹⁷) dat het zijn lichaam is. Het hoofd over alles is hoofd van een volk — door de Geest verenigd met Hem, dat zij één zijn met Hem zoals een lichaam het is met haar hoofd; dus zijn volheid, zoals het hoofd een lichaam moet hebben opdat er een volledige mens zou zijn. Toch, hoe wonderbaar om te zeggen, Hij die in relatie tot dit lichaam is als zijn volheid, is Zelf goddelijk en alles in allen vervullende!

We kunnen deze gedachte ook in Kolosse nagaan, hoewel met een karakteristiek verschil van voorstelling: ' Want in Hem woont de hele volheid van de Godheid lichamelijk, en u bent voleindigd in Hem, die het hoofd is van alle overheid en gezag. . . . het hoofd, uit Wie het hele lichaam, door zijn gewrichten en banden ondersteund en verbonden, opgroeit met de groei van God' (Kol. 2:9, 10, 19).

Door sommigen is gezegd dat we nooit lezen van het lichaam van Christus in de hemel en dat is zeker waar voor de hele tegenwoordige tijd. De gemeente is nog niet in de hemelen, er wordt nooit over gesproken dat er een gedeelte hier is en een gedeelte daar. De toestand van de gestorvenen is niet de vraag, hoewel iedere heilige die buiten het lichaam is, bij de Heer is. Maar de poorten van de Hades kunnen over de gemeente niet zegevieren; en zij blijft op aarde totdat ze opgenomen wordt om de Heer in de lucht te ontmoeten, dan voltallig door het terugkrijgen van de velen die in de tussentijd door de dood waren verwijderd.

Tot dan zal het lichaam niet de volledige status hebben bereikt van haar gezegend hoofd, zo om volmaakt geschikt te zijn voor Hem, een werk dat nu door de voortdurende werkzaamheid van de Geest van God

17 etis esti naar soma autou.

voortgaat, die werkt door de gaven van zijn genade om dit resultaat te vervullen. Wanneer dit is voltooid, kunnen we geen ogenblik veronderstellen dat wat zorgvuldig is verwezenlijkt tot een einde zal komen en geen eeuwig voornemen zal dienen. We kunnen even goed denken dat onze eigen lichamen, volmaakt door de verandering van de levenden of door de opwekking uit de dood, dan hun bedoeling hebben vervuld en voor eeuwig opzij gelegd worden. In de toekomst van elk wordt ons inderdaad weinig te zien gegeven; maar dit moest in het ene geval zowel als in het andere ons geloof in die toekomst eigenlijk niet hinderen. We voelen ook dat we duidelijk veel kunnen afleiden van de dienst van het lichaam hier, wat haar toekomstige bedoeling betreft. Wat het lichaam nu voor ons is, dat zal het (alleen volmaakt) voor eeuwig voor ons zijn. Kunnen we niet even terecht afleiden, dat wat het lichaam van Christus nu voor Hem is, het dat (maar dan volmaakt, want we weten dat het volmaakt zal zijn) voor eeuwig voor Hem zal zijn? En we hebben het werkelijke verband gezien van de betekenis tussen onze lichamen en het zijne; op de beelden van de Schrift, ons gegeven door God voor onze lering, kan worden gerekend tot onze lering en niet tot onze misleiding.

Het lichaam is de knecht van de geest en spreekt in al haar delen van speciale aanpassingen aan haar verschillende behoeften. Zoals wij er vaak aan denken en het in de ziekelijke en verminkte toestand die het gevolg van de zonde is bewijst, kunnen we haar een beetje als een belemmering voor de activiteit van de ziel beoordelen - een blok aan het been daarvoor. Toch moest het simpele feit dat we bestemd zijn tot een eeuwigheid in het lichaam maken dat we zulke haastige gevolgtrekkingen afwijzen. Het lichaam is, zoals we momenteel zijn samengesteld zelfs op vele wijzen een noodzakelijkheid voor het werk van de geest zelf; en de geest oefent haar, tuchtigt haar, evengoed als dat ze haar voor haar wil gebruikt.

In hoeverre kan iemand dit toepassen op het lichaam van Christus, terwijl er natuurlijk ten volle aan gedacht wordt hoe het geheel en al uit genade is, niet uit noodzaak, dat Hij in zulk een relatie gevonden

wordt zoals dit is inbegrepen bij mensen die zijn schepselen zijn. Hier, inderdaad, hoe vaak lijkt het een tegenstand tegen zijn wil, hoe weinig schijnt het licht van het leven ook uit ons als zijn aanbevelings-'brief' in de wereld, hoe weinig toont het Lichaam ook de tempel van zijn heerlijkheid te zijn, nu! Toch, de tuchtiging van zijn hand op ons, de ervaring van de genade die bij ons blijft en ons niet opgeeft, het leren hoe langzaam en onvolmaakt ook, iets van zijn weg, zijn beker, zijn doop, dit alles verzekert ons van wat zijn woord openbaart - een voornemen om ons bij Hem en voor Hem te hebben, een afgericht, getuchtigd, tenslotte een volmaakt 'Lichaam', waardoor zijn Geest de voornemens van zijn liefde zal bewerken, waarvan wij alsnog weinig kunnen weten, maar wat een speciale, goddelijk gegeven eenheid met Hemzelf zal openbaren, waarin Hij zal worden verheerlijkt, zijn hart zal worden bevredigd, daar Hij daarin de vrucht van de arbeid van zijn ziel ziet. En voor God zal de heerlijkheid zijn in de gemeente door Jezus Christus, door alle geslachten tot in eeuwigheid. Amen.

De gekroonde Christus

Hoofdstuk 13 - De Bruidegom

Zoals we dan hebben gezien, spreekt de gemeente als het lichaam van Christus van dienst in onderwerping aan en gemeenschap met het hoofd. In de bruid vinden we het in een nieuw aspect, waarin, terwijl verbinding met Christus juist evengoed op de voorgrond staat, meer de gedachte van rust dan van activiteit ligt; of het is het hart dat is ontwaakt en actief is, Christus wordt gezien als de Geliefde van het hart en in gekende en genoten relatie, haar gehele voldoening en welbehagen (verrukking).

Het 'lichaam' is niet gelijkwaardig aan de 'Bruid' en we missen veel als we de één als vervanger voor de ander aanvaarden. Op de onmogelijkheid dat de gemeente deze beide plaatsen vervult, is in de laatste tijd echter gewezen, en dat de leden van het lichaam van Christus niet de bruid zijn, maar een deel van de bruidegom Zelf. Maar zeker als dit beide beelden zijn, dan is hier niet onverenigbaar en is het alleen door verschillende aspecten van de waarheid sa--men te voegen op een strijdige wijze -'deel van de Bruidegom' - dat zij zo blijkbaar worden gemaakt. De Schrift verbindt ze zo niet en de dingen op deze wijze samen te brengen is alleen een onbewuste zelfverwarring van gedachten.

Men heeft er ook op gewezen dat de gemeente gedurende de tijd van Oude Testament een 'verborgenheid verborgen in God' was en dat dit

onverenigbaar is met het aanwezig zijn van typen er van in het Oude Testament, zoals waarvoor Rebekka bijvoorbeeld is aangenomen; want typen onderwijzen en waren bedoeld om dogma's (leringen) te onderwijzen, en van de verborgenheid wordt niet gezegd dat ze verborgen is in de Schrift, maar in God. Maar dit ziet over het hoofd de duidelijke verklaring van de apostel, waar hij, - na een directe aanhaling van Gen. 2:24, (die twee zullen tot één vlees zijn) terwijl een toepassing volgt van de voorafgaande geschiedenis van Adam en zijn vrouw, - zegt: ' Deze verborgenheid is groot; maar ik spreek over Christus en de gemeente' (Ef. 5:32) Nu, hier wordt de verborgenheid van de gemeente als de bruid van Christus gevonden aan het allereerste begin van het Oude Testament.

Typen op zichzelf onderwijzen niets; het is nodig dat de sluier die hen bedekt wordt weggenomen voordat ze iets meer dan louter geschiedenis kunnen zijn, ritueel, of wat aan hun oppervlakte ligt. Als de Schrift vol van hen was, zouden ze nog in God verborgen zijn totdat het Hem behaagde om de sleutel te geven om hun betekenis te ontsluiten. Het onderscheid dat getracht wordt te maken is daarom geheel ongegrond.

Het is waar, dat het Oude Testament wat het lichaam van Christus betreft, voor zover we weten, er niet op zinspeelt; terwijl er, wat de bruid betreft, vanaf het eerste begin typen van zijn. Maar dit niet alleen, het beeld van het huwelijk wordt telkens weer gebruikt met betrekking tot de verhouding tussen Jahweh en Israël, als een volk dat in een vertrouwelijke en unieke verbinding tot Hemzelf is gebracht; en dit zowel in de geschiedenis van het verleden en in de profetie van de toekomst. Dit was daarom geen verborgenheid in God verborgen, - geen geheim om in een latere tijd voor de dag te worden gebracht, - en kan niet verwijzen naar de gemeente die het lichaam van Christus is. Zo spreekt God in Jer. 31:31-34 over het verbond dat met hun vaders was gemaakt, toen Hij hen bij de hand nam om hen uit Egypte te leiden, als over een huwelijkscontract : 'mijn verbond dat zij verbroken hebben, hoewel Ik heer over hen ben, luidt het woord van Jahweh' (hoewel Ik

hen getrouwd had - SV). En in Hosea 2 veroordeelt God hun afdwalingen van Hem als overspel, terwijl Hij profeteert van de terugkeer van het volk tot haar 'eerste man' (vs. 6) als het gevolg van zijn handelingen met haar in de komende tijd: ' Zo zal Ik over haar bezoeken de dagen, waarop zij voor de Baäls het offer ontstak, zich tooide met ring en halssieraad en achter haar minnaars aan ging, maar Mij vergat, luidt het woord van Jahweh. Daarom zie, Ik zal haar lokken, en haar leiden in de woestijn, en spreken tot haar hart. Ik zal haar aldaar haar wijngaarden geven, en het dal Achor maken tot een deur der hoop. Dan zal zij daar zingen als in de dagen van haar jeugd, als ten dage toen zij trok uit Egypte' (1 2-14).

Dan komt de hernieuwing van de oude verhouding, maar op een intiemere wijze. 'En het zal te dien dage geschieden, luidt het woord van Jahweh, dat gij Mij noemen zult: mijn man (Ishi), en niet meer: mijn Baäl. Ja, Ik zal de namen der Baäls verwijderen uit haar mond; hun naam zal niet meer genoemd worden' (vs. 15-16).

De verandering van naam hier is veelbetekenend. 'Ishi' en 'Baäl' worden beide gebruikt voor 'man, echtgenoot'; maar de laatste is strikt 'heer, meester' en impliceert eenvoudig de onderwerping van de vrouw; terwijl 'ishi', 'mijn man' evenals bij dergelijke woorden in andere talen, teruggaat tot de schepping en het fundamentele geschikt maken van man en vrouw voor elkaar, zodat er een werkelijke gemeenschap of verwantschap in de relatie zou zijn. De verbinding met het in de plaats stellen van de ene naam voor de andere betreffende de ware God en het verdwijnen van de namen van de 'Baäls', de valse goden, uit de mond van Israël, is daarom gemakkelijk te verstaan. Tot hiertoe hadden ze God slechts gekend in de afstandelijke plaats van 'meester', niet in de werkelijkheid van zijn heerlijke natuur, niet in de hartelijke vertrouwelijkheid die Hij zocht. Zo was er niets om hun wegtrekken naar 'andere heren' die zich zijn plaats hadden toegeëigend te verhinderen. Maar nu zou, in de toekomst die Hij hier beschouwde, alles zijn veranderd, om de verhouding duurzaam te maken: 'Ik zal u Mij tot bruid werven voor eeuwig: Ik zal u Mij tot bruid werven (verloven)

door gerechtigheid en recht, door goedertierenheid en ontferming; Ik zal u Mij tot bruid werven door trouw; en gij zult Jahweh kennen' (vs. 18-19).

Hier is dan het einde van alle afdwalingen en nu, ' Men zal u niet meer noemen: Verlatene, en men zal uw land niet meer noemen; Woestenij; maar gij zult genoemd worden: -'Hephzibah'- Mijn welgevallen en uw land: -'Beulah'- Gehuwde. Want Jahweh heeft een welgevallen aan u, en uw land wordt ten huwelijk genomen' (Jes. 62:4).

Hier is het duidelijk dat aan Israël, God's aardse volk, deze beloften toekomen. Het moet zeker even duidelijk zijn, dat de 'bruid van het Lam', verenigd met Hem in de hemel voordat Hij te voorschijn komt om de aarde te oordelen (Openb. 19), niet Israël is en dat het 'nieuwe', het 'hemelse Jeruzalem', 'Jeruzalem dat boven is' (Openb. 21; Gal. 4:26) niet de Oud Testamentische stad kan zijn, zelfs niet in de volste heerlijkheid van haar toekomstige heerlijke tijd. Dus worden er zeker twee 'bruiden' beschouwd in de Schrift, een hemelse en een aardse; en de bezwaren die hier tegen gemaakt worden zijn werkelijk hoe dan ook krachteloos. Bijvoorbeeld wanneer gezegd wordt: ' De bruid in Jesaja, Jeremia en Hosea is Israël, of in ieder geval de uitverkorenen uit Israël; zij die deelgenoten van de hemelse roeping in Israël waren'. Niets zou zeker meer tegen de Schrift kunnen zijn dan dit. Maakte God met deelgenoten aan de hemelse roeping een verbond toen Hij ze bij de hand nam om ze uit het land Egypte te voeren? Waren het uitverkorenen in Israël die het verbond verbraken hoewel Jahweh een echtgenoot voor hen was? Waren zij het aan wie Hij een scheidbrief gaf en hen wegzond? Is het een hemels land, dat niet meer 'Woestenij' genoemd wordt, maar 'Gehuwde'? Wordt tegen een hemels volk gezegd: 'Keert weder, afkerige kinderen, luidt het woord van Jahweh, want Ik ben heer over u; Ik zal u nemen, één uit een stad en twee uit een geslacht, en u brengen te Sion'? Indien deze vragen niet bevestigend kunnen worden beantwoord, dan is de bruid van het Nieuwe Testament, wat ze ook mag zijn, zeker niet dezelfde als die van het Oude Testament.

De schrijver erkent zelfs dat 'al de beloften aan Israël als natie aards waren' en dat zijn de beloften hier; zij zijn nationaal, hoewel het waar is dat slechts zij ze kunnen genieten die die geestelijke verandering ondergaan waar onze Heer de nadruk op legt dat ze nodig zijn voor elkeen om het koninkrijk van God binnen te gaan. Zoals Jesaja 4:3, 4 zegt: ' En het zal geschieden, dat wie overgebleven is in Sion, overgelaten in Jeruzalem, heilig zal heten -ieder die in Jeruzalem ten leven is opgeschreven, wanneer de Here het vuil der dochters van Sion zal hebben afgewassen en de bloedvlekken van Jeruzalem daaruit zal hebben weggespoeld door de Geest van gericht en van uitdelging'.

In Ps. 45 wordt de goddelijke - menselijke Koning, Messias, gezien als de bruidegom van Israël en er kan zeker niet aan getwijfeld worden dat daar een aards toneel voor ons wordt geplaatst. Van zulk een bruidegom getuigde de Doper (Joh. 3:29); en de gelijkenis van de maagden spreekt ongetwijfeld over hetzelfde. In de gehele profetie (Mat. 24, 25) staat Israël op de voorgrond, de gemeente komt er eerst aan te pas in dat gedeelte er van dat die gelijkenisvorm aanneemt waarin 'de verborgenheden van het koninkrijk, 'dingen die van de grondlegging van de wereld af verborgen zijn geweest', tevoren waren verklaard. En de maagden die uitgaan om de bruidegom te ontmoeten, zijn door velen onlogischer wijze opgevat als zijnde dezelfde als de bruid. Dit recht te zetten tast op geen enkele wijze de leer aan, als ze haar al niet eerder helderder maakt. Tenminste is de overeenstemming met het Oude Testament duidelijk en met de positie die Mattheüs inneemt als de verbindende schakel tussen het Oude Testament en het Nieuwe.

In de passage in Efeze, waar eerder naar werd verwezen, is veel meer dan een geïllustreerde oproep aan vrouwen en echtgenoten met het oog op de verhouding van Christus tot de gemeente. Die verhouding wordt vermeldt op een zeer duidelijke wijze in antitypische overeenkomst met de eerste Adam en de vrouw die hem door God gegeven werd. Adam, zo wordt ons duidelijk verteld in Rom. 5:14 'is een voorbeeld van Hem die zou komen'. Christus wordt in 1Kor. 15:45 'de laatste Adam' genoemd. Maar let ook op de tegenstelling, die hier als altijd, op de een of andere

wijze bestaat tussen type en anti- type; 'de eerste Adam werd tot een levende ziel; de laatste Adam tot een levendmakende geest' (1 Kor. 15:45). Dezelfde parallel, toch contrast, wordt gezien in deze passage in Ef. 5:25-27: 'Christus heeft de gemeente liefgehad en Zichzelf voor haar overgegeven, opdat Hij haar zou heiligen, haar reinigend door de wassing met water door het woord, opdat Hij de gemeente voor Zich zou stellen, heerlijk, zonder vlek of rimpel of iets dergelijks, maar opdat zij heilig en onberispelijk zou zijn. ' God stelde Eva aan Adam voor; het is Christus die als vrucht van zijn eigen zelfopoffering de gemeente aan Zichzelf voorstelt.

Het is zeker dat Christus hier gezien wordt op een hogere - en in zeker opzicht op een contrasterende - wijze, terwijl de geschiedenis van Gen. 2 zich herhaalt. Maar dat is niet alles; de apostel gaat verder met te zeggen: 'Zo behoren ook de mannen hun eigen vrouwen lief te hebben als hun eigen lichamen. Wie zijn eigen vrouw liefheeft, heeft zichzelf lief. Want niemand heeft ooit zijn eigen vlees gehaat, maar hij voedt en koestert het, evenals ook Christus de gemeente. Want wij zijn leden van zijn lichaam, [wij zijn]¹⁸) van zijn vlees en van zijn gebeente. ' (vs. 28-30) Hier worden twee zaken samengebracht, die op verschillende wijzen de grond tonen van de zorg van de Heer. Wij zijn leden van zijn lichaam; nader tot Hem dan dat kan niets zijn. Maar dit is door de doop van de Heilige Geest, en impliceert een voorafgaand, vooruitlopend werk dat daarvoor gereed zal maken. De doop van de Heilige Geest brengt vereniging tot stand; maar met wie kan Hij Zich dan verenigen? Nu komt het antwoord: 'wij zijn van zijn vlees en van zijn gebeente'.

Maar dit brengt ons tegelijk weer terug naar het Oud Testamentische type en we horen Adam nadat de gehele natuur er niet in geslaagd was een levensgezellin voor hem te verschaffen en toen God om er in te voorzien één had voortgebracht, de vrouw uit zijn zijde, - dan horen

18 De herhaling van het 'wij zijn', of een equivalent daarvan, is noodzakelijk door het hier invoegen van het voorzetsel ek ('uit') dat de eerste verklaring van de laatste scheidt.

we Adam zeggen: 'Dit is nu eindelijk been van mijn gebeente en vlees van mijn vlees' (Gen. 2:23). Haar oorsprong is van hem, hoewel niet op natuurlijke wijze, maar door goddelijke kracht. En nu is opnieuw door een machtiger handeling van goddelijke kracht een volk voortgebracht dat haar geestelijke oorsprong van de laatste Adam heeft ontvangen, uit zijn doodsslaap, die niet alleen een levende geest is, maar 'een levendmakende Geest'. De aardse geschiedenis heeft haar volledige volheid van betekenis gevonden

En daarop volgt de uitspraak, of ze van Adam was of niet, die de apostel aanhaalt en toepast aan het einde van zijn vermaning: 'Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen, en die twee zullen tot één vlees zijn' (Ef. 5:31) De redenering en rechtvaardiging van deze blijkbaar vreemde verenigingen wordt gebaseerd op dat oorspronkelijke geschikt maken van de vrouw voor de man dat door God Zelf gemaakt werd tot de basis van het begin van de gehele familie verhouding. Zo kreeg het haar plaats vóór en boven alle andere.

Maar hier hebben we te doen met de toepassing van de apostel. Hij zegt er over: 'Deze verborgenheid is groot, maar ik doel op Christus en de gemeente.'

De verborgenheid hier is geestelijk, terwijl God zijn aandeel er in heeft geopenbaard door het uit te schrijven in natuurlijke hiërogliefen, die onmogelijk konden worden verklaard totdat het Hem behaagde de sleutel te geven 'Al deze dingen nu zij hun overkomen als voorbeelden en zijn beschreven tot waarschuwing voor ons, op wie de einden van de eeuwen zijn gekomen' (1 Kor. 10:11).

We willen nu niet over de bruid spreken, maar over de bruidegom; maar de één is zo stilzwijgend begrepen onder de ander dat we genoodzaakt zijn tot de koers die we hebben gevolgd. De zo veelvuldige herhaling van het voorbeeld in het Oude Testament, zelfs vanaf het begin van de geschiedenis, is vol van het bewijs hoe kostbaar voor Hem de gedachte van de relatie is. We zullen deze zeker niet opgeven voor een vooropgezette gedachte dat ze hier niet behoren te zijn. Ze zijn hier

en spreken zo duidelijk voor zichzelf, hoewel zij slechts beelden mogen zijn, die geen onbevooroordeelde geest kan vermijden om hen te zien.

Neem Rebecca: en als Izaäk een type van Christus is, en in Gen. 22 'in beeld' uit de dood wordt terug ontvangen (Heb. 11:19), hoe vinden we dan naast Sara, de moeder (Rom. 9:5) die sterft, dat Rebecca haar plaats inneemt in de tent van Sara als de bruid van de opgestane erfgenaam. Reeds uit de verwantschap, wordt ze geroepen door een speciale boodschapper (zoals de gemeente door de Heilige Geest) om door de woestijn te trekken in zijn gezelschap om de door haar nog niet geziene heer te ontmoeten.

Neem Asnath; Jozef is verraden door zijn broeders, wordt naar de gevangenis afgevoerd en er uit geroepen om de Redder van Egypte (de wereld) te worden; en dan moet hij een bruid hebben uit de volken, terwijl zijn broeders vreemden voor hem zijn.

Neem Zippora (de 'vogel'- de hemelse bruid); Mozes is weg van en verworpen door zijn broeders als hij haar bij de bron vindt - ook één uit de volken - en huwt haar.

Zijn zulke zaken, zo passend in zichzelf, zo passend in de geschiedenis slechts toevallige gebeurtenissen, die we als we willen, kunnen gebruiken voor illustratie, maar moeten ze niet ernstig worden benadrukt als hebbende een bepaald doel van God? Zeker als een bedoeling ergens zonder een etiket kan worden herkend, dan kunnen we het hier inzien.

Nu het is niet in tegenspraak met dit alles en kan het niet zijn, om te vinden dat Oud Testamentische heiligen uitzagen naar een stad die fundamenteen heeft; of zelfs te geloven, zoals ik lang gedaan heb, dat deze stad en het Nieuwe Jeruzalem, de bruid van het Lam in Openbaringen, dezelfde zaken zijn. Laten wij ons eens voorstellen dat de 'stad', hoewel in bepaald opzicht vereenzelvigd met haar bewoners, toch in feite de woonplaats is en niet de inwoners, en de moeilijkheid begint helder te worden De stad van de bruid kan meer bevatten (inhouden) dan de bruid, zoals zelfs de schrijver naar wiens inzichten ik verwijs erkent. De

troon van God en van het Lam zijn daarin; en Hebr. 12 toont ons duidelijk 'de stad van de levende God, het hemelse Jeruzalem', gescheiden van zowel 'de gemeente van de eerstgeborenen' als 'de geesten van de tot volmaaktheid gekomen rechtvaardigen'.¹⁹

'God heeft voor hen een stad bereid' (Heb. 11:16), houdt in dit geval niet noodzakelijkerwijs in dát waarvoor het is aangehaald; en wij kunnen de woorden van de schrijver anders dan hij zou toestaan aanpassen. 'Dit heilige Jeruzalem kan bevatten'- de heiligen van het Oude Testament; 'maar het is op die grond niet noodzakelijk dat wij hen moeten vereenzelvigen

Ons hier nu van afwendende, hoe gezegend is het te denken aan het karakter van de Heer Jezus als bruidegom! Het moet duidelijk zijn dat het zijn persoonlijke vreugde van de liefde uitdrukt op een wijze zoals het 'hoofd van het lichaam' het niet kan, omdat dat een heel andere zaak uitdrukt. Een heel boek van het Oude Testament werd gegeven voor de uitdrukking van deze relatie van de Heer Jezus - ongetwijfeld in de eerste plaats voor Israël; maar in staat (vatbaar) om toegepast te worden op het hogere en hemelse. Misschien hebben we geen Nieuw Testamentisch boek van dit karakter, om dezelfde reden dat we geen Nieuw Testamentisch psalmboek hebben Het zou het eerder kleineren

19 In de verhandeling waarnaar ik verwijs, worden de namen van de twaalf stammen op de poorten van de stad en die van de twaalf apostelen op de funderingen gelijk genomen om het Israëlische karakter te tonen van de stad zelf en het 'deel' van de twaalf als oordelende de twaalf stammen van Israël (Matt. 19:28) toont dat deze 'gescheiden zijn van de gemeente', het lichaam van Christus. Hij verklaart zelfs dat ook ontdekt moest worden dat 'het Lam, de speciale naam is van de Heer Jezus in relatie tot Israël, en de uitverkorenen van Israël! Geen wonder dat ook moest worden ontdekt dat 'de evangeliën de gevolgtrekking van de geschiedenis van het Oude Testament zijn en niet het begin van de gemeente leren; uitgezonderd natuurlijk'- en hoe belangrijk is deze uitzondering! - 'voor zover Christus als gekruisigd de grondslag van alle zegen is'.

dan het werkelijk afbeelden; als het niet tenminste een boek zou zijn te groot voor menselijke behandeling (aanraking). Christelijke psalmen vinden in al het andere dat geschreven is hun stof tot lof. Hun 'hooglied' moet ook de uiting te boven gaan. En misschien moet op een andere wijze worden geleerd dan waarvoor enig boek van dit soort zou kunnen baten.

Zo komt het, wel beschouwd, dat men zo weinig kan zeggen van wat het karakter van de Heer als bruidegom betekent. We zien dat alle nauwste, heerlijkste menselijke verhoudingen zijn opgenomen om deze wonderlijker geestelijke af te beelden. En bruidegom en bruid, die altijd blijven in de eerste frisheid van de sabbatmorgen van hun begin, spreken van een wederkerig blijven voor elkaar, wat de openbaring is van een liefde die voldoende is, zoals wij zeker terloops leren als wij uitgaan Hem tegemoet, maar wat in het eerste moment van zijn aanwezigheid zichzelf zal openbaren zoals het van te voren er niet geweest was.

Op het moment van haar voorstelling aan Izaäk, nam Rebecca een sluier en bedekte zichzelf. Wij kunnen dit slechts doen in het vooruitlopen op die tijd.

Hoofdstuk 14 - De troon van God en van het Lam

Het Lam is de bekende naam van Christus in de Openbaringen, het boek van de toekomst. Zij drukt de lijdzaamheid (de volharding) uit van zijn vernedering, zelfs tot de dood van het kruis; Maar ze karakteriseert Hem toch in de heerlijkheid. Zelfs wanneer de apostel wordt verteld dat de leeuw van de stam van Juda heeft overwonnen om het boek te openen, verzekert het gezicht hem er van dat het een 'Lam' is 'als geslacht'.

De verbinding tussen de vernedering en de heerlijkheid is ons bekend. Vanwege die wonderbare vernedering 'heeft God Hem ook uitermate verhoogd en Hem de naam geschonken die boven alle naam is, opdat in de naam van Jezus elke knie zich buigt van hen die in de hemel en die op de aarde en die onder de aarde zijn, en elke tong belijdt dat Jezus Christus Heer is, tot heerlijkheid van God [de] Vader' (Fil. 2:9-11).

Dat is zijn persoonlijke verhoging en als mens. Hij is neergedaald en is nu opgevaren, ver boven alle hemelen en zit op de troon van de Vader terwijl Hij daar wacht totdat zijn vijanden zijn gemaakt tot zijn voetbank. Alle dingen moeten onder zijn voeten worden gesteld, hoewel wij dit alsnog niet zien.

Het koninkrijk van de Zoon des mensen, zijn regering in het 1000-jarige rijk, is dat waarin dit wordt voltooid. Hij heeft dan een troon die Hij met anderen kan delen, zoals Hij dat niet kan met de troon van de Vader (Openb. 3:21); en de heiligen regeren met Hem de 1000 jaren.

Maar terwijl de Vader zo zijn Zoon verheerlijkt, is voor de Zoon zijn persoonlijke verhoging niet het doel. Hij aanvaardt het koninkrijk om alles in een eeuwige orde te brengen en voert zo de rust van God in. Als Hij dit gedaan heeft, wordt het koninkrijk in deze vorm overgegeven; haar doel is bereikt; 'maar wanneer Hem alles onderworpen is, dan zal ook de Zoon Zelf onderworpen zijn aan Hem die Hem alles onderworpen heeft, opdat God alles in allen zal zijn' (1 Kor. 15:28).

Op deze wijze kunnen wij begrijpen waarom het koninkrijk zulk een betrekkelijk korte periode duurt en waarom het toch zulk een grote plaats in de profetie inneemt. In het Oude Testament, behalve in Jesaja's belofte van een nieuwe hemel en aarde, gaan we nooit (buiten)verder dan het koninkrijk. En zelfs in het Nieuwe Testament, terwijl die belofte voor ons wordt uitgebreid in het mooie beeld waarmee wij allen bekend zijn (Openb. 21:1-8), gaat toch dat wat op het nieuwe Jeruzalem volgt onmiddellijk weer terug, wat de tijd van het gezicht betreft, naar het millennium. Slechts op deze wijze konden de bladeren van de boom des levens zijn voor de genezing van de naties (Openb. 22:2).

De stad zelf blijft buiten (verder dan) de 1000 jaren, want zij is eeuwig; en hier hebben we voor ons het meest volledige gezicht dat het boek de Openbaringen geeft met betrekking tot de eeuwige toestand. Toch is het zowel kort en geheimzinnig; en de ogen die er gedurende vele generaties op gericht zijn hebben er steeds naar gesmacht om duidelijk te zien wat er in voorgesteld wordt.

Maar hierover willen we nu niet uitweiden. We volgen, als we mogen, de Christus van God door alles heen wat verandert in onveranderlijke zegen. Wat kunnen we er van weten? Inderdaad misschien weinig; maar we kunnen tenminste sommige dingen onderscheiden die nodig

zijn en waar de Schrift duidelijk genoeg lijkt om ons te bewaren voor elke aanmatigende speculatie in deze zaak.

Voor velen - en zelfs voor sommigen van hen die theoretisch helderder zijn - is het millennium praktisch te veel gelijkgesteld met de eeuwige toestand. Het heeft te veel haar karakter aan de eeuwigheid gegeven; terwijl we aan de andere kant vinden, naar ik denk, dat soms dat wat eeuwig is, gedacht wordt bij het millennium te behoren.

Het millennium, met dat wat onmiddellijk volgt en er mee verbonden is, is een periode van formatie, - van arbeid, niet van rust. Ten eerste worden de dingen moreel en geestelijk op orde gezet; en dan ook fysisch. Het is ook alleen van toepassing op de aarde; niet (in de hogere zin van het woord) op de hemel. De 'nieuwe hemelen' zijn wat het uitspannel betreft, de hemelen van de tweede scheppingsdag.

Nu, wat de regering betreft, als van de heiligen gezegd wordt dat ze met Christus 1000 jaar regeren, kunnen we natuurlijk denken dat ze dan hierna op zullen houden te regeren. Toch vinden we dat van hen in de hemelse stad gezegd wordt 'zij zullen regeren tot in alle eeuwigheid' (Openb. 22:5), de sterkste uitdrukking die voor eeuwigheid wordt gebruikt. En dit kan ons er aan herinneren dat we, voordat de tronen worden gezien die wat de aarde betreft worden opgericht (Openb. 20:4) en zelfs voordat het Lam het boek in de hand heeft genomen (Openb. 5:7), tronen hebben gezien rondom de troon van God (Op, 4:4) en hen die deze gebruikten die later het lied van de verlossing zingen en daarom verlost mensen zijn (Openb. 5:9). Wordt hier niet duidelijk een regering ingesloten, die, daar ze vóór de 1000-jarige regering begint, er niet door zal worden begrensd?

Wat de Heer Jezus betreft, 'alle macht' is reeds aan Hem 'in hemel en op [de] aarde' (Matt. 28:18) en toch heeft Hij nog niet zijn troon als Zoon des mensen ingenomen. Hij is op de troon van de Vader, die niet verdeeld noch begrensd wordt door dat 'koninkrijk van de Zoon van zijn liefde', waarin Hij ons reeds heeft 'overgezet' (Kol. 1:13). Dus we kunnen de regering van Christus niet begrenzen door het koninkrijk van de Zoon

des mensen. En wanneer Hij het koninkrijk zal overgegeven hebben aan God, de Vader, 'opdat God zij alles in allen, zal dan dat 'koninkrijk van de Vader' zijn souvereiniteit verder uitsluiten? Als alle macht nu van Hem is, heeft dat dan de Vader uitgesloten? Zal het koninkrijk van de Vader ooit de Zoon uitsluiten?

Als we een meer direct antwoord op zulk een vraag nodig hebben zullen we het vinden in wat gezegd wordt van de hemelse stad, dat 'de troon van God en van het Lam zal daarin zijn' (Openb. 22:3). Het is slechts één troon; twee konden er niet zijn; en het wordt op deze wijze gekarakteriseerd als 'de troon van God en van het Lam'. Dat wat spreekt van het ingaan in de diepste diepten van vernedering is verenigd met de niet mee te delen (de niet over te brengen) Naam van heerlijkheid; dat is toegevoegd aan dat waaraan geen toevoeging mogelijk leek. God accepteert deze toevoeging; toch niet alsof het de aanvaarding is van iets dat niet bij Hem behoort (iets dat vreemd aan Hem is); nee, daarin wordt Hij geopenbaard in een heerlijkheid waarvoor de hemelse heerlegers zich ter aarde werpen in aanbiddende bewondering. In het Lam heeft God de uitdrukking van Zichzelf gevonden waarnaar Hij altijd gezocht heeft, - de middelen om ongehinderd de volheid uit te storten die zijn schepselen vol zal maken en zo komt van de troon van God en van het Lam de stroom van het water van het leven te voorschijn.

Dat het de 'troon van God' is, verklaart direct dat we hier voor ons hebben dat wat eeuwig is; niet van een bedeling, niet tijdelijk, 'opdat God zij alles in allen' het Lam heeft Hem gebracht naar de benedenste delen van de aarde en mensheid meegenomen naar de hoogte van de hemel. Het Lam is vanaf nu de 'Lamp' van goddelijk licht; terwijl 'de Heer, God de Almachtige en het Lam de tempel zijn' van de stad, de onbedekte Tegenwoordigheid waarin de aanbedding zowel vrij en noodzakelijk zal zijn. Het mysterie van de Persoon van Christus is de verzekering dat op geen enkele wijze, hoe dan ook, God en het Lam ooit kunnen worden gescheiden.

Maar welk een overweldigende gedachte is het, mensheid zo verenigd met Godheid, de Gekruisigde op de troon van God! En wij, die Hij uit de diepte waarin Hij ons gevonden heeft, heeft opgenomen, om in ons de volheid van goddelijke zelfopofferende liefde te verklaren, - wij volgen om Hem te zien waar Hij is, met ogen die tenslotte in staat zijn Zijn heerlijkheid te zien; wijzelf veranderd naar zijn gelijkenis!

De gekroonde Christus

De gekroonde Christus